

BOEM@

REVISTĂ DE LITERATURĂ ȘI ARTĂ - ISSN: 2066-0154

Mai 2022 (Anul XIV) Nr. 159 (5/2022)



BOEM@

Mai 2022 (Anul XIV) Nr. 5 (159) - 44 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida **A.S.P.R.A.**

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Editor: S.C. InfoRapArt Galați - Editura InfoRapArt

5 / 2022

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef adjunct: Denisa Lepădatu

Redactori: Tănase Dănăilă, A.G. Secară,
Mihaela Avram, Grigore Grigore, Dan Ion Sanda,
Lucia Pătrașcu, Cristina Roșu

Grafică: Elena-Liliana Fluture
Tehnoredactare: Daniela Cașu

Colaboratori: Maria Timuc (București), Luca
Cipolla (Italia), Lidia Grosu (Chișinău), Laura
Ilinca (Franța), Silvia Curteanu (Iași), Carmen
Racoviță (București), Ioan Gheorghită (Tulcea),
Melania Cuc (Bistrița), Petru Jipa (Germania)

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: *InfoRapArt*

Email: boema@inforapart.ro,

petrerau@yahoo.com

Telefon: **0726 337376**

ADRESA REDACȚIEI: Str.Regiment 11 Siret, Nr. 17,
Bloc C20, Ap. 42, parter, Galați, 800331

Abonamente: boema@inforapart.ro, tel: **0726 337376**

- În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.
- Materialele trimise trebuie să fie în format electronic (Word, RTF, PDF) și să conțină diacritice.
- Din respect pentru cititorii noștri, revista nu publică decât în mod excepțional texte apărute în alte publicații (inclusiv pe internet).



**Literatură
și
Artă**



DIN CUPRINS

Poezie: Denisa Lepădatu (p.7), Anghi Melania Cristea (p.9), Ionuț Caragea (p.10), Andrei Paraschivescu (p.12), Mihai Merticaru (p.17), Gheorghe Varganici (p.25), Constantin Stancu (p.32), Ana Lucreția Nedelcu (p.36), Zafer Ozturkan (p.36), Constantin Bejenaru-Beco (p.38)

Proză: Petre Rău: Fragmente din romanul "Litera X" (p.13), Bogdana Baci: Farul (p.18), Laura Ilinca: Hai să ne rușăm împreună - fragmente de roman (p.19), Luminița Potîrniche: Fragmente din volumul "Nu lăsa ziua nescrisă" (p.29), Eugen Oniscu: Inima străinului (6) (p.37), Mioara Păguțe: Bomboane dulci-amare / Dragostea nu se exprimă numai în cuvinte (p.43)

Cronică de carte: Aureliu Goci: Credință, ființă matură și urma lui Dumnezeu [Ignatie Greu - Cântec pentru așezarea luminii] (p.8), Constantin Stancu: Jurnal de călătorie din infinitul celor șapte zile (p.26)

Carte în pregătire: Ana Dobre: Mihail Gălățanu - Radio-grafia unui iconoclast (partea a II-a) (p.3)

Teatru: Florin Logreșteanu: Visătorii (partea I) (p.39)

Note de lectură: Constanța Sylvia Hârceagă: Urme pe nisip & Umbre pe cer, o poezie meditativ-filozofică de Stejărel Ionescu (p.23), Nicolae Rotaru: Meșter de magii (p.24), Mircea Dorin Istrate: Dorian Marcoci - "Pomul cu muguri de iubire" (p.27), Elena Ghițulescu: Apă proaspătă pentru flori - Valérie Perrin (p.33) / Tatăl celuilalt copil - Parinoush Saniee (p.34)

Eseu: Gabriela Grigore: Toleranța și violența în literatura română (p.42)

Aforisme: Adrian George Itoafă: Aforisme (p.41)

Grafică:

Coperta I: Iurie Matei – Din perioada pandemiei

Coperta IV: Elena-Liliana Fluture - Prima-vară

Interior: Grafică de Elena-Liliana Fluture

www.boema.inforapart.ro



Ana DOBRE

Culegătorii de cearcăne (II)

Nuanțele poeticalui tensionat se vor adăuga în *Litanie, II, I, III, IV, în împotriva morții mele. Mama mea n-o să moară niciodată. Și mama va muri, însă foarte puțin, Lumea amăgitorului, 2 - Tânăr sunt, de tine, moarte, nu-mi pasă și Viața mea e o junglă frumoasă. Luxuriantă. Sângeroasă, în Tânăr sunt și viața îmi ține în dinți inima, Cântec de dric. Solemnitatea temei, în Litaniile, e contracarată prin limbaj truculent, paradoxal, deliricizant, desolemnizant. Ritmurile barbiene, asonanțele, aliterațiile, adaptate unei retorici sfidătoare a ceea ce tradiția ar asocia temei trec peste bariere și ajung într-un spațiu poetic doar al lui Mihail Gălățanu și trebuie să i se conceedă și noutatea și sinceritatea trăirii și a spunerii: „Fii tu fâlcea afetului de tun/ ce trage cu bujori în osul meu de crai/ ne-ntârziat cu durda-mi din lemn de alun/ am să-ți răspund cu flori demă-uitai.// Te-oi hrăni doar cu feculă/ te-oi culca-n la sân-pătulă/ te-oi lega-n curmei de viță/ părul șuviță, șuviță,/ lubeniță, lubeniță...”.*

În basmul ființei lui Mihail Gălățanu, moartea nu există. Există doar o eternitate pe care poetul vrea să o împartă cu mama lui: „Mama mea n-o să moară niciodată./ Cum o să îmbătrânescă un ochi al ei, repede voi veni io/ și voi întineri pleoapele./ Cum fața ei o să se zbârcească, iute voi trimite zugravii,/ să o zugrăvească./ Fără preget și fără șovăire, cei mai mari pictori voi alege/ și-i voi trimite/ corpul minunat să restaureze,/ frescă lângă frescă,/ precum frizele antice,/ în poduri secrete, naosuri, atice.// Mama mea n-o să moară niciodată,/ eu însumi am s-o înghit, bucătică cu bucătică. (...)// Mama mea n-o să moară pentru că eu mă voi duce acolo și/ mă voi ruga și rugăciunea se va face din nou,/ la loc, mama mea.// Mama mea nu va avea cum să moară/ pentru că eu mă voi duce și mă voi face air-bag/ în fața accidentului fatal. Mă voi duce și voi muri,/ de fiecare dată, în locul ei./ Mă voi duce și o voi întineri metodic,/ apă vie îi voi aduce,/ de acolo de unde se bat dealurile în capete,/ munții în cruce.// Pe oricine care mi-ar spune că mama mea va muri/ îl voi căsăpi. Îl voi săra cu sarea cea mai/ grunțoasă și mai barbară/ și capul i-l voi pune să plutească înăuntru unui butoi,/ într-o mare de vin./ De vin și de pască.// Și mama va muri, însă foarte puțin”. Limbajul poate șoca, dar sinceritatea sentimentului trece ca o lavă a iubirii peste orice asperitate, lăsând ideea să se reverse și să aducă propriile armonii.

Viața își amestecă limitele, contururile, *lumea amăgitorului*, încât eul care visează și trăiește, ca Zhou, nu mai știe dacă e Zhou sau fluture. Iluzia își întinde plasa și acoperă, urmărind mișcări diferite din afară în sine, din sine în



Poetul Mihail Gălățanu

lume, în afară. Interiorizarea adevărului produce iluminarea: „Viața mea a curs din mine în afară./ Acum nu mai e decât puțin înăuntru./ Moartea mea trage spre viață./ Numai viața mea trage să moară.” Un *portret al artistului la tinerețe* poate include, de aceea, sfidarea morții, asumarea unei eternități în care trufia tinereții stinge orice tensiune a gândului posibilei extincții: „Tânăr sunt și moartea nu m-a cunoscut./ Căci Domnul meu, Atoatefăcătorul și Atoateîndeplinătorul,/ nu îi îngăduie să mă cunoască./ El trimite în înger mic, cu o pompiță de ulei - și unge fiecare/ încheietură a mea, când ruginește.// Tânăr sunt și viața îmi ține în dinți inima.”

Adevărul poetului este un adevăr de viață și de creație, mitizat în limbaj propriu, într-o mitologie personală care-l apropie de ideatica biblică, aceea din *Nu voi muri din cauza morții mele*: „Adevărat îți spun: nu trage altfel nădejde,/ nici nu cobo- de mâna vieții tale-ți vei da duhul./ Iar nu de mâna morții tale vei muri”.

De la tensiunea temei expresioniste a vieții amenințate de moarte, lirismul alunecă spre meditația asupra destinului creatorului în *Cândva, Lunaticii. Semnul șarpelui, Autoportret la 20 de ani, Popor de raze, Despre cum voi fi izbăvit, Pisanie imemorială. Despre un sentiment imemorial*.

Modelul literar mihailgălățan e un mixtum de Rimbaud, Baudelaire - Rimbaudelaire, în transfigurare proprie, mult Ion Barbu, doze atent cântărite din Tudor Arghezi, Lucian Blaga, puțin Nicolae Labiș, mai ales atitudinea ofensiv-adolescentină, izvorâtă din curajul timidului, plus ingredientul final, Nichita Stănescu și, peste toate, aroma inconfundabilă Mihail Gălățanu. Influențele nu sunt modelatoare, aspirația lui Mihail Gălățanu, ca poet, nu este de a deveni un altul, fie el Ion Barbu sau Nichita Stănescu; influențele sunt catalitice, dezgăzuiesc, pentru a curge în matca proprie, în sens nietzchean, de a deveni ceea ce este, fără ca, la un moment dat al destinului său liric, să conștientizeze. El este asemenea altora, cândva..., un *vânzător de cer*, un Rimbaudelaire, al cărui ideal de creație răs-

(continuare în pag. 4)

(urmăre din pag. 3)

frânge toate contrastele, toate paradoxurile lumii, căci arta trebuie să acceadă la revelarea unui adevăr propriu, cu atât mai dramatic, cu cât e trăit cu fiecare fibră a ființei creatorului.

Vânzători de cer, văzători cu inima, ei, creatorii, sunt *lunaticii*, așezați sub semnul șarpelui, al ispitelor de tot felul pentru a ajunge la pomul cunoștinței binelui și răului, al separării apelor din haosul primordial pentru a elibera creația. În acest portret colectiv, generalizator, se regăsesc și liniile individualizatoare ale poetului Mihail Gălățanu: „Ei pășesc pe lună/ mergând întorși cu capul în jos/ încât își fac răni adânci/ lovindu-se de munți pământeni./ Își trec mâinile pe fețe/ ca prin ape transparente, iluzorii/ ca-n vis își întind/ picioare de paianjen în ape lunare/ chipul lor e privit prin ceață/ ca prin geosinclinale de ceață/ ca prin nori de albeață/ ca prin gogoșa unui vierme de mătăsă/ ce își spun nu se aude/ doar mișcarea calmă a maxilarului/ insinuează sunete, articulații/ între materie și materie (...)/ ei merg și țin într-un borcan/ șarpele edenului conservat în formol/ și-ntr-un pahar o proteză de înger/ și arșicele negre, rotunjite la colțuri/ de la un joc încă neinventat// se micșorează și cresc – pe sfert și pe jumătate/ după primul sau ultimul pătrar/ ei țin ochii închiși, cu inima porto-franco/ brațele perfect-înainte întinse, paralel cu tălpile/ merg pe fuioare crăiești de mătrăgună/ și rîd, rîd,/ dezvelindu-și dinți divergenți, orbitori (...)/ Ei intră și ies prin oglinzi/ trântind uși metafizice/ parcă sunt din sticlă incolori transparenți/ întind mâinile lor trec prin lucruri/ le străbat fără vătămare apoi/ lucrurile îi traversează într-o imponderabilitate/ interioară – plasmatici –/ prin ei se vede ca prin-o apă verzuie/ dincolo...”. Lumea lor amestecă realul cu virtualul – „nașterea lor e din oglinzi”, „aerul lor mercuric” respiră „prin amorese”, iar bărbații bahici „cultivă beția de fosfor”. Pe linia *lizereului saturnian*, semnul șarpelui deschide un *visage*, o viziune, în care apar, ca niște cerberi ai modernității, Rimbaud, Pound: „...Rimbaud, privind în oglindă,/ își jupeie masca funerară de hidrargirium/ își scoate masca și este altcineva./ Nu este Rimbaud, este El. C'est Lui/ (Miroir, Miroir).”

Din tabloul de grup se desprinde un *autoportret la 20 de ani*, un portret al artistului la tinerețe, imberb și cutezător, pe creasta unui val, gata să-și (în)scrie și istoria, și creația: „Atât de tânăr și de spelb (...)/ Osos, cu mâini lungi și febrile,/ spre toate întindeam o mie de mâini/ să vă cuprind, să vă cuprind.../ Între talpă și craniu era o nepotrivire/ de mine trăgeau o mie de câini,/ sfâșiind, sfâșiind...”. Liniile se deplasează: „Eram fregată buimacă de iubire”, „Eram ca o pasăre-ou, zburând în afară”, „...eram o pasăre circulară, un hultan circumscris/ tuturor lucrurilor, zburând afară...// Eram doar o singură rimă; la cerb.../ cu brațe vâscoase, cu duhul imberb./ atât de tânăr și de spelb...”, și coroborează imaginea lunaticului, a celui deschis spre parfumurile tărilor. Izbăvirea, mântuirea se realizează și se finalizează în creație: „Așa fi-voi io mântuit./ Așa-mi va veni mântuirea”. Jertfa Mântuitorului este asociată jertfei creatorului, crucificat în propria operă, idee redundantă, ce se regăsește în *Literatura de cartier*, în meditațiile eseistice asupra operei lui Dali, trecând din eseu în



poezie și din poezie în eseu, punctele de contact fiind date de iubirea, de dăruirea pentru viață și creație.

Starea de poezie, ca stare de grație, coboară flacăra vie a inspirației, dar conștientizează în act și lanțul de predecesori care și-au pus în piatra cuvântului propriile ceruri. Creatorul reconstruiește, stilizează, finisează, *sărută* cu gură de Orfeu sau de Buddha, cu gura lui Iisus, epopeile mari ale lumii - Ghilgameș, Mahabharata, rubaiatele lui Khayyam, poezia lui Eminescu. Opera este un palimpsest, un papirus cu lacune, iar poetul, cel care completează lacunele cu propriile imagini și fantasmă.

Spectacolul lumii își desfășoară cuantele în poeme de diamant, care-și refractă razele stigmatizând, în ideal, un *popor de raze*, posibilă replică la *poporul vegetal* al Anei Blandiana. Istoria, teroarea istoriei pot fi contracarate prin spiritualitate, sugerată în spiritualizarea poporului de raze: „Noi suntem, cu toții, un trib de raze. Popor de raze. Popor de/ îngeri. Mergem, cu toții, pe oglinda apelor, atât de ușor încât nu/ atingem apa. Dacă am atinge-o, s-ar încreți. Dacă am atinge-o,/ ca lacul sfintei miercuri, vrăjtit, ar încremeni.”

Tematica meditației asupra marilor probleme existențiale ale omului și creatorului se menține și se reia în celelalte volume, însă proteismul poetului Mihail Gălățanu se manifestă printr-o inepuizabilă metamorfoză a imaginilor și a limbajului poetic, în expresivitate metamorfică, expresivitate care resemantizează limba și ivește *frumuseți și prețuri noi*, icoane noi.

Perspectiva se schimbă în *Casa de nebuni ai amorului*. Poetul reia, ca St. Roll sau Nichita Stănescu, punctul de vedere al lucrurilor, într-o montare de multiple lupe, prin care se investighează, se apropie lucruri neînsuflețite, se mixează flora și fauna, vegetalul și umanul. Cercurile concentrice ale realității sunt parcurse pe rând. De la imaginea de *spital* a realului, topos sugestiv pentru a desemna metaforic degradarea lumii de azi, în care oamenii sunt/par atinși de boala secolului (*Spitalul inimii de mamă*), la *salonul* (*Bolnav de inima mamei*), care duce în labirintul exterior, se translează la toposul *imensității intime*, inima mamei și a fiului, reuniți în arhetipul Mamei originare, geneză a Fiului arhetipal, care alcătuiesc *duetul perfect* pentru a actualiza „încântarea întruchipată”. În imageria poetică a lui Mihail Gălățanu transpare, în figurație proprie, increatul și creatul, realizată prin trecerea, prin surmontarea magmei genuine, prin ordonarea haosului, în trecerea de la neființă la ființă.

Imaginile se particularizează și se restrâng de la

(continuare în pag. 5)

(urmare din pag. 4)

prototipul maternității la cel al iubirii. Metafora nunții depășește denotația, transgresează banalul simplei relații interumane și accede la simbolismul înalt al nunții cosmice. Orice nuntă este, de fapt, o *hierogamie*, iar realizările acestei idei/sugestii se străvăd prin metaforele cu rezonanță ezoterică. *Părul miresei*, de exemplu, actualizează, prin aluzie biblică, simbolismul puterii, deși, aparent, era doar un artificiu pentru a figura frumusețea feminină: „Părul lor, al Mireselor, este de Precistă. De Pururi-Fecioară./ Părul lor de Marie care se bucură, bucură-te, păr de Marie/ Preacurată, la care rugăciunile noastre venim să le înălțăm...” Sensurile se îmbogățesc prin sugestia iubirii și a cuplului predestinat: „Din părul ei mi-a făcut hamac și-n zăpăcitul ăsta de hamac/ dorm zi și noapte. În părul ei lenevesc. Părul ei castaniu-roșcat/ se trage la geam, în loc de stururi, să nu vadă lumea ce facem/ în fiecare noapte, cum se închină sfârcurile sânilor ei la mine ca/ la un chip cioplit. Și ține de umbră. Și mă tănuiește, în spatele/ perdelei sale, să nu mă afle pârdașica de moarte ori bicisnicul de păcat”. Iubirea sacralizează, răscumpără o existență profană: „Din părul tău, mireasă bălană, io mi-am făcut icoană.”, iubirea înveșnicește, cu iubire călcând peste moarte, căci *moartea nu vine la sâni de mireasă*. Invoacă: „Binecuvântat fii Tu, Păr de Mireasă, care din Mireasă Cerească te-ai întrupat și în mii de sfinți pătimitori spre Pământ te-ai revărsat”, armonizează profanul cu sacralul.

În ipostazele ei diverse – *eros, philia, storge, agapé*, sugerate în *Femeia mea pahar îmi este, din ea beu, Părul miresei. Refugiu împotriva păcatului, Icoană din părul miresei, Tescovină pentru inimioara ta, Un instrument care să dea fiori, Mica mea întreprindere particulară, micu' meu sereleu*, iubirea creează imaginea unui sentiment pancosmic, singurul care poate valoriza.

În *Mireasa tuturor, Mireasa poporului, Mireasa din flori, Noaptea nunții fără sfârșit, Cum se joacă cearșaful miresei*, limbajul erotizant depășește sfera iubirii și atinge demagogia patriotardă a declarațiilor patetice de iubire, în sfichiuiuri lingvistice, stigmatizante pentru minciuna oficializată generalizată a tematicii patriotice. Limbajul ardent în registrul satirei arde și vituperează: „Că nu e țel mai nobil pă lumea asta/ Decât să fii Mireasa Calicilor, Mireasa Bolnavilor./ Mireasa-De-Mpărțit-la-Popor./ O să fie ș-o stradă cu numele tău pe unde te-ai născut./ Păi unde stai? Păi pă strada Mireasa Poporului,/ pă lângă Sfânta Vineri./ Pă ce stradă locuiești? Mireasa Poporului, 29./ Te aștept, la ora șapte, pă strada Mireasa Poporului,/ la fântâna arteziană din rondoul cu flori./ Că mare pomană-i pă lumea asta să fii Mireasa Babalâcilor”. Patriotismul de paradă este persiflat în gama detabuizării, a somării scoaterii măștilor ipocriziei, a demagogiei de cațavenci, farfurizi și dandanachi: „Și mai sunt unii care mă cheamă cu lacrimi în ochi,/ care vin și mă pețesc pentru alții. Care cum le-a murit/ cineva tânăr și-a rămas nesurat, vin și mă cheamă să fiu/ mireasa mortului lor...”.

Curajul estetic este o redută cucerită definitiv de Mihail Gălățanu și pe ea urcă și în acest construct, atunci când selectează, ca reprezentative, poezii din volumele incriminate ca pornografice, volume care sfârșiseră prin a se cere public judecarea lui, alături de Marius Ianuș, ca infractor (literar?) și pedepsirea exemplară pentru a-l determina să nu mai recidiveze, să se conformeze unui gust public la care, în numele artei sale, nu putea adera. Se actualiza,



în actul denunțării publice, mai întâi și cu celeritate, o practică stalinistă de înfierare și punere la stâlpul infamiei, apoi confuzia dintre etic, etnic și estetic, se ataca însăși libertatea creației, dreptul artistului la libertate absolută în creație, ceea ce implica, desigur, și acțiunea de revoluționare a limbajului poetic, ca act de insurgență literară.

În noua proiecție literară, poeziile selectate din *Poetus captivus, Memorialul plăcerii, O noapte cu patria, Româna cu prostii* sunt propuse, intempestiv, ar putea spune cineva, ca *fonoteca d-aur a literaturii române*, metaforă dedusă, parodic, din eminesciana *zilele de-aur a(le) scripților române*, cu orgoliul, iertat, de a recidiva în modelul eminescian de reconstrucție a limbajului poetic românesc, aducându-l în paradigma modernității. Ceea ce, cândva, a putut șoca și scandaliza, în evoluția timpului și a literaturii, devin locuri comune, admise, se clasicizează.

Portretul feminității se reia în *Viața aventuroasă a picioarelor ei - Întreținții picioarelor ei, Un cec în varice, Ferpar închinat picioarelor ei, Poetus captivus al unei asemenea perechi de picioare*, din perspectiva senzualului, a senzualității în *Femeia publică - Cu un loc secret, omphalus numit, Era ermetică și metamorfică. Locuri întunecoase întruchipa, Pe calul de lemn al sânilor ei*, mizând pe imaginile *iubirii corporaliste*, după ce modelul *iubirii curtenești* fusese epuizat prin redundanța imaginilor și banalizarea lor până la trivialitatea ipocriziei. Femeia publică, „ermetică și metamorfică”, este reprezentarea convențională, patetică, artificială în artificializitatea ei a unui ideal de feminitate a epocii comuniste, ideal persiflat de poet prin parodierea limbajului de lemn, osificat în truisme și locuri comune: „Era cea mai frumoasă femeie în aer liber din viața mea./ Avea tot ce vrei. Vegetații, câini vagabonzi/ mititei. Bere. Bere, mititei. Flașnetari/ cu flașnetele lor. Orbi/ cu bastoanele lor/ împingând-o, toc-toc, ritmic/ în mameloane./ Vată. Tomberoane./ Vată de zahăr. Bețișoare. Cazane. Căscând gura, vânzători./ Decolteuri. Mustăți de cartofor./ Mese de șah la care șahiștii bolboroseau deschideri/ inventate din capul lor”. Întorsăturile de sens, neașteptate, imprevizibile, aduc o solemnitate care întreține fiorul liric prin cuprindere în filosofia zădărniciiei: „Și care, dacă-ți scăpa o labă, te făcea praf. Praf./ Praf ești și te vei întoarce în praf.”.

Nu imaginea grațioasă a femeii aproape imateriale constituie fondul acestui imaginar, ci feminitatea frustă, agrestă, văzută prin ochii lubrici ai bărbatului atras în dionisianismul fremătător al trăirii, după coborârea din sferile apolinicului. Și aceasta, însă,

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

poate fi doar o poză, o modalitate de a desfiida un imaginar resimțit ca inautentic. Gratuitatea frumuseții ideale e maculată, efect al pragmatismului lumii contemporane, o *epocă corporalistă*, după sugestiile lui Ortega y Gasset din *Notă despre iubirea curtenească*, de pragmatism, de lucrativ: „Din casa noastră, picioarele ei sunt cele mai mari vedete./ Picioarele ei ne rânjesc de pe bannere./ Ne sclipesc de pe coperte./ Aduc o grămadă de bani”. Poezia, cu edulcorări mistificatoare cedează adevărului prozaic, în noi *icoane*, *pizmașe*, detabuizate, expurgate de exagerările gongorismului excesiv în falsitate: „Icoanele au fost Moartea și Învierea Mea./ Patima Mea pe ceastă lume.// De icoane casa mea ca un harem era plină/ și-n centrul inimei un altar se clădea.// Voluptuos ca nimic altceva, fără seamăn și de nespus,/ e să răsfiid părul unei icoane/ care lung atărnă până-n inima ta.// Toată viața, de mic, io am visat călugăr să fiu/ și-mpreunare doar la icoane să cat.// Ce mi-ți-i dragostea deșartă și lumească/ pe lângă epifania dumnezeiască?// Așa că stau acu' și piaptăn, de-aia stau și piaptăn/ părul icoanelor din inima mea.” Imaginile pot deconcerta, dar adevărul din spatele lor, un adevăr artistic, al eului poetic, se reține ca autentic în sinceritate și franchețe. Ambiguitatea denotativă a omonimului *păr*, copac și părul iubitei, simbol lărgit al iubirii, e valorificată într-o imagerie a ascensiunii și coborării în contingent: „Păr, Tu, care ții verticala lumii/ și catapeteasma cerului ai sprijinit/ nu mă mai lăsa să mă clatin,/ ori să șovăi împleticit!// Dă-mi mie puțința și snaga,/ să făptuiesc ce e de făptuit./ Dede-subtul meu e Moartea./ Deasupra, Învierea/ și Singurul-Ce-Este-de-Iubit.”

Demistificarea limbajului înalt patriotard se relevă în *Zid la Târgoviște*, *Fonoteca d-aur a literaturii române*, *Simt cum distinct, în adânc*, *La urina ei fierbinte și șezum și plânsem*, *Globe-trotter pe coapsele tale*. Versurile au tensiunea adevărului adus în paradigma proprie a simțirii și actualizării în actul lingvistic și poetic. Mihail Gălățanu creează o nouă retorică a temei, mizând pe detabuizarea poncifelor, pe alungarea schizofreniei literare, relevată în psihologia paralelă a diurnului și nocturnului, care-i făcea pe poeții epocii comuniste să pară reiterări ale lui Plutarh. *Sex-shopista mea dulce* persiflează imaginile personificate, clasicizate, ale patriei, văzută mereu în imaginile feminității, poetul, fiind în ipostaza copilului care, în basm, demasca goliciunea regelui. În grotescul noilor imagini, patria este figurată ca feminitate durdulie, „durdulică, durdulioasă”, „nu atât plinuță, cât grasă”. Sentimentul se exprimă în cascade burlești, aromatizând sonorile în transpunere proprie: „Du-du-du, da-da-da/ și nimeni nu se va mai găsi lumii să spună/ să pună pe muzică, pe chitară,/ cât era ea de gasteropodă/ de trilobită și troglodită de/ suprasenzuală suprasexuală și supramuzicală/ de anaerobă și nastratină și mustafită și/ stafidită/ și, cir-li-lai, sub noi gemea trucită”.

În relație cu definirea atitudinii față de patrie, se reiterează reflexivitatea temei condiției omului în complexitatea determinismului universal și național, prin care el se simte legat de un loc anume pe pământ, un *acasă*, Ithaca lui: „Ești sezonul meu de pescuit de o mie de ani de pace/ în care io și cu toți prietenii mei fericiți/ pe pontoanele coapselor tale am sta/ ca să dăm la lansetă toată viața. Să mulinăm la mulineta./ Să vedem ce cade. Dacă viața noastră doar/ cât un pescuit ar dura.”



După atâta teluric, prins, când în pasta grotescului, când a satirei șfichiuitoare, în grupajul *Interviu cu câinele casei*, tematica se spiritualizează într-o translație de la meditația asupra vieții și a morții, de la observația tușantă, existențialistă, la revolta, abia reținută, împotriva datului sorții. Sugestia morții mioritice în alegorie clasicizată ca nuntă cosmică, se relevă în *Morții mele îi stă bine mireasă*. Somptuosul ia din nou haina zilnică a metaforei, deflorând ideea expresionistă a permanentei amenințări a vieții de moarte: „Morții mele îi stă bine mireasă/ numai și numai mireasă (...)// Moartea mea venea frântă de la drum și abia/ aștepta să mă înfulece/ și să se vâre-n așternut (...)//...înainte de a se îngrășa cu mine/ în rochia ei de la început/ în care arăta cea mai dulce canalie// Obosită îi cădeau pleoapele târșându-și picioarele/ Intra apoi în casă/ lăsându-se pe noi pradă dilemelor și angoaselor mari”. Permanența morții, a gândului insinuat în fibrele ființei îl conștientizează, în *Litanie la carnea trădătoare*, dedicată lui Cezar Ivănescu, asupra contradicțiilor existenței, acele *coincidentia oppositorum*, care contrapun sufletul trupului, în *județ* tensionat, un dialog dramatizat în care omul își descoperă tăriile, dar și instinctele: „carnea mea e trădătoare/ sângele-mi e un vampir (...)// carnea mea mă frige foarte/ ca o dără dintr-un psalm (...)// carnea mea, la cătu-s carne,/ mă închide în coperti./ și sărmani tocmiți lopeți/ sapă-n slava mea, departe// ca o dără dintr-un psalm/ rău aprinsă-mi peste moarte/ carnea mea mă frige foarte/ moartea-mi arde-n umăr calm”. Oamenii sunt „negustori de aer”, viața lor derulându-se *între scris și sânge*, între bornele vieții și ale morții, între dragoste și moarte, învăluită, ascunsă în eterna taină: „...Ușa pe care intru și ies are lipite, pe ambele/ părți,/ două abțibilduri/ pe care scrie ceva. Am orbit și nu mai văd. Ce scrie?”.

Nicolae Labiș este un topos al tragediei / tragismului condiției creatorului, prins între roțile/roțițele neiertătoare ale tramvaiului dar, mai ales, ale mecanismului istoriei, un memento al tragediei omului, amenințare care acționează ca o sabie a lui Damocles: „Viața mea va aluneca sub roțile tramvaiului,/ se va spânzura de un cui/ sau se va arunca de la etaj.”

(Fragment din lucrarea în pregătire *Mihail Gălățanu - Radiografia unui iconoclast*, capitolul *Poezia - un mod de a(-ți) trăi viața*)

-va urma-





Denisa LEPĂDATU

prezentul devine tot mai mult
o comunicare a subconștientului

legătura telegrafică dintre virtual și real

trupul meu acceptă
impulsuri și sinestezii

adevăr și provocare
visul în care mă aflu acum

limite stabilite de alții până la transparența unei
forme
nevinovăția pândește din unghere
lung subiect de discuție și de reguli încălcate
periodic
mai frecvente decât băutul apei
cererile de prietenie îmi pun la încercare răbdarea
fredonez liniștită un anotimp de vivaldi
compensând bătăile de inimă lipsă
din testul meu medical
zilnic printre fraze taboo
și falsele sentimente etalate pe chat
încercăm să fim noi
fără echipament de protecție
și falsă identitate
zorii zilei ne găesc mai neprotejați
și mai însingurați decât ieri
știm că orice am face
se va întoarce împotriva noastră
fără drept de apel
sau schimb de iluzii
confuzii induse frecvent
într-un experiment fără căi de acces
și emoții
cresc și descresc

viața nu acordă timp de gândire
decizi fără să împarți destinul cu nimeni
o loterie în care câștigul e un devorator cu
mii de sertare mii de fermoare
zilnic resetezi parola
zaruri aruncate
de azi pe mâine
a fi sau a nu fi
inimă-trup-creier
a fi sau a nu fi
devorată

o clepsidră scade sub piele
Cumpăr și vând tot mai mult timp și creier
Sângele traversează străzile în mod liber
oglinzi și galaxii
amintirea absoarbe tot ce se scufundă
adânc în inimă
și destinul.
restul devine reciclabil

simțurile se actualizează zilnic
refresh my soul and memories
câmpul de maci se instalează ca un
haos în inima mea în spațiul fizic limitat de
avertismente și interdicții
câmpul de maci ocupă spațiul și
timpul de așteptare
ca o semnătură
indescifrabilă
normalitatea îmi
cere o nouă parolă
un nou univers de scris și de multiplicat
normalitatea e oglinda oglinjoară care tot
îmi spune cine-i cea mai absentă din țara
mea imaginară





Aureliu GOCI

Credință, ființă matură și urma lui Dumnezeu

**Ignatie Grecu, *Cântec pentru așezarea luminii*,
ed. Eikon, București, 2021**

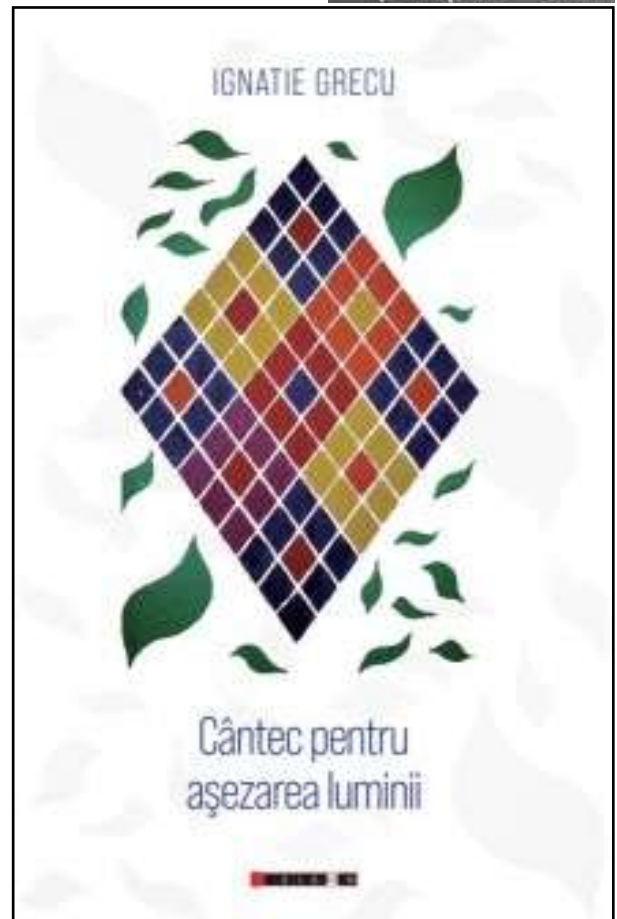
D. Ignatie Grecu este cel mai important poet religios al epocii noastre, cu atât mai relevant cu cât, la întâlnirea milenilor, asistăm la o răspândire a ateismului atroce și a dezumanizării.

Credința și poezia nu sunt sfere spirituale diferite, dovadă psalmii, care sunt o parte bine definită a Cărții Sfinte. Tema principală a acestui volum este înțelepciunea umană, afirmată în viața pământească, deși înțelepciunea nu este o simplă creație a omului căpătată prin experiențele existențiale. Ea este un dar de la Dumnezeu pe care omul trebuie să-l completeze și să-l desăvârșească. În tinerețe, d. Ignatie Grecu se pregătea să devină filolog, dar credința l-a îndreptat spre mănăstire. Nu a fost o deturnare de destin, ci o reconsiderare a destinului, o cristalizare a certitudinilor și o conștientizare a adevăratei chemări.

Autorul a ales un motto semnificativ pentru relația care se creează între divinitate și pământeanul umil: *Că s-a lipit sufletul meu de urma Ta* (psalmul 62,8), și continuă cu o „Dedicație” care este o mărturisire și o artă poetică, asemănătoare cu creația de la finalul existenței lui Lucian Blaga: *Celui mult împovărat de cântec./ Celui prea plin de seva cântării./ Celui mult prea iubit./ Poetului Tău, Doamne!...*

Tematica religioasă ne obligă să facem măcar o referință la poezia cultivată de revista „Gândirea”, dar deosebirea este foarte marcată, ca între o creație conceptualizată și generată de un fundament dogmatic, comparată cu religiozitatea vie, trăită, firească, din poezia d.lui Ignatie Grecu. Am putea chiar vorbi de o religiozitate naturală, nu numai pentru că natura este activă, implicată, ci și prin viziunea prin care „Dumnezeu e pretutindeni”. De altfel, poetul asociază sufletul omului de urmele lui Dumnezeu pe pământ, aidoma psalmistului, ceea ce sugerează o comuniune spirituală și o comunicare vie. Divinitatea își face simțită prezența prin semne pe care omul încearcă să le deslușească din infinitatea realului și să le înțeleagă, dar numai poezii și aleșii Domnului reușesc acest lucru.

Evident, toți muritorii își doresc să descopere un munte Horeb precum acela pe care Dumnezeu s-a arătat lui Moise lângă un tufiș în flăcări: *... Moise cu ochii ațintiți în rug/ șoptea ceva în barbă./ uimit de cele ce vedea./ Și nu-i venea să creadă/ că rugul ardea și nu se mistuia.// Că însuși Domnul/ din miezul acestui foc/ l-a strigat pe nume.* În esență, este vorba despre revelația divină pe care o așteaptă fiecare muritor, și trebuie să observăm că semnificația din acest poem nu este congruentă cu ideile argeziene din poemul „Muntele măslinilor”, ceea ce conferă versurilor d.lui Ignatie Grecu profunzime și originalitate, evidențiind credința puternică echivalentă cu o înaltă elevație spirituală.



Poetul, trăitor în mănăstirea Cernica, afirmă nu doar încrederea, cât certitudinea în prezența divinității în mănăstire și în lume, în pădurile din împrejurimi, în lacul din apropiere, în natură. Poezia sa se generează într-o simplitate și cursivitate copleșitoare, așa cum apa izvorului învinge pietrele ce-i stau în cale, pentru a ajunge la îmbrățișarea mării.

Volumul are o unitate stilistică remarcabilă, poemele curg unul după altul într-o ordine logică, fără stridențe, într-o cursivitate care exprimă profunzimea și unitatea de conștiință a momentului de inspirație care înflorește de bucuria prezenței lui Dumnezeu.

Credința se manifestă în toate poemele, însă ea este sublimată, discretă, ca o emanație imperceptibilă a sufletului iubitor de Dumnezeu. Este o stare de spirit care pune poetul în acord și armonie cu lumea înconjurătoare, de la găze și păsări la falnicii copaci care înconjoară mănăstirea, o armonie care amintește de ordinea celestă. Religiozitatea poetului are o reprezentare panteistă, vizibilă chiar și în unele titluri de poem: „Vântul”, „Pădurea toamna”, „Cărare”, „La fântână”, „Cântec pentru așezarea luminii”, „Stânjenelul și privighetoarea” etc.

Poetul este un cetățean al Raiului pe pământ, și are parte de toate bucuriile lumesti, în comuniune cu natura, lucrându-și grădina în prezența îngerilor, într-o zodie a bucuriei și trăirii „clipei nemuritoare”. Poezia sa este o rugăciune continuă, iar cuvintele pline de evlavie își găsesc locul și în poezie, precum în poemul „Tu ești Calea”: *Cu ce cuvinte să ndrăznesc/ să vin acum/ să-Ți mulțumesc?/ Când*

(continuare în pag. 9)

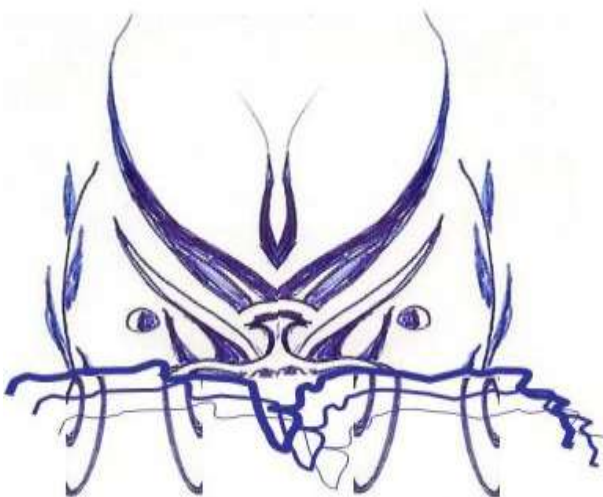
Tu ai la Tine toate cuvintele/ pe cele mai bune, adânci și tăioase.// Un zâmbet îți este uneori fața/ un zâmbet pe care/ numai florile îl au/ atinse în zbor de aripa luminii dimineața./ Tu ești cartea cea mare/ a cuvântului rostit/ odată pentru întotdeauna./ Cântecul care face lumea/ să se înalțe/ și să se unească cu stelele/ într-un dans plin de armonii cerești./ Tu ești Calea, Adevărul și viața! Iată cum Dumnezeu stă alături și ocrotește creația sa într-un anotimp etern al înfloririi și al extazului trăirii precum în Grădina Raiului.

Profunzimea gândirii religioase își pune amprenta miraculoasă asupra poeziei, care este mai mult decât o spovedanie, este o revelație, precum în psalmul următor: *A trecut Domnul pe aici. E oare adevărat./ Nu cumva mi se pare?/ Încă se aud pașii Lui. S-ndepărtează./ Toți pomii sunt acum în floare.// Cărarea pe care a pășit, singura cărare./ S-a acoperit de un pat verde și moale./ Plin de flori mici albe purtând nimb/ Cu miez fraged de aur.// Se leagănă pe ramuri în văzduh/ O lumină, alta, mai strălucitoare./ Parcă abia acum aprinsă-n zbor/ Și care nu se mistuie// Iar dacă întinzi mâna puțin/ Și vrei să o atingi, nu te arde.* („A trecut Domnul”).

Versurile anterioare, dar și alte poeme, pot fi considerate un fel de texte mărturisitoare în care nu apare nicio „îndoială” argheziană. Să reamintim că, la începutul secolului XX, autorul „Cuvintelor potrivite”, a trăit o profundă experiență monahală tot în spațiul miraculos de la Cernica. „Martor” ar fi rămas grandiosul stejar aflat în sfânta mănăstire.

Astăzi se scrie puțină poezie religioasă, aproape exclusiv de către oameni ai bisericii, aproape ca în perioada comunistă, deși acum nimeni n-o mai interzice. Cu toate acestea, fascinația super-tehnologiei și cibernetizarea nu hașurează credința, pentru că gândirea matematică nu exclude trăirile de suflet în care se află Dumnezeu.

Poezia d.lui Ignatie Grecu constituie în același timp, o mărturie de credință religioasă și o artă poetică, confluente în aspirația mântuirii sub cupola căreia se armonizează și sintetizează Adevărul, Binele și Frumusețea.



Angi Melania CRISTEA

Stand up

un sentiment alandala sub cupola cu meteoriți și sacul tău de dormit sărutul tău anacronic

(mă pot îndrăgosti privind la știri)

zic ăștia că suntem niște incapabili diafani

și nu vedem rostul adevărat al lumii

în noi zace marea caspică zbugiumul de homeless al orașului

nu-mi cânta cele 6-7 traviate pe care le-ai învățat pe de rost

(ce pot fi muzicanții decât niște tembelași roz)

desenez cu degetul bombardiere războiul crește

ca o secundă gravidă

ne mor sufletele gemene raso noastră de simandicoși

și iar și iar tragem liniile vieții

calmul acesta epepeic mă ucide

nu putem fi decât păsări de vânătoare

/ = dragostea mea luminează pe interior /

fă-ți copii la indigo după sentimente suntem ași

suntem dubluri

(numai noi nu literaturizăm totul)

dincoace pacea curge pe asfalt sar capace

înșurubate în inimi

și nu am suficiente zile să sparg mitul eroilor

poate din pământ va răsări o lume policromă

/ aceeași fantasmă cu picioarele tale

peste parapeteși//

dincolo ne recreăm la târgurile de carte

precum o mulțime vidă

între inecuații stand up comedy

Ultima ofertă

unt de o mie de ani poezie și trec

precum orbii peste orașe

cu aripile crescute în omoplați gata să decodez universul

(nu îmi trimite sms-uri sublime nu am vocația împăcărilor)

te poți dezice de lumile mele imperfecte

iar eu voi asezona sentimentele cu o partidă de golf

va fi ca și cum numai noi începem războiul

arta de a colora soldați de carton vine din sinele meu

care precum argonauții caută meteoriții cuvintelor

tu ți-ai scrântit piciorul și nu poți purta vina imaginară

(continuare în pag. 10)

nu mai poți să fii trecut viitor @mail eronat
 parcă ieri ședeai în folderul cu numere impare
 / rochia mea fucsia se lipise de trup/
 câte întoarceri câte restarturi până la apărătorii patriei
 eu și tu suntem aceleași figurine de recuzită
 în acest turn babel numit umanism

ultima ofertă este să nu ne îndrăgostim
 dragostea ca și războiul este un fel de kamikaze
 noi vom scăpa vii dintre verbe și imperii
 dintre colonii și parapante
 anul nostru este unul de grație
 anul samsarilor de cuvinte

Joc de golf

poți fi cele trei stele dințate
 lumea care își pune amprenta digitală pe veacul
 clandestin
 și/ ezoterismul este în floare/ oare cât de ingenuu pari
 cu microbii tăi simpliști fără nicio renunțare?

la masa rectangulară geopolitica ne împarte lividă
 niște secunde succulente/ nu vrei să știi cum trag
 fiecare linie/
 rasa de oameni pigmei a evoluat prin fiecare colț
 joacă golf
 mințile lor distribuie aleatoriu stări de isterie
 pe străzi târâtoare lacome urcă spre salină
 s-au evaporat banii noștri comuni
 și orice ar fi suntem subiect de presă
 miroase aiurea a război mondial cică din parcări vezi
 turnul Londrei
 Stalingradul și alte orașe cosmopolite
 dar marea de oameni se trage spre câmpii ca niște
 lansatoare devalizate
 de ce apeși subit nu este destul combustibil
 sar facturile în aer
 chiar crezi că opulența iubirii reduce orice risc?

Războiul-fantomă

dintre toate războaiele al nostru este
 cel mai cumplit
 are cai pursânge și lebede negre
 războiul nostru nu are generali miopi
 nu știe cum sunt zilele unei femei intelectuale
 nici copiii gălăgioși care butonează Iphone-uri
 geamățul nopților japoneze culoarea lor estompată
 ne aduc în zona de confort
 atunci aveam 10 iubii numele lor unice și
 maniera în care eclipsau
 mă făceau mai atrăgătoare (poate tu nu ai sex
 appeal)
 țin minte balustrada infectă de care te sprijineai
 și orele cu secunde eviscerate

toate acestea vin dintr-un infinit de ignore
 lumile de astăzi se prostituează
 au gust metalic de rugină ce s-a depus
 pe interiorul nerevigorant
 cum poți tu crede că ajungi la Kiev în 2 zile
 când eroii-fantomă ținesc precis
 iar cerul se întunecă de stele căzătoare
 (ne îndrăgostisem pe contrasens)

hai fii cel care împarte muniție
 însă nu își poate scrie nopțile și zilele pe
 epidermă
 oarecum neutru într-un război în care rubla
 scade vertiginos
 iar eu îl iubesc demonic pe Pușkin și orice AK74
 îmi vine de minune
 dar sângele meu țipă după pace Nadejda
 îți este sete?
 (nu-i așa că noi slavii nu ne ucidem frații pentru
 est pentru vest ca orice RoboCop)

Emoții meteorice

sunt cu un veac mai tânără decât
 umbra mea fariseică
 cu niște mâini care scriu
 fără emoții
 precum artiștii care pictează în sepia
 visez să alinez sori pitici și celelalte albume ale
 cerului
 dar îngerul nu îmi dă ok-ul și mă trimite în naștere
 ce mai rai din oasele iubitorilor și pantofii cenușăresei
 îți îmbrac imaginea cu resturile de la croitorie
 azi s-au inventat haine de serie
 iar eu din sx nu ies
 dincolo de lacul ohrid așteptările se fisurează
 nu degeaba am sânge slav și în firele de păr
 mă voi hrăni pe drumul de întoarcere cu cele 3 vieți
 extrabonus

anii se reinventează eu m-am oprit într-un timp
 imaginar
 unde siguranța de protecție a sărit de mult
 parcă ieri tăceai cu toate cuvintele pe masă
 singur la taraba de la Gaudeamus
 și am avut intuiția că dacă îți dau drumul
 nu mai ajungem la nunta de la Galichnik
 de câte ori îmbătrânesc zidurile
 ce ne acoperă
 ca pe niște biblioteci ambulante
 orele sar din pavaj și nu ai altă opțiune decât
 să devii meteorit





Ionuț CARAGEA

Rid

ridul acesta banal
care pentru tine înseamnă
doar îmbătrânire
e un canal făcut de mâna secundelor
pentru scurgerea lacrimilor

e un canal pe care
fiecare amintire
e o gondolă condusă de suflet
cătred marea tuturor
amintirilor

tu îmi spui să-mi șterg lacrimile
ori asta ar însemna
să schimb cursul râului
care izvorăște din inimă

ce-ai vrea,
să îmi împrăști amintirile
pe pielea asta neroditoare
pe pielea asta arsă de soare

să rămână doar goale
castele de sare?

Elice

îmi mișc ușor o silabă
apoi o mișc pe cealaltă
mă rotesc din glezna
fiecărui cuvânt
mă rotesc

mă ridic
trasez un cerc
mă învârt
mă învârt și mai tare
îmi iau zborul

eu sunt elicea
care caută insula
eu sunt aripa care înaripează
un dor

unde va, departe
ne așteaptă
un continent plutitor

o noapte
cu ochi de pisică

Jertfă

din dorința de a fi un pian
trecerea de pietoni
a zburat spre înalțuri

din dorința de a simți
din nou mușcătura
vinul s-a întors
în bobul de strugure

din dorința
de a fi înțeleasă
lacrima s-a întors
la colțul ochiului sclipitor

din dorința de a fi auzită din nou
inima s-a întors
la primele două cuvinte

din dorința de a renaște
poemul s-a întors
în gândirea poetului

dar, vai!

pâinea n-a mai vrut
să se întoarcă-n aluat
fumul n-a mai vrut
să se întoarcă-n scânteie

cu toate acestea
Dumnezeu s-a întors iarăși
pe cruce

Ascunzătoare

vă anunț că am
o ascunzătoare
sub chip

calmați-vă respirațiile
nu vă înghesuiți

exersați un pic gimnastica
sufletului și a limbii
găsiți-vă lampa
puneți-vă o dorință

să vedem dacă am atâta făină
atâta ulei, atâta combustibil
atâtea peșteri
pline de umezeală
pentru nevoile voastre
stringente

*poeme din volumul în pregătire „Căutătorul de
amintiri”*



Andrei PARASCHIVESCU**Călăuza**

«Când își rememorează viața oamenii devin mai buni»
STALKER (Andrei TARKOVSKI, 1979)

Ce simte condamnatul
Cu capul pe butuc
Ce simte savantul
Cu mâna pe A-tomic
Ce simte generalul
Cu mâna pe buton
Ce simte Van Gogh, vă-ntreb,
Cu mâna pe cuțit
Toți încercă același lucru
Același, interminabil
Fie că sunt buni, ne-buni, foarte buni
Același, interminabil
cuvânt: INCEPUT
Il simte condamnatul,
butucul,
Il simte savantul,
A-tomicul
Il simte generalul,
Butonul, Van Gogh
Dar, îl aude,
numai urechea tăiată.

Cine suntem noi?

«Réels sans être actuels. Ideaux sans être abstraits»
Proust

Noi suntem umbrele trecutului
noi suntem vestigiile
unei lumi încheiate
prezentul *devenit* trecut
noi suntem *durata*
Vârsta noastră e ireversibilă
noi suntem neîmpărțiți
între clipă
și ideea de clipă
între noi
și noi înșine
noi suntem viața
inteligentă
și întoarcerea
la instinct
Noi și fricile noastre
noi și pasiunile noastre
noi și moartea noastră.
Renaștere ?
Poate
Poate nu
nu din această lume
ci din lumea
întreagă
trecută
virtuală
trece lumea trecută
noi suntem
noi
înșine.

Nașterea căprioarei*

Iubita mea cu ochi de căprioară
În noaptea asta, singură – polară –
Am plâns, și pentru prima oară
Ceva în mine refuza să moară
E Anul Nou în lumea tot barbară
De două ori și doi ani milenară
Și ce a fost și ce va fi să vie
Și ce va fi și nu a fost să fie

Iubita mea, iubito, stau acum
Și scriu în limba noastră, cum-necum
Mereu pe drum, mereu același drum
Când limpede, când totul plin de fum
Când totul arde, se preface-n scrum
Ce scriu aici doar lacrimile spun

Și sting și curge apa în ropote, șiroaie
Mă-nec afară de atâta ploaie
Mă-nec apoi cu lacrimi, în odaie,
Uite și luna, lentă și greoaie
Captând întreaga soarelui văpaie

Și universu-ntreg nu poate și nu știe
Că nu există veșnicie
Se moare și se râde, ca omul, la beție
Cât vezi cu ochii, dincolo de glie
Trăiam și supraviețuiam și pentru prima oară
Ceva în mine refuza să moară
Iubita mea cu ochi de căprioară

(*) LABIȘ se scrie/citește în franceză chiar așa: *la-biche*=căprioara.

Nașterea și moartea tăcerii

«Destinul, e ca o pasăre
ce trece prin fața unui orb»

Am stat -
Am stat și m-am gândit -
Am stat și m-am gândit la tăcerea lunii,
Tăcerea gândirii
Am stat și m-am gândit la durerea tăcerii
Până când tăcerea s-a făcut durere –
Am stat și am gândit gândirea
și dragostea.

M-am apropiat, imponderabil, de cosmos
Și-am stat în umbra tăcerii,
ascultând mișcarea (noaptea instabilă)
Până când tăcerea s-a făcut
umbra mișcării...

M-am abandonat -

Am stat și m-am gândit,
Imobil -
Am stat, mirat,

Și m-am întunecat.



Petre RĂU

Jocuri periculoase

(Fragmente de roman)

Azi m-a vizitat din nou George. Mă prevenise prin telefon că are ceva important de discutat cu mine despre o problemă legată de firmă. Vestea reușise cumva să mă îngrijoreze un pic, pentru că nu apucasem să-i cer mai multe explicații la telefon. Așa că, i-am așteptat vizita cu o oarecare nerăbdare, să aflu ce are să-mi comunice.

M-am liniștit chiar în clipa în care am aflat despre ce era vorba. George tocmai se întorsese din Olanda, unde fusese într-o delegație de trei zile împreună cu colegul său Marius, să facă la beneficiar o ultimă prezentare-demonstrație a jocului aflat în faza terminală și totodată să lămurească unele chestiuni contractuale la compania de gaming "Interactive Games".

Cu această ocazie, într-una din zile participase și la o întrunire ad-hoc a unor companii din industria jocurilor, o conferință pe tema unor inovații privind organizarea și dezvoltarea unui departament tehnic în domeniul jocurilor de calculator. Aici, un reprezentant al unui consorțiu străin l-a abordat în particular și i-a făcut o propunere ispititoare: să dezvolte, după ideile lor proprii, unele jocuri pentru copii, din categoria celor considerate a fi periculoase și deci interzise de anumite legi din țara lor. Unde aveau de gând să le promoveze ținea doar de preocuparea și responsabilitatea lor, dar au precizat că o vor face doar în țările în care asemenea interdicții nu există. Suma contractuală sugerată era una fabuloasă, dar George, precaut, a cerut un termen de gândire, având în vedere că trebuia să se consulte în România cu bordul de conducere al firmei și eventual să obțină un consimțământ.

Mi-a plăcut mult cum se descurcase George și de câtă abilitate dăduse dovadă, nu numai în domeniul lui, dar chiar și la o serioasă tentativă de negociere.

Cum eu însă nu prea știam în detaliu ce sunt acelea jocuri periculoase construite și aplicate pe calculator, i-am cerut lui George mai multe lămuriri din acest punct de vedere, ca să pot și eu emite o părere despre propunerea ademenitoare cu care se întorsese din străinătate. N-am aflat prea multe detalii, nici George se pare că nu le știa pe toate din acest domeniu, dar a avut grijă să-mi spună că astfel de jocuri sunt la mare căutare, de aceea se plătește foarte bine un astfel de produs. Deja îl consultase pe juristul nostru și aflase că în țară la noi nu avem nicio interdicție de această natură. Mi-a lăsat și câteva exemple de astfel de jocuri și adresele unde le-aș putea găsi, chiar și folosi, pentru a-mi face o opinie cu privire la oportunitatea ofertei primite.

După plecarea lui George am căutat mai întâi informații pe Google să aflu tot ce se știe și cum sunt apreciate aceste jocuri. M-am înscris imediat și pe TikTok și pe alte site-uri care abundă în astfel de jocuri, inclusiv pe cele pe care mi le sugerase și George, curios să-mi îmbogățesc cunoștințele pe acest subiect și să văd cu ochii mei cum se prezintă, ce oferă și care sunt riscurile reale care le face să fie denumite ca jocuri periculoase.

După ceasuri întregi de căutări și analize directe asupra câtorva jocuri de această natură pe care le-am vizionat - le luasem în considerare pe cele câteva pe care mi le sugerase George - am ajuns la o primă concluzie dezamăgitoare: nu am reușit să deslușesc care ar fi acele elemente care ar pune în pericol un copil. Practic, nu am descoperit la acestea agresivități fățișe, ci doar cel mult unele sugerate. Dimpotrivă, mi se părea, la această analiză superficială, că cel mai mult iese în evidență caracterul educațional al acestora: dezvoltarea logicii, a memoriei și atenției, a cunoștințelor, adică inteligența în general și multe alte caracteristici de această natură. O bună parte din jocurile pe care le-am vizitat mi s-au părut foarte apropiate de desenele animate, în care poți întâlni o anumită „violență”, una distractivă, și nimic mai mult.

Era cât pe ce să-l sun pe George și să-i spun părerea mea, eventual să-i dau acceptul pentru a relua discuțiile cu firma ofertantă și pentru a semna un contract pe termen lung. Mi-a venit însă ideea să mai caut încă informații și, mai ales, discuții, comentarii și păreri ale unora pe acest subiect. Abia atunci am început să înțeleg anumite riscuri, pe care le intuiam cumva, dar de data asta începusem să le văd cu alți ochi.

Despre unele pericole pe care le prezintă jocurile pe calculator știam și eu câte ceva, ba chiar le analizasem cândva, dar cea mai mare parte a acestora nu reprezintă pericole imediate, directe, ci au consecințe neplăcute în timp. De pildă, dependența. Aceasta poate induce o scădere în greutate sau, dimpotrivă, o îngrășare, o igienă precară, un grad scăzut de interacțiune socială și o calitate slabă a somnului.

Există și jocuri în care folosirea îndelungată a telecomenzilor de tip „d-pad” pot provoca unele mici afecțiuni care se manifestă prin simptome precum furnicături și amorțeli în degetul mare, uneori apariția unor bășici și bătăături. Sau anumite jocuri pe console, x-box-uri etc., care provoacă răni la nivelul tendoanelor mâinilor și încheieturilor din cauza spațiului restrâns sau a mișcărilor bruște.

Dintre cele cu consecințe mai îndepărtate în timp am găsit relatări de cazuri în care folosirea în exces au dus la crize epileptice, mai ales cele de tip fotosensibil, datorate unor stimuli vizuali extremi, precum cei luminoși, a obiectelor care se mișcă prea repede etc.

Tot din cauza jocurilor folosite în exces pot să apară și migrene, însoțite de greață, stare de vomă și sensibilitate crescută la lumină și sunete. Aceste atacuri pot să dureze zile întregi și pot fi însoțite de dureri foarte mari. Sau unele pot conduce la o stare depresivă sau anxioasă crescută, pot provoca fobii sociale, jucătorii pot deveni ușor iritabili și doritori de fantezii agresive, care se pot transpune din virtual în viața de zi cu zi.

Jocurile video pot cauza și ele probleme de vedere, din cauza numeroaselor ore petrecute aproape de ecran. Astfel, poate să apară chiar glaucomul. Statul aproape de ecranul luminos produce daune

(continuare în pag. 14)

componentelor ochiului, mai ales în cazul în care, din cauza atenției exacerbate, se uită să se clipească, ceea ce usucă ochiul și mai mult.

Se poate întâmpla ca jucătorii să intre într-un fel de transă și să nu-și mai dea seama cum trece timpul, iar asta se poate dovedi fatal. Asta se întâmplă mai ales la jocurile care conțin scene de violență și crimă. Emoțiile violențelor vizionate pot provoca resentimente. Nu de puține ori, jocurile au dus și la sinucidere, mai ales cele extrem de violente.

Mai există și riscuri induse de practicarea jocurilor online care pot duce la cheltuirea unor sume exorbitante, pentru că accesul la multe dintre acestea costă.

Dar majoritatea dintre acestea sunt valabile în special la jocurile adresate adulților, nu neapărat celor adresate copiilor. Deși stările depresive sau anxioase pot apărea și la aceștia, știindu-se că ei sunt de fapt cei mai vulnerabili.

Sau, de pildă, dacă copiii au acces la jocurile de tip „shooters”*, în care scenele de violență și crimă sunt foarte dese, se poate întâmpla ca, în timp ce se joacă, copilul să perceapă literalmente tot ce se întâmplă pe ecran, unde își împuşcă dușmanii în gol. Vederea sângelui și a cadavrelor devin astfel lucruri destul de familiare pentru el, și e posibil ca el însuși, involuntar, să înceapă să transfere toată agresiunea din joc în lumea reală.

Pentru mine însă, principalul pericol era dependența. Ori acest fenomen este unul mai rar întâlnit la copii, care încă, poate și datorită părinților, sunt mai ușor struniți să nu aibă acces sau să nu ajungă în astfel de situații. Dependența este mai vizibilă, după părerea mea, începând cu adolescența, dar mai ales la vârsta adultului, când nu mai există restricții din partea părinților și a altor supravegheatori.

Deși nu-mi făcusem o părere prea bine conturată, i-am trimis prin email lui George un referat sinteză cu toate aceste aspecte, pentru a le aduce la cunoștința tuturor dezvoltatorilor din compania noastră de IT și a le avea în vedere oricând și oriunde ar fi nevoie. Am atras atenția ca ori de câte ori se impune, să fie temperate pe cât posibil libertățile de creativitate în dezvoltarea jocurilor, să fie acordată o atenție mărită la implementarea unor componente care conțin: comportamente ilegale, atingerea unor sentimente religioase, accidente, agresiuni și alte scene de violență între ființe umane sau față de alte vietăți etc.

Totodată, i-am cerut lui George să analizeze dacă există posibilitatea de a solicita unor birouri guvernamentale cu atribuții de acest gen, pentru aprobare de scenarii și implementări în acest domeniu, sau pentru autorizații specifice fiecărui joc privind gradul de pericolozitate specific anumitor categorii de vârstă.

Prin rezolvarea acestor probleme am acceptat practic ca George să continue demersurile cu privire la contractul acela, atrăgându-i atenția să ia toate măsurile și să aibă grijă să nu implice firma noastră în nicio ilegalitate.

Mi-a plăcut că el însuși se gândise la toate aceste aspecte și se hotărâse să discute cu contractorul să convină de comun acord ca fiecare joc care implică un oarecare grad de pericol, dintre cele cunoscute, să fie însoțit de un avertisment specific și de un set de mențiuni privind orice tip de risc.

Depresia

După ce mă părăsise Rose, un gol și o tristețe doborâtoare mă cuprinseseră și eram conștient că mă îndreptam spre o nouă depresie. Îmi era teamă să nu mi se întâmple asta, fiindcă știam bine că nu mă pricepeam deloc să trăiesc cu așa ceva.

Eram rănit, iar eu nu știam să am grijă de mine. Nu am știut niciodată să-mi aleg femeia care să mă iubească cu adevărat. Îmi pierdusem orice încredere în mine, deși cei din jur mă asigurau de fiecare dată că sunt un om puternic.

Ziua întreagă mi-o pierdeam în fața calculatorului și, din cele câteva proiecte care zăceau începute prin sertarele folderelor, la niciunul nu reușeam să avansez cu ceva. Mai degrabă preferam să rezolv careuri de sudoku, să văd un film sau orice altceva decât să mai deschid vreo pagină nouă la vreunul din proiectele mele. Lucram de mult timp la o carte de popularizare a matematicii, în care strângeam tot ceea ce mi s-a părut mai frumos din toată matematica pe care am parcurs-o de-a lungul anilor, lucram uneori cu mult drag și chiar cu spor, dar nici acest proiect nu mai era acum deloc pe placul și în atenția mea. O mulțime de frici, nesiguranțe, neîncredere și neputințe mă străbăteau permanent. Un gol imens se deschisese în mine și nu găseam nimic cu ce să-l umplu. Eu, care aveam despre mine imaginea unuia care poate orice, acum nu mai reușeam nimic.

Eram tot mai trist și mai gol pe dinăuntru. Tot mai nestatornic, mai speriat, mai agresiv. Și nu găseam deloc resurse să mai fac câte ceva care să-mi alunge gândurile sumbre care mă străbăteau. De fapt, starea mea autentică era aceea de neputință, de abandon total.

Am tot încercat multe. Să mă aflu în lectură - o grămadă de cărți, puse deoparte într-un colț de bibliotecă, mă așteptau nerăbdătoare. Să mă scufund într-o cură de filme - la TV sau alese de pe internet. Să gătesc - lucru care altădată mă plectisea cel mai tare. Să ies în oraș mai des - lucru pe care nu obișnuiam altădată să-l fac. Să mă întâlnesc cu alte femei - de mult puse deoparte într-un raft din care m-aș mai fi putut servi mai târziu. Să-mi aduc câțiva prieteni cu care să am diverse convorbiri care altădată îmi erau atât de dragi. Să născocesc fel și fel de alte preocupări, inclusiv să apăs pedala pe sudoku, pe dezlegarea rebusurilor, pe inventarea unor probleme etc. Am încercat o mulțime de alte preocupări, dar niciuna n-a reușit să mă aducă la mal din apa tulbure în care mă zbăteam.

Mi-a trecut de mai multe ori prin cap gândul de a nu mai fi. Era o cale care mă scăpa din toată această corvoadă de care nu știam altfel cum să mă eliberez. Era un gând, mi se părea, mai liniștitor ca toate celelalte și, la un moment dat, mă acaparasă complet. Mă simțeam fals, crud, nemilos, regretam atunci toate clipele în care nu am fost sincer cu cei de lângă mine. Oricum, simțeam că

(continuare în pag. 15)

nu mai știu cine sunt, că mă prefăcusem toată viața în altcineva, că mă modificam mereu pentru alții, că purtam măști peste măști pe care doar eu și numai eu alegeam să le port.

Viața îmi devenise impoasă și durerile ei nemiloase îmi tot dădeau târcoale. Nimic din ce făceam nu mai era palpabil. Simțeam în ceafă răcoarea care mă bântuia, presiunea de a-mi trăi viața ca o eternă greșeală pe care nu mai aveam cum să o repar. Oscilam în a mă crede că sunt un ratat, un incapabil. Totul în jur părea fără sens, dezgustător, eronat. Mi se părea că sunt o povară pentru ceilalți, că-i dezamăgesc pe toți.

Cea mai mare dorință a mea era să nu ies în stradă, să stau închis în casă să nu mă vadă oamenii în ce hal arăt. Viața-mi era potrivnică, nu mai aveam chef să fac nimic, era mai bine să dispar și, culmea, nu-mi era frică deloc de această perspectivă a neantului. Unele fantasmă de-ale mele din adolescență legate de suicid erau tot mai dese. Îmi doream să-i pedepsesc pe toți ceilalți prin propria mea distrugere, aveam deja câteva planuri în cap și începeam să descopăr satisfacția pe care mi-o dădeau aceste gânduri.

Cel mai rău era că nu mai puteam lucra. Nu mai aveam nicio grijă de igiena mea. Banalul duș era o povară. Patul rămânea nefăcut zile întregi la rând, căci prea des uitam să mai ies din el. Nu mai vorbeam cu nimeni, telefonul nu mă suna decât rareori, iar eu nu sunam pe nimeni. Noaptea nu le puteam dormi aproape deloc. Așteptam și în secunda următoare mă trezeam panicat, de parcă urma să fiu sfâșiat de un animal sălbatic ce mă hăituisese și mă prinsese.

Toate astea până când într-o zi a apărut în viața mea Cătălina. Abia atunci am uitat complet de depresia mea, am lepădat toate chinurile prin care trecusem.

Aniversarea

Aniversarea zilei mele de naștere mi-a prilejuit s-o prezint pe Cătălina unor prieteni din anturajul meu - cam aceiași oaspeți din fiecare an, dar și micuței mele familii formată din sora mea și soțul ei, George - fiul lor însoțit de prietena lui, nea Stoian cu nevastă-sa și încă o familie de pe scara mea. Ca de obicei, majoritatea dintre prieteni au fost dintre cei care știau ziua mea de naștere mai bine decât pe a lor.

Cu toții ne bucuram că pandemia era pe sfârșite, noi ne grăbeam să o sărbătorim și pe ea, deși abia peste vreo câteva zile guvernul anunțase că va ridica aproape toate restricțiile.

Sufrageria era animată de o muzică superbă, de ciocnitul paharelor și de sincerul și veselul la mulți ani rostit mai des decât altădată de către cei prezenți. Cătălina se retrase la scurt timp din încăperea, se izolase cumva, întârziind mai mult prin bucătărie și prefăcându-se că o ajută pe sora mea la treabă, pesemne că nu-i plăcea să fie privită de toți ochii aceia holbați se pare numai la ea.

Eu mă simțeam bine în toiul petrecerii și nu am băgat de seamă prea repede. La un moment dat, când i-am simțit lipsa, m-am dus să o caut și am rugat-o să revină în living. Nu mi-a dat nicio explicație pentru lipsa ei destul de îndelungată din miezul distracției și nici eu n-am insistat. Abia după ce ne-au plecat toți musafirii am aflat,

de la ea, din proprie inițiativă, că se simțise fixată de toate prvirile din jur, nu numai de cele ale bărbaților, dar și de soțiile acestora care au privit-o insistent și cu multă curiozitate. Era prima zi când Cătălina reușise să vină la mine. Venise bucuroasă să serbeze ziua alături de mine și nu se așteptase ca eu s-o conving să accepte să-i întâlnească și să-i cunoască și pe ceilalți musafiri.

Mi-a părut din cale afară de rău că n-am fost suficient de precaut la toate astea, că n-am putut s-o protejiez. Însă mi-am dat mai târziu seama că de fapt alta era greșeala mea, anume aceea că n-o prezentasem suficient de bine oaspeților mei. În afară de "Cătălina, noua mea prietenă" nu am fost în stare să scot alte cuvinte din gură, fiindcă chiar nu am știut ce să mai adaug.

În noaptea aceea am avut iarăși o discuție în legătură cu căsnicia ei dezastruoasă. Bibi era la lucru în străinătate, iar ea a riscat să ajungă la mine chiar de ziua mea.

Discuția noastră s-a lungit mult în noapte și s-a lăsat și cu o doză de plâns din partea ei. Nicăieri nu se întrevădea o soluție clară ca să poată divorța și noi doi să nu mai stăm sub presiunea unei încordări permanente. Cătălina era departe de a avea o soluție pe termen scurt. În străfundul sufletului ei știa că nu poate ridica încă o dată problema divorțului în fața soțului ei. Știa că nu era bine nici așa, cosmetizând de fapt situația reală îngrijorătoare. Zbuciumul intern însă nu o părăsea nicio clipă. Mai mult, începea să simtă resentimente față de Bibi.

Ceva parcă nu era real. Ceva era dincolo de puterea ei de înțelegere și simțire. Nu era nicio claritate, pentru că nu mai avea mintea limpede de multă vreme. Devenise oarecum astenică, mereu gânditoare și veșnic controversată de amploarea unui sentiment pe care nu și-l putea stăvili nicicum.

A doua zi Cătălina a mers la biserică. N-a vrut s-o însoțesc, sau poate a vrut să mă menajeze, știind că eu nu am astfel de obiceiuri. Văzând că are într-adevăr o stare de neliniște, nu m-am opus și am lăsat-o să se ducă singură. Era joi și îmi spusese că a simțit această chemare, la care eu n-am putut răspunde, mai ales că nu ieșisem cam de multă vreme din casă.

Mi-a povestit după aceea că de fapt nu a fost nicio slujbă, doar a aprins niște lumânări, s-a rugat pentru părinți și pentru alții dragi care nu mai erau. S-a mai rugat și pentru sufletul ei, dar nu a uitat să adauge - și nu cred că doar să-mi facă mie plăcere - că s-a rugat și pentru sănătatea mea și visul nostru comun. Acum avea o anume liniște sufletească, îmi mai spusese, simțindu-se parcă eliberată de o parte din poverile care îi apăsuau umerii.

A doua zi Cătălina a plecat acasă și m-a lăsat singur. Eram totuși îngrijorat pentru ea, avea de străbătut peste o sută de kilometri cu mașina și afară vremea nu era prea liniștită, ba câțiva norișori de ploaie deja încolțiseră după colina din depărtarea pe care o distingeam de la geamul meu. Micuța ei vacanță se sfârșise și ne puse pe amândoi într-o așteptare stranie.

(continuare în pag. 16)

Despre litera X

Corpul unei femei tinere, rotunjimile calde și elasticitatea lui, finețea și luminozitatea epidermei, iată forme desăvârșite ale naturii de care am ajuns să mă bucur astăzi cu mai multă voluptate decât în atâția ani care mi-au pus desaga lor greoaie și incomodă în spate. Este, de fapt, un miracol înfăptuit de natură, probabil după miliarde de încercări neizbutite.

Cătălina era făptura pe care o adulam.

Nu se afla decât rar lângă mine - din cei trei ani de când ne cunoașteam, dintre care, în doi dintre ei nici măcar nu ne-am văzut deloc de aproape din cauza pandemiei - dar eu simțeam asta prin toate ungherele pe care le străbăteam prin apartamentul meu zi de zi, clipă de clipă, cu privirea, cu gândul, cu toată ființa mea.

Atunci când i-am descoperit tatuajul acela pe corpul ei, n-am putut afla multe lucruri despre el și nici n-am insistat, pentru că nu era momentul potrivit, iar Cătălina m-a rugat să vorbim altădată despre el.

Fiind plasat într-un loc mult prea ferit ca să poată fi văzut altfel decât surmontându-i intimitatea, mi-am pus, desigur, multe întrebări în legătură cu asta și m-am frământat destul până am reușit să redeschid subiectul cu ea.

Eram interesat și de semnificația aceluia simbol, neapărat una oferită chiar de stăpâna lui.

Mie personal nu-mi plăcuseră niciodată tatuajele. Înțeleg bine, e dreptul fiecăruia să aleagă ce face cu trupul lui. Așa cum eu aleg ceva care poate să nu placă cuiva, altcineva poate să aleagă să se tatueze. Și așa cum el are dreptul să-l poarte, la fel de bine am și eu dreptul să nu-mi placă.

La Cătălina, însă, povestea tatuajului pe care îl purta atât de discret a însemnat cu totul altceva. Tatuajul ei mi-a plăcut cu adevărat, era pentru prima dată când mi se întâmpla asta. Al ei era ceva frumos, ceva misterios, ceva ce era cu gust și nu o dată după aceea am avut ocazia să-l sărut cu patimă și să mulțumesc proniei că mi-a alungat o reticență severă și nedreaptă din viața mea.

Cătălina mi-a explicat că tatuajul acela i l-a făcut prietena ei, Marcela, care se pricepea de minune la treaba asta. Ea a fost și cea care a insistat să i-l facă. La început, totul a fost ca o glumă. Planul era să-l pună pe Bibi al ei la încercare, să vadă dacă-i va observa tatuajul, în acel loc discret pe care soțul de fapt nu îndrăznea să-l vadă în fața ochilor.

Când mi-am amintit ce-mi povestise Cătălina despre asta nu m-am putut abține să nu-i mai văd o dată chipul lui Bibi. Mi-am amintit că pe pagina de facebook a Cătălinei erau vreo două imagini în care apărea și el. Le-am căutat îndată, trebuia neapărat să le mai văd o dată. Era înalt, bine proporționat, brunet, cu părul creț, cred că era un bărbat frumos foc. Am înțeles de ce Cătălina l-a ales tocmai pe el de soț. Despre restul, de unde să știe ea?

Cătălinei i-a plăcut ideea cu tatuajul pe care i-o propusese Marcela. Semnul a fost ales la repezeală. Abia după aceea s-a gândit la semnificația acestuia.

Mi-a spus că, din câte a înțeles și ea, litera X reprezintă un talent ascuns sau un vis care se va împlini târziu.

Cu Toni despre credință

Pe Toni îl cunoscusem încă din primii mei ani de căsnicie. Mi-a făcut cunoștință cu el și mi l-a adus în casă un prieten apropiat căruia i se făcuse milă de mine văzându-mă cum munceam, deprimat și extenuat, angajat în treburi la care nu mă prea pricepeam, anume să-mi zugrăvesc propriul apartament în care abia mă mutasem cu familia.

Toni era pe atunci elev la liceu, dar îl bătea gândul după aceea să se înscrie la teologie, căci visul său era să devină preot. Dar până acolo mai avea mult și, cel mai important, mai avea să caute soluții ca să se asigure că va putea termina vreodată liceul pe care îl începuse. Cuiul lui Pepelea era, desigur, matematica.

Până la urmă, pentru asta m-a și căutat. Și pentru asta a ajuns pe mâna mea. Dar, nu pot să nu recunosc, m-a ajutat mult în primăvara aceea la muncile la care mă încăpățânasem să mă înham ca un nesăbuit, nebănuind că nu le voi putea duce singur la capăt.

Cred că el a fost singurul elev pregătit de mine la matematică, care mi-a pus răbdarea la grea încercare, dar pe care l-am păstrat până l-am adus la liman, doar pentru că începusem să-l simpatizez.

Era de o politețe exagerată și de o generozitate cum rar mi-a fost dat să întâlnesc printre tinerii de vârsta lui. Nu pricepea matematica aproape deloc, dar era ambițios peste măsură și, chiar dacă și-a încărcat memoria cu tot felul de formule și metode de rezolvare, a reușit până la urmă să absolve liceul și să ia bacalaureatul.

Pentru acele momente, așa cum mărturisește și azi, încă mai susține că mi-a rămas toată viața îndatorat.

Cum Toni era din cale afară de credincios, dar și deosebit de îndrăzneț în a-mi pune diverse întrebări pe care le întâlnește în religia creștină și ar fi vrut să-și mai lămurească unele lucruri, ajungeam deseori să discutăm în contradictoriu pe această temă. Eu, la tinerețea și exuberanța mea de atunci, eram un ateu feroce și ferm convins că pentru toate întrebările lui Toni aveam răspunsuri potrivite. El pleca acasă dezorientat, îmi dădea de înțeles că mi-a îmbrățișat părerile, dar data viitoare când ne întâlneam o luam de la capăt, fiindcă Toni al meu nu mai era deloc de acord cu ceea ce încercasem eu să-i explic și venea cu propria lui părere, în contradicție cu a mea.

Îmi amintesc limpede unele detalii din convorbirile noastre de atunci. De pildă, i-am spus la un moment dat că aveam tăria să mă simt uneori Dumnezeu. Dar el nu avea nicio tentație de acest fel. De ce? Pur și simplu se temea, deși motivația sa era una de-a dreptul puerilă: nu se cădea să facă asta. Eu puteam să-mi imaginez orice. El însă nu.

Erau lucruri pe care nu avea curajul să le atingă, erau ipostaze în care nu dorea să se pună. Din astfel de motive, care mie mi se păreau naive,

(continuare în pag. 32)

**Mihai MERTICARU****DE PE MUNTE PÂNĂ-N VALE**

De pe munte până-n vale,
ies pigmeii fără șale,
fără puncte cardinale,

vin în cercuri și spirale
guguștiuci și haimanale,

paraziți murați în bale,
burdihane cu pași agale,

însetați fără pocale,
porci dormind pe moi sofale,

tontoloi cu largi stamboale,
toate pline cu parale,

hahalere cu pistoale
încărcate cu vorbe goale,

inși cu gene criminale
lăfăindu-se-n jurnale,

șobolani cu țeasta moale
și multe alte animale.

de pe munte până-n vale,
toate-ți ies doar ție-n cale.

ROB AL SFERELOR CEREȘTI

Te-ai născut într-o clipă regală
călare pe unicorn,
cu un picior înfipt într-un nor
și cu celălalt într-o constelație indescifrabilă,
moștenind un suflet de cireș înflorit
cu parfum amețitor,
uluit de-a zărilor hieratică splendoare,
pregătit îndelung pentru jertfă și zbor,
pentru veșnică visare.

cohorte de gânduri te cutreieră,
te poartă spre toate spațiile interstelare
și fantasmatică,
spre neștiute urcușuri și nezărite astre
pentru a te zidi într-un mare semn de mirare,
sub pavăza efemerității armoniilor
răscolitoare.
urmele tale, o colecție de pustiuri
scrise cu degetul înmuiaț în a stelelor
cerneală,

hiperbolizate de o imaginație ireală
sau încrustate pe tâmpla trecutului
împovărat cu veșnicie,
oarba clipă-i singura care știe.

acum te întrebi nedumerit
cum ai ajuns în deșertul neantului
încălcit în fantasmale și fantasmagoriile
străinului din tine,
care te strigă pe nume,
dar tu nu-l mai cunoști,
nu-ți mai amintești anume cum e.

QUIPROQUO

Prin labirinticele-mi gânduri,
mă întâlnesc mereu cu un ins singuratic.

Îl văd cam nebulos prin ceața oglinzilor,
printre făcliile stelelor și purpura amurgului,
cum șterge șoapta clipei, încurcând limbile
ceasului și atârând timpul
de nemargini de astre,

cum umbra-i se topește într-a mea,
cum urmele noastre se-ntretaie,
lăsând amprente adânci prin cenușa singurătăților
ori se suprapun până se anihilează reciproc,
nemairămânând decât o aură aproape invizibilă
pentru un ochi obișnuit din aici-ul nostru.

doar îndoielile și imperfecțiunile
sunt clar vizibile în astă realitate multifacetică
de sub zvonul de cer prin care peregrinăm continuu
înfiorați de neliniști astrale
pentru a muta câte un pic
centrul Universului.

LECȚIA PĂMÂNTULUI

Lecția pământului pe care te-ai născut
se-nvață mai întâi mergând de-a bușilea prin casă,
apoi pășind cu fermitate spre un orizont
necunoscut,
nevrând să te mai împaci
cu o existență falsă.

tânăr viguros,
pășești spre soare-răsare
grăbit și hotărât să dezlegi
taine și legi,
pregătit să te lupți cu monștri
și fiare,
fructele coapte ale volniciei,
să le culegi.

când, luat de val,
te-ndepărtezi de țel prea mult,
îți trimite, pe-o pală de vânt,
sămânță de dor
ce-ți declanșează, în suflet,
furtună, tumult,
dorință acută de a reveni
la izvor.

(continuare în pag. 18)

LEGĂMÂNT

Pe prund de lacrimi,
 curge România,
 pe o coloană infinită,
 urcă veșnicia.
 mânjiți cu stele și luceferi,
 noi rămânem, zi și noapte,
 teferi.
 nutrind speranțe nude
 și visuri pure,
 românul nu mai vrea,
 năpaste, să îndure.
 îmbrumați, din pisc în pisc,
 de un cuvânt,
 noi nu cunoaștem, pe lume,
 decât un legământ,
 pământul, pe care ne-am născut,
 să ne îngăduie pe
 sau sub scut.

MONODIE

Eu am plecat departe, departe
 și totul, acum, din lume, ne desparte,
 ne desparte,
 iar voi chiuiți, chiuiți mereu
 prin dumbrava sufletului meu
 tandri și însetați ca un curcubeu,
 ca un curcubeu,
 alergați neobosiți prin secara sprâncenelor mele,
 sprâncenelor mele,
 din cernoziomul ochilor mei, culegeți micșunele,
 micșunele,
 doar stâncile sunt fulgerate,
 sunt fulgerate
 de regrete colorate, colorate,
 anotimpurile trec indiferente, indiferente,
 incapabile de sentimente, de sentimente,
 voi pășiți veseli prin iarba deasă,
 verde și deasă,
 crezând că mi-am găsit altă mireasă,
 altă mireasă...

iar tu, drăguța mea, drăguța mea,
 cu ochi de catifea, de catifea,
 ai să mă tot strigi, să mă tot strigi
 prin pipirigi, prin pipirigi
 și-am să-ți răspund, am să-ți răspund
 cu susurul din prund,
 cu susurul din prund...

**Bogdana BACIU****Farul**

Timpul repede a trecut. S-a dus și Crăciunul, ziua bucuriei și a păcii, a cadourilor, a iubirii și a binelui. Plouă de câteva zile și nici măcar un fulg de zăpadă nu vrea să apară din înaltul cerului. Valuri mari se sparg de crestele stâncilor, care se înalță amenințătoare în întunericul ce se lasă peste tot. Lumina farului singuratic abia făcea față negrului ce își întindea ghearele fantasmagorice. O fregată încerca să nu se apropie de stânci. Părea o mică barcă de hârtie luată de vânt. Puternic deviată spre coastă, s-a repezit direct spre recif. Coca a lovit fundul de granit. Paznicul farului a chemat ajutoare. Spre zori, când lumina slabă a soarelui a pătruns printre nori, au văzut ce au reușit să salveze. Căpitanul fregatei și ajutorul lui nu au fost găsiți. Nu departe de far se afla un mic orașel. Un loc unde fiecare cunoștea pe fiecare. Era frig și umed. Drumurile, pline de apă înghețată, erau adevărate patinoare spre bucuria copiilor și spaima părinților. În barul din oraș a intrat paznicul farului spre uimirea tuturor. De ce? Pentru că era un om singuratic, fost alcoolic. Nu se mai atinsese de băutură de când o cunoscuse pe actuala sa soție, fiica fostului paznic de far. Această meserie se transmitea din tată în fiu sau... în familie. Și mai mare a fost mirarea cărciumarului, când consumul a fost plătit cu un bănuț foarte sclipitor, auriu.

Foarte târziu în noapte, țipete de femeie au spart liniștea locului, întrecând chiar vuietul valurilor și al vântului. Înfășurat în alge, trupul paznicului farului zăcea fără viață pe nisipul umed și rece. O bucată ascuțită dintr-o vergă îi era înfiptă în piept. Poate, vă întrebați... Ce s-a întâmplat? Mai țineți minte furtuna? Cum să o uitați? În acea noapte, paznicul farului zărise ceva strălucind în nisip. Monede strălucitoare. După ce le-a adunat, a încercat una cu dinții îngălbeniți de la tutun, și-a dat seama că avea aur, aur pur. A dat să plece, când a văzut două siluete întinse pe nisip și a auzit gemete stinse. După haine, păreau să fie marinari. Da, erau căpitanul și tânărul său ajutor, care nu dădea semne de viață. A privit de mai multe ori banii și cele două trupuri. A strâns banii în pumn și a împins trupurile celor doi în apă. Cine l-a omorât pentru lăcomia lui? Cărciumarul? Nu. În Ajun de An Nou, când marea era mai calmă, un vapor se depărta de stâncile păzite de far. Pe punte erau multă agitație. Câțiva mateloți pregăteau două tunuri ca să tragă câteva salve în cinstea anului ce o să vină. Unul dintre ei părea nou-venit în acele locuri. Cam palid. Fusese cât pe ce să se înece. Apa rece îl trezise și îi dăduse forțe noi...

Noaptea, într-o cabină mică, un om număra câțiva bani strălucitori, ce făceau concurență unei lacrimi care îi curgea pe obraz.





Laura ILINCA

HAI SĂ NE RUJĂM ÎMPREUNĂ! (Fragmente de roman)

"Nu te iubesc ca pe-un bulgăre de sare roz,
ca pe un topaz,
sau ca pe un arc de garoafe incendiind grădina.
Te iubesc așa cum trebuie să fie-n secret,
iubite
anumite lucruri întunecate, între umbră și suflet.

Te iubesc ca pe o plantă care nu-nflorește niciodată,
dar poartă-n ea lumina tuturor florilor
ascunse privirii noastre;
datorită iubirii tale, o mireasmă-anume,
prea de tot solidă,
se-înaltă din pământ și, noptatic,
trăiește-n trupul meu"
(Pablo Neruda, Traducere: Petru Dimofte)

Prolog

1. O dâră de parfum

Dintr-o dată, Ana se ridică de pe canapea și închide televizorul cu mișcări sacadate, rupte, ca de mario-netă.

De câteva zile încoace, nu mai avea puterea și nici nu mai voia să vadă aceeași știre pe toate posturile, disecată, judecată, reinterpretată. Când era aproape sigură că îl uitase. Că nu se putea întâmpla ceea ce tocmai aflase despre acel tânăr prezent pe toate canalele de televiziune. Nici măcar din dragoste. Tresări ca sub o revelație, aruncându-și brusc privirea prin cameră, febril, căutând caietul roz, printre cărțile de istorie împrăștiate pe birou. Nici pe etajeră nu era. Avea nevoie să recitească ultimele însemnări, de acum câteva luni, desprinse din povestea ce încă palpita în sufletul ei și din veșnicia din ea! Nu mai știa câte, să fi fost aproape un an? De când dâra de parfum care se insinua de pe banca din parc, la un metru de ea, o aruncase subit cu ceva ani în urmă. O țâșnire din timp, un <<éclat>> de bucurie, o tresărire de emoție... Cum transmitea Mag când o privea, când se apropia de el. O secundă în plus...

Căută cu atenție ușor precipitată prin sertarul măsuței de la televizor. Își lăsă, molatic, mâna pe caietul roz, mângâind leneș coperta mototolită, ușor îndoită. Pictată cu trandafiri galbeni, ea se ițea banal și maiestuos, în lumina fastuoasă a unui răsărit plin de speranță. Un început pentru o nouă zi. Sau poate pentru o nouă viață. Un răsărit pe care Ana îl sculpta cu dibăcie și mereu același neastâmpăr înfrigorat, în sufletul ei, de fiecare dată când se transpunea în acel timp imuabil al poveștii ei de iubire. O poveste rămasă a fi stăpână în ea asemenea unei păsări curajoase ce abia își înălțase aripile cu avânt către soare, pentru a se topi brusc și prea devreme, ca un avatar al lui Icar în timpuri moderne.

Ana se opri câteva minute, dădu un telefon și se întoarse la caietul roz. Se afla într-un sfârșit fierbinte, de iunie, iar anul școlar tocmai se încheiase, istovit. Știrea, proaspătă, tulburătoare, despre sinuciderea adolescentului o răscolise și trezise în ea un dor imens de Mag, așa cum creștea floarea din mugur sub lumina spumoasă a soarelui. Deschise caietul cu mișcări moi, ca un ritual menit să-i aducă liniștea, reîncepând să citească. Sau mai degrabă continuând... I se păruse oricum, din momentul plecării lui Mag din casa ei, că timpul înghețase brusc, crunt... Și ea odată cu el...!

Îl mângâie din reflex cu vârful degetelor, începând să caute timid, dar minuțios. Să simtă. Să își hrănească nevoia de el. Și de ei. Cât să nu uite, pentru o viață. Îl deschise la întâmplare. Ana își încreți timid buzele într-un zâmbet absorbit, din nou (a câta oară?), amintindu-și cum începuse...

Știa cu tot interiorul ei că orice doză de reconstituire a acelei povești îi făcea bine. Era același drog care se scursese mișelește și viclan în toată ființa ei, de care devenise dependentă și de care se crezuse, ani buni, vindecată. Iar astăzi experimenta, dureros și neașteptat de plăcut, o recidivă subită, imprevizibilă și care îngheța, încet, dar sigur, timp, și loc, și făptură vie. Erau doar ea, el și o dragoste ca o avalanșă...

Ultima dată scrisese acolo cât de tare îi era dor de el și cât aștepta să îl revadă, cât de mult îi lipsea, de fapt, senzația de preaplin trăită prin secunde în care nu mai respira, pierdută în ochii lui:

Iunie 20...

"Nici măcar nu știu să pun în cuvinte puterea ta... Nu e frumusețe, nu ești, prin definiție, un încadrat în canoanele de «tip sexi», nu e doar tandrețe, naturalețe și o seninătate molipsitoare a sufletului... Și nu e numai sensibilitate pură, îmbinată cu răbdare și simț al umorului, nu am înțeles încă exact care e amprenta deosebită pe care ai lăsat-o tu, stigmatizată, în mine... N-aș putea spune ce ai special în parfumul personalității tale, dar simt cu toate particulele ființei mele că numai tu m-ai făcut să trec de la agonie la extaz și invers, cu viteza luminii... Că, în mod aparte, lângă tine aș fi în stare să stau degeaba ore în șir fără să mă plictisesc. Sau să număr firele de iarbă, ori stelele... Nici măcar nu trebuie să plac tuturor, e suficient ca pentru mine să fii întreaga lume... Iar în ciuda a ceea ce crezi tu, eu chiar vreau să mă plictisesc lângă tine, căci, așa cum am citit undeva, frumusețea e în ochii privitorului! Iar dacă tu ești de părere că, în nebunia și naivitatea mea, eu te văd strâmb, lasă-mă, te implor, cu acest defect de vedere! Dă-mi voie să rămân defectă, dar cu o fericire perfectă! Pentru care tu nu trebuie să faci nimic. Doar să exiști! Și să mă lași să fiu lângă tine!

Pe tine te-aș lua de fiecare dată cu amândouă mâinile! Știu, am înțeles asta demult, de la prima atingere..."

(continuare în pag. 20)

Terminând de citit, Ana închise ochii, într-un tremur umed, teleportându-se în trecut, odată cu umbrele serii ce deschideau treptat, miraculos, cerurile... Iar în sufletul ei, curcubeul senin al poveștii ei binecuvântătoare... Se opri, la ultima amintire cu el, ultima interacțiune și ultima zvâcnire dintre sufletele lor. Prinse într-o poveste prea frumoasă și prea profundă ca să nu-i sperie, sfârșind prin a fi mutilate crunt, neașteptat, nedrept... O mutilare la care Ana știe, din nou, că ar fi consimțit iarăși, fără să clipească, de ar fi fost să poată re trăi.... TOT!

"Pentru că revelația unirii desăvârșite aceasta e: te regăsești pe tine în clipa când te pierzi"
(Mircea Eliade)

2. Te-am mințit

Preț de o clipă avusese impresia că i se căscase pământul sub picioare. Îl ascultase năucă, încercând să deslușească sensul din vorbele chinuite, dar egale, aruncate vlăguit la ușă, înainte de a ieși, ultima oară, din casa ei:

- Am mințit, de dragul poveștii! Ar fi fost prea frumos să fi fost adevărat...

I se înmuieră brusc genunchii, ochii o înțepau des și dureros, ca niște ace nemiloase. Avusese prima oară în viața ei, scurt și cu forța invizibilă a unui bolovan ce se rostogolește puternic și ireversibil, peste ea, senzația că va cădea, din picioare... Se sprijinise pe dibuite, amestecată și aproape inertă, de ușa pe care o blocase cu corpul ei. Încercând să se regăsească, să revină măcar la viața fizică. Sufletește, era demult pierdută. Pe undeva prin el. Încerca să înțeleagă ceva. După ce o sărutase pe frunte, îi spusese ca a mințit-o... Ana încercase atunci, asemenea unui copil în primii ani de școală, să descifreze mesajul, descâlcindu-l ca pe un ghem al cărui capăt nu reușea să-l zărească în angoasa gândurilor. Îi tremura inima ca a unei vietăți de pădure prinsă de mâna hrăpăreață a omului... Adică el nu a fost acolo??? Se simțea sfâșiată între tensiunea acurateței cu care încerca să înțeleagă exact ce a vrut el să-i transmită și zbuciumul care irupsese interior, arzând-o, ca un fier roșu, cu care nu voia ca Mag să plece. Secunde ca de dinamică se scurseseră dureros. Ea privea tâmpă, încercând cu o speranță muribundă un răspuns mut în ochii lui, frământând pe toate părțile revelația care avea sa o tortureze ceva timp de atunci încolo: băiatul îndrăgostit pe care l-a simțit atâta timp în carnea și în inima ei, mințise. Devenise, dincolo de voința ei, un personaj dintr-un film ce îmbina savant tragi-comedia, cu thrillerul științifico-fantastic și drama psihologică. Un abuzator emoțional ce își săruta nesătul și tacticos victima... Ca un criminal psihopat. Ana ar fi vrut să poată spune ceva. Să îl certe... să îl întrebe de ce... El o privea, înlemnit în fața ușii, cu o durere luminoasă în ochi, cu care se elibera, înlănțuind-o pe ea... Avea picioarele de gumă, capul îi vâjâia, iar întreg trupul o durea... de neputință, de șoc, de iubire, de ne iubire. O mințise... Nu o iubise. Îl privise cu un zâmbet neghiob, fabricat din disperare... În optimismul ei naiv nu putea să-l creadă. Îl cerceta cu ochii, scobindu-l până în străfundul inimii.

Mag trecea printr-o stranie senzație de căldură

care îi uda palmele și fruntea... În apartamentul ei era totuși răcoare. Și liniște. Și bine... Cum nu îi fusese nicăieri niciodată. Degetele îi amortiseră dureros, iar ceafa îi tremura incontrollabil, aproape înțepându-l imperceptibil. Cuta de pe frunte i se adâncise mai mult decât oricând, aproape înțepându-i creierii.

Ana, buimacă și mută, ca o dimineață timpurie de iarnă, se așezase sprijinind ușa de la intrare și semiîntunericul din hol... Tăcea, privind înlemnită, în gol, pe lângă el. Leșise din el... Își recăpătase abrupt stăpânirea de sine. Se regăsea încet-încet pe ea însăși. Bucată cu bucată. Avea nevoie de ea... Așa, înjumătățită cum o lăsase Mag pe marginea unei prăpăstii... Își pusese mâna pe frunte, căutând umbra buzelor lui... și căldura șoptelor de mai devreme:

- Trebuie să mă crezi! Doar așa pot să plec. Să știi că mă crezi.

Glasul lui sunase ca din altă lume, ca repatriată dintr-un exil forțat, departe de tot ce însemna ființa lui. Dezmeticită, Ana îl prinsese lacom de mână, privindu-l adânc, ca un cuțit înfipt până la prăsele:

- Nu te cred! Nu ai cum să te prefaci așa! Nu aveai cum să truchezi atâta emoție.

Era acea energie scânteietoare, incandescentă, ca de geneză a lumii și a ei însăși, acea vibrație unică, ce zguduie din temelii, pe care Ana o primise din plin când îl văzuse pe Mag prima oară. Și care acum o aruncase la pământ. O senzație din care încerca, aproape fără vlagă, să se ridice, scuturându-se de praful gros al unei explozii interioare care mutase de la locul lor părți din ea, ce se voiau regăsite și reasamblate.

El întorse timid privirea de sub cozorocul șepcii către clanță. Pentru Ana fusese cea mai grea privire a lui, împărțită între da și nu, asemenea refrenului care tivise începutul tremurând al poveștii lor:

- O să mă lași vreodată în pace?

Iar surâsul lui atârnat strâmb peste umbra chipului crispat, făcea semiîntunericul mai dens și mai rece, ca al unei peșteri fără fund. Ea îi strânsese degetele în mâna moale, fierbinte, speriată ca o frunză în bătaia furtunii ivită pe neașteptate, aproape gata să i le rupă fără milă. Ar fi făcut până și asta dacă ar fi crezut că l-ar fi întors din drum. Rosti cu toată sfortărea pe care abia și anevoie, o regăsise:

- O să pot supraviețui doar cu jumătate de inimă?

El știuse atunci că vor fi cei mai grei pași pe care urma să-i facă în coborârea scârilor. Și mai știuse că orice cuvânt pe care l-ar fi scos ea i-ar fi atârnat în spate, imuabil și inerent, ca o piatră de moară. Deschisese ușa încet, timid, asemenea unui copil ce se strecoară din casă fără ca părinții să-l audă, închizând-o la fel de speriat... Nu privise înapoi. Știa ca nu ar mai fi putut pleca. Și mai ales simțea că ea plângea. Iar lacrimile Anei erau una din imaginile acelea în fața cărora începea să îl doară

(continuare în pag. 21)

(urmare din pag. 20)

trupul. Până la os. Ca și cum carnea i se transformase într-o masă de răni scorțoase și purulente, desprinzându-i-se, încet, chinuitor, precum unui lepros, torturându-l. În plus, ea nu trebuia să îi zărească umezeala din ochi. Pe care șapca și întunicul din casă reușiseră să i le camufleze. Ana rămăsese preț de câteva minute incapabilă să gândească ori să reacționeze în vreun fel... Parcă mintea i se golise, iar în tot vidul care o răsturnase la pământ, amestecându-i cu ură, și sânge și carne și bătaie de inimă, încremenindu-i respirația, nu putu decât să se târască greoi către sertarul în care pusese caietul. Acela în care plânsese, căutase răspunsuri, înțelesese... Crezuse că înțelesese... Căci acum întreaga ei lume începea să se reseteze. Degetele îi înțepeniseră, iar furnicăturile din ochi o făcuseră să tremure ca și cum se afla în mijlocul iernii... Clănțănind din dinți, se împleticise robotic, ca hipnotizată, către pat. Își luase ursulețul de pluș cu care mai vorbea uneori în penibila ei singurătate și rămăsese așa, imobilizată precum o statuie a unei tinere care își îmbrățișează jucăria. Cu lacrimile mari și roindu-i pe obraji, dintr-un motiv numai de ea știut, câteva ore, ținând caietul sub pernă și neîndrăznind să-l deschidă.

"Iunie 20..."

Ții minte când glumeai că te vei arunca de la balcon pentru că nu voiam să te iubesc...? Am vrut să ne oprim atunci. Ți-am spus să nu mai vii. Era prea mare tensiunea din privirile noastre! Ne băteau prea tare inimile încăpățanate să stea departe în spațiul strâmt și cald al camerei mele închiriate de câteva luni... În orașul acela în care nimic nu se întâmpla aproape niciodată! Dar ai venit! Și nu ai mai plecat niciodată din mine. Atunci nu m-ai condamnat pentru dragostea mea... la început ai crezut că ești doar un moft, apoi ai văzut că sunt suficient de nebună încât să te iubesc până la disperare... să las de-o parte prejudecăți, principii, poate valori... Andra, vară-mea, care a aflat puțin după ce tu ai plecat la București în ce nebunie am intrat cu bună-știință, mi-a zis de curând că prin tine am câștigat un suflet pereche, dar mi-am pierdut cea mai mare valoare a mea. Că nu mi-am respectat profesia. Că nu m-am respectat nici pe mine, nici pe tine... Și m-a pus pe gânduri!"

Se opri din citit ca arsă de vie scăpând un suspin sleit. Luă pixul preferat și începuse să scrie, pe prima filă albă, după multă vreme în care căutase, zadarnic, să nu mai știe de asta.

"Nu uiți când vrei, uiți dacă este merit să uiți. Și nici nu se termină când vrei să se termine, căci sufletul nu are nici început, nici sfârșit. Mult timp nu m-am mai gândit la tine, Mag! Nu a fost nimic care să te readucă în prim planul conștiinței mele, nu am avut timp de vreun film de dragoste sau de o carte în care să te regăsesc. Trebuia să te uit. Ca să pot să merg mai departe. Altfel, m-aș fi târât! Iar acum, după ce ferecasem totul acolo, în cutiuța celei mai frumoase și mai nebunești amintiri, vine povestea acestei sinucideri care să mă răscrolească... Sunt câteva asemănări, căci, în fond, suntem oameni, iar iubirile omenești seamănă, dar dincolo de toate, povestea noastră este deosebită! Și Slavă Domnului că nu a ajuns pe buzele tuturor și pe la toate posturile de televiziune... Ar fi avut audiență, ce-i drept, dar cu ce preț? Și

nu mi-ar fi păsat că m-ar fi condamnat poate pe mine, că mi-aș fi pierdut poate slujba, deoarece o sursă de venit poți găsi oricând dacă ești suficient de deștept și de ambițios. (Aici Ana stătu puțin pe gânduri, dându-și seama că acum, la atâția ani depărtare, nu mai era așa de sigură). Mi-ar fi păsat, în schimb, dacă după toate astea, nu aș fi rămas cu tine... Cum sunt și acum, cu secretul în suflet, cu aceeași profesie superbă și periculoasă, dar cu un dor nesfârșit și fără leac!

Ți-am spus că eu, un om bun în esență, lângă tine deveneam perfectă? Că m-am rostogolit până la momentul apariției tale, pe drumuri prăfuite și întortocheate doar ca să mă replămădesc în ochii tăi, doar ca să mă caut, găsindu-mă, în adâncurile ființei mele? Că lângă tine mă pierdeam și mă regăseam în aceeași secundă, tremurând și ascunzându-mă cu disperare, de mine? Iar când nu mai puteam, nu mai știam, nu mai voiam, în tine mă descurcam și din tine mă recuperam!"

Partea I : " Înainte să ne rujăm."

1. În banca de la fereastră

"Mda, e deja 7.40, trebuie să plec ! Și nu sunt încă gata! Iar îmi face observație din priviri, băiatul acela din anul cinci, că am întârziat! În stilul lui distant și subtil, dar ferm. Hmmm, ce personalitate de oțel... Cum îl chema? Nu mai știu, abia am fost de două ori la el la clasă, cum să rețin așa repede atâtea nume...? Unde tot sună mobilul ăla? Cine o mai fi iar?"

Ana alergă repede în bucătărie să răspundă la telefon! De ce suna toată lumea exact când avea treabă, când, la naiba, i-ar fi trebuit mai mult timp să se îmbrace și să ajungă la ore și nu de secunde pierdute??? În regulă, a reținut mesajul: colega de geografie nu vine astăzi și o roagă să-i țină locul în cele două ore în care se poate! Doar făcuse facultatea de Geografie-Istorie, însa geografie nu predase decât în perioada cât făcuse practică în școală și nici nu-i plăcea la fel de mult ca istoria. Dar își aminti cu drag că cei mici de la a noua la care va ține lecțiile astăzi, după ce-și va termina ea orele erau niște drăguți! Cuminiți și silitori, să tot ai elevi din ăștia! Și parcă se simțea mai în largul ei cu cei mai mici. Nu aveau replici așa inteligente la care să trebuiască să facă un efort pentru a răspunde categoric și suficient de dezarmant în așa fel încât să nu-și mai dorească să continue... Și prin care să realizeze că or fi ei deștepți, dar parcă profesoara știe mai multe decât ei!

Ana prinse din fugă cheile și încuie ușa agățându-și de broască un zâmbet fugar. Ce bine că stătea la primul etaj! Surâse palid în gând: de parcă în orașelul acela pierdut între munți și mirosind a istorie veche, s-ar găsi și blocuri mai mari de trei etaje! Odată ajunsă în stradă, Ana mări pasul... Vântul, nefiresc de rece pentru sfârșitul lui septembrie, o ciupea de față și-i împleticea pașii, în ciuda grabei. Nu avu timp să admire din fugă, așa

(continuare în pag. 22)

cum făcea de obicei, curtea de poveste a mânăstirii impozante, atât cât se vedea din ea prin gardul înalt care străjuia grandios, ca un martor bătrân, o parte a străzii... Nici partea veche a bisericii pe care o zărea, în drumul ei zilnic spre liceu, anevoie, dar suficient cât să-i inducă starea de sacru și de bine de care era năpădită de secole și pe care o țesuse asupra orașului. Din prima zi în care se instalase în apartamentul din blocul situat la zece minute de locul său de muncă, profesoara fusese învăluită de o nedefinită senzație de liniște și de armonie. Amplificată de ecoul slujbelor care străbăteau prin fereastra camerei sale, ca un imn prealabil al unui fapt predestinat, ocrotit de Divinitate, ce avea să se petreacă. Chiar și dangătul semeț și ferm al clopotului, în zilele de sărbătoare, ajunsese să se instaureze ca un laitmotiv al vieții sale ce urma să se modeleze pe un teren diferit de tot ce trăise până atunci. El avea să devină parte din decorul fizic, dar mai ales din cel al peisajului interior al tinerei.

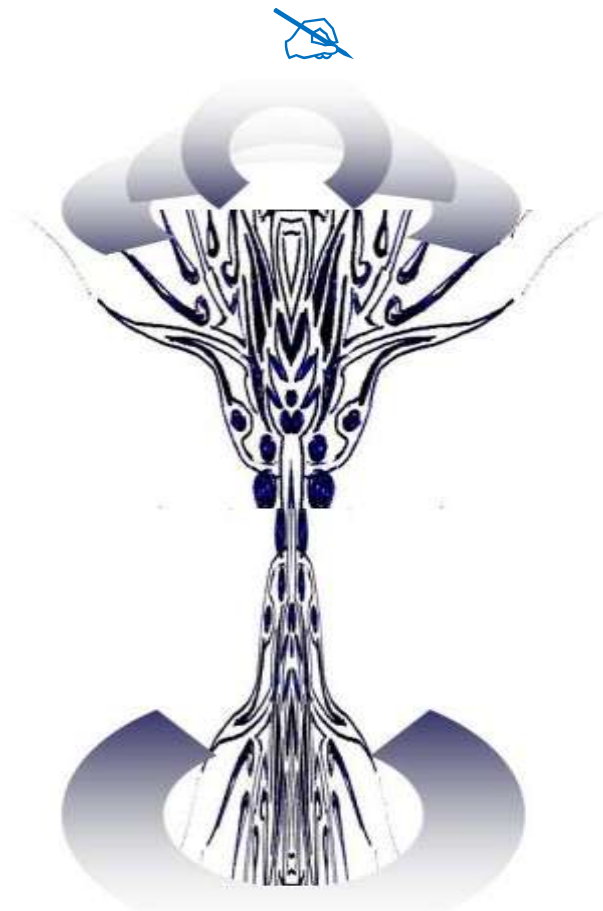
Ana grăbi pasul aproape gâfâind. Avea prima oră la cei mari... Și acum surâse gales în minte amintindu-și de câte emoții avusese când îi cunoscuse! Pueril și oarecum ridicol, nu?... Cum să aibă ea, ca profesoară, emoții în fața elevilor?! Dar numai când îi văzuse atât de mulți în clasă și așa de dezvoltați fizic, se intimidase puțin. Trebuia să fie mai puternică decât ei, să-i domine, fără a bate, însă cu pumnul în masă, neuitând nici că erau totuși fragili ca personalitate, încă în formare. În generația ei de liceeni, băieții nu erau așa corpolenți. Câțiva dintre elevii anului al cincilea aveau, de departe, alura de studenți, abia intrați în facultate, corespunzând, de altfel, și vârstei. Unii...

În schimb, băiatul acela cu atitudine puțin rigidă, întrucâtva sceptică, nu cu un fizic ieșit din comun, dar departe de a fi banal... Nici foarte înalt, nici prea solid, neavând neapărat ceva anume care să-l recomande pentru un standard de frumusețe masculină. De la primele conexiuni cu el, însă, Ana îi remarcase prezența, fără să știe ce anume o atrăgea în a-i căuta privirile... Nu făcea nimic deosebit sau ostentativ, dimpotrivă, uneori era intrigant de serios și de liniștit... Emițând, totuși, în pofida oricărei legi a fizicii, o vibrație tipică lui, de o forță care pe Ana o dezarma. De la începutul zilei, știa intrinsec și organic, fără a fi găsit o explicație anume, că după ora petrecută la clasa lui, era secătuită de emoții, căutând în ea un dram de putere și de randament pentru a duce mai departe restul programului. Măcar cât să ajungă în siguranță acasă... I se întâmplase deja de câteva ori să plece de la școală cu mintea doldora de gânduri, roind și bubuindu-i în jurul clasei unde învățau elevii cei mai mari ai aceluia liceu. Că doar bacalaureat, lecții grele, materiale suplimentare, oameni inteligenți și exigenți... Care o voiau perfectă. Iar el, băiatul tăcut și cuminte de la fereastră, îi cerea perfecțiune fără să-i fi adresat vreun cuvânt despre asta. Era suficient să o privească un pic pieziș, uneori poate mai pătrunzător decât de obicei, în rarele momente în care profesoara de istorie își permitea un răgaz de respiro, încercând să se relaxeze. El nu-i dădea pace nici măcar tăcând. O tăcere densă și grea, ca o cortină dincolo de faldurile căreia Ana simțea nevoia mută, dar hrăpăreață, de a se ascunde, rostogolindu-se în unghere întunecate, ascunse de ochii

lumii... Unde era doar ea cu inima ei, îndrăznind să se liniștească și să se accepte... Încercând să se ierte. Așa expusă, vulnerabilă, speriată și extrem de fericită. Cum nu fusese niciodată. Și certitudinea de a se simți destabilizată de fiecare dată când nimerea sau trebuia să fie în preajma lui, creștea ca un bulgăre, din ce în ce mai rapid și mai primejdios, gândindu-se că era singură în tot acest tăvălug de senzații care năvălise peste ea și din care nu putea să se sustragă... Acum își dădea seama că nici nu voia.

"Of, cum oare îl cheamă? E ceva legat de vrajă, magie, cu siguranță rod al unor părinți creativi și deosebiți... Iar el nu avea cum să fie altfel. Trebuie să știu cum îl cheamă... Sau nu? De ce o fi așa important pentru mine prenumele lui? În fond, o să-mi amintesc, evident, când voi striga, la începutul orei, catalogul. Dar de ce simt mereu nevoia să-l privesc?... De ce am tresărit ieri când m-a salutat la poartă? Nu a fost decât un gest firesc, pe care îl fac toți colegii lui. Hmm...cred că face parte din perioada de adaptare... Recunosc că atunci când ajung sa predau vreau sa știu câteva date despre fiecare elev, câteva trăsături de personalitate, ceva lucruri din viața lui, ca să-l pot înțelege oarecum la ore, ca să pricep de ce uneori reacționează cumva și nu altfel.

(fragmente din romanul în curs de apariție
"Hai să ne rujăm împreună!")



Constanța Sylvia HÂRCEAGĂ

URME PE NISIP & UMBRE PE CER
o poezie meditativ-filozofică de Stejărel Ionescu

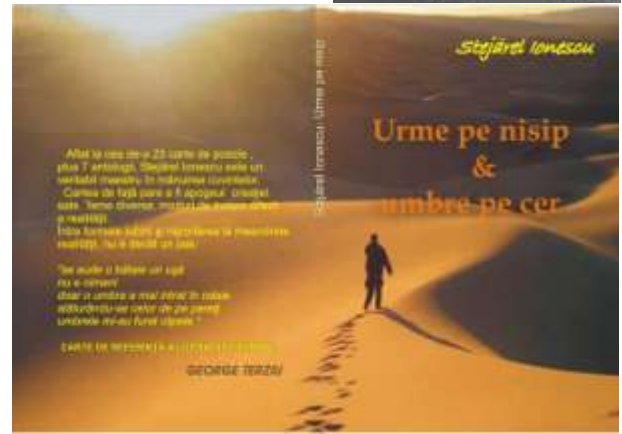
Cartea poetului Stejărel Ionescu, apărută în anul 2020 la Editura „Ispirescu”, din București, cu titlul „Urme pe nisip & umbre pe cer”, prezintă cititorilor o poezie scrisă într-un alt registru, față de cum ne-a obișnuit până acum. Acest titlu ne îndeamnă să credem că avem de a face cu un gen de poezie meditativ-filozofică, și nu ne abatem prea mult de la această ipoteză, căci vom descoperi eul poetic al autorului definindu-se între ceea ce înseamnă viață, univers material și ceea ce înseamnă moarte, univers spiritual, imaterial.

Trăirile poetului Stejărel Ionescu, le găsim așadar, structurate pe două planuri, în două capitole separate din carte; în prima parte, ca o trecere a sa prin viață și lăsând urme pe nisip, urme efemere, căci memoria fiecărui bob de nisip va face ca el să-și reia locul avut anterior, nivelând și ștergând urmele și apoi, în partea a doua, viziunea sa despre ceea ce rămâne după viață în planul umbrelor, al neființei.

Supusă legilor universale ale naturii, viața este un proces aflat în continuă transformare, în infinitatea timpului, ea este alcătuită din clipe pe care poetul le immortalizează, răspunzând nevoii de a marca evenimentele și sentimentele ce însoțesc acest drum, folosind cuvinte alese cu mare talent artistic, surprinzând imagini și decoruri, unde se suprapun lumini și umbre, realul și irealul, se condensează timp, spațiu. Răspunzând întrebărilor inevitabile, la care poetul mereu caută răspunsuri, ținând de filozofia existențialistă, descoperim radiografia unei vieți plină de zbucium și frământare, de împliniri și eșecuri, iubire și trădare, mulțumiri și neîmpliniri, pentru că viața în fond este un drum al robiei, supus totdeauna legilor și cutumelor societății. Copleșit de toate acestea, omul se păcălește și se amăgește mereu, crezând că va găsi pe parcurs oaze de frumuseți, de liniște și pace. „Ne descălțăm de pulberea drumului/ și luăm încălțăminte noi/ fiindcă începem drumul de piatră/ până la Cetatea Mântuirii”, ca apoi, să fim preluați de „carele cu roți de stele/ care ne poartă prin nesomnul vieții veșnice”, spune poetul în poezia „Drumul eternității”.

În viziunea poetică a domnului Stejărel Ionescu, viața este un drum pe calea unui timp infinit, greu și plin de obstacole, și care se derulează între vise și realități, vicii și virtuți, iubire și ură, frumos și urât, o punte care leagă orizonturile unui început și al unui sfârșit; mistuit de dorința de a dezlega misterele vieții, omul scotocește prin colțurile minții, caută șabloane pe care să le ia drept repere. Viața este numai una singură, se risipește prin anotimpuri, se diluează în „ore împărțite”, în fiecare amurgire a zilei.

Poet cu remarcabile posibilități lirice, vrăjitor al cuvintelor, Stejărel Ionescu impresionează mereu cititorul prin alcătuirea unor imagini vizuale, dinamice, care șochează prin expresivitate și împletirea unor decoruri vivante plasate între imaginație și palpabil, clar și obscur, întuneric și lumină, halucinații și real. Toate cu ajutorul metaforei, personificării, hiperbolei: „afară ploaia cădea/ și lovea stropul în strop,/ haotic în timpul meu nenunțit/



dormeam, două mâini/ plimbau strada pe alei/ dintr-un capăt în altul/ al parcului central/ din orașul fără culoare”, de multe ori creând un peisaj suprarealist, care transpune cititorul într-o lume fantomatică, cu umbre și culori, oglinzi paralele.

Trecând de planul inferior al existenței materiale, viața va deveni doar o umbră în sferile înalte ale universului, de aceea gândurile poetului se îndreaptă fără teamă spre ceea ce este spiritul suprem, la întâlnirea cu divinitatea, ca împlinire a drumului pe care a trebuit să-l parcurgă de-a lungul unei vieți, a unui destin hărăzit de stele. Aici, va fi capătul robiei, totul va arăta altfel, căci: „Domnul îmi spune-/ ești liber, iubește, zâmbește și cântă/ fii pasăre, fii vântul și zborul din nori/ fii liber, în noapte te-avântă/ Pământul acesta e numai din flori,/ și Domnul cu tine cuvântă”, poezia „Domnul îmi spune,...”. Acum, trecutul, viața, s-au depersonalizat, rămân doar amintirile, evocările care pot deveni vii, chiar dacă sursa lor sunt fotografiile și tablourile; ele pot declanșa imagini atât de realiste, încât poetul poate vedea cum „se întorc acasă carele cu fân, poate auzi vântul cum sună pe afară, cum se tescuiesc strugurii în vie”.

Aici, în partea a doua a cărții vedem viziunea poetului în plan filozofic asupra trecerii în dimensiunea umbrelor, a ceea ce se manifestă dincolo de pragul existenței materiale, căci ceea ce urmează vieții este inevitabil moartea. Poetul Stejărel Ionescu prezintă viața ca fiind „vulnerabilă ca ceața”, efemeră, așa ca un vis, este un rol pe care fiecare om trebuie să-l joace pe scena lumii, într-un timp care este limitat și necunoscut, așa cum este ea prezentă în filozofia antică stoică. În poezia „Drum printre cuvinte” găsim versurile: „sunt figurant în comedia vieții/ dar comedia vieții este pe sfârșite/ pe sală a căzut cortina ceții/și drumul meu e un drum printre cuvinte”. Trecător prin viață, un călător, rătăcind sub stele, omul își caută calea folosindu-se de aspirații, speranțe, ameliindu-se cu vise, plângând pe cei dragi care au plecat mai înainte, gândul își îndreaptă tot mai des spre Dumnezeu cu smerenie și rugăciune pentru a primi mila, alinarea, în ceasuri de durere și cumpănă. Își reconsideră viața trăită, își face bilanțul, evocând locul natal, casa părintească, dorul de părinți, sentimentele de iubire dăruite ființelor dragi, tot ceea ce a însemnat faptă, plăcere și bucurii sau necazuri.

(continuare în pag. 24)

În poezia sa, domnul Stejărel Ionescu are o atitudine degajată față de moarte, cu toate că deseori creează priveliști sumbre, tenebroase: „gropile sunt umede și-i frig/ copacii-s dezgoliți de-îmbrăcăminte” sau „biserica-i cutremurată în noapte/ sicriile sunt puse la dospit/o orgă cântă notele desperecheate”, dar o privește ca pe ceva ce trebuie să se producă, are chiar o relație amicală cu ea, o poate pofti la un pahar de vin, moartea nu este de fapt un sfârșit, ci doar o trecere spre alt început - o idee filozofică prezentă la mulți poeți, luată din vechile credințe de esență animistă. Nu este nevoie de plâns sau regrete, mai bine „să curgă vinul în pahare, să nu curgă lacrimi amare”, căci spune poetul: „moartea nu e un sfârșit/ ci-un început de viață nouă/ când noi plutim în infinit/ și ne hrănim cu bob de rouă”. (Poezia „Când voi muri”). Avem deci, o poezie sepulcrală inspirată de credința noastră românească în care sufletul este nemuritor, el se va întâlni cu divinitatea, căci Dumnezeu îi deschide porțile raiului, pentru o dănuire veșnică.

Și cu toate acestea, din versurile poetul răzbate dorința de a trăi, de a prelungi drumul vieții, bucuria cunoașterii ei, căci viața a fost simțită în toate limitele ei, de la iubire la nepăsare, realizare și eșec, frumusețe și urâțenie, viața poetului s-a împletit cu toate elementele naturii, s-a contopit și cu spicul de grâu, cu vântul și ploaia, s-a simțit pârâu, foc și tăciune, „sunt a pâinii mireasmă/ cu miros de cuptor/ la creștini sunt agheasmă/ iubire și dor”, spune în poezia „Totuși exist”. Desigur, cartea „Urme pe nisip, umbre spre cer” a domnului Stejărel Ionescu este o creație de necontestată valoare artistică, prin modul în care a știut să creeze imagini, decoruri tulburătoare în care cititorul va rămâne copleșit de forța imaginației, a fantasticului hiperbolizat care se suprapune unei realități mai mult amăgitoare și fără putere de convingere că omul poate găsi în viață numai frumuseți și bucurii.



Nicolae ROTARU

MEȘTER DE MAGII

Strâns (nu și constrâns) între textele de deschidere (Aforismul ca expresie nostalgică a vieții, al lui Constantin Cubleșan) și de închidere (Profil de poet, al lui Andrei Moldovan) „Copilul de apă” al lui Menuț Maximinian (un volum de versuri, aproape pătrat, de 14,5x16 cm, cu oferte bine ticluite și cioplite până la esență, poemele având și echivalența italiană, *Bambo d'aqua* datorată lui Liviu Mărcan) merită să i se acorde atenție, ca unei colecții de bijuterii dintr-o vitrină care încântă, dar și îngreunează alegerea, deși, așa zicând, scâncetele dintre coperte abia se aud. Avem de-a face de-o risipă puțină de cuvinte, de idei ca niște scintilații de tip haiku, care au efectul unei arome pasagere (de zambilă, bunăoară, fiindcă le-am citit la vremea acestor flori cuvicioase), încât nici nu știi dacă dorești o floare anume sau preferi s-aduni cu strânsura de lumină a ochilor tot buchetul celor peste 140 de pagini. Oricum, la un răstimp pentru odihna văzului minții care este afectat la fel ca și al sufletului care



participă deopotrivă la misterul sublim al lecturii, poți sacada: „Precum mângâierile bunicii / În nopți de iarnă, / Lumina arde sub covor / Purtând în ea poveștile îngerilor.” Apoi, respiri adânc, și duci la bun sfârșit oferta de strălucire a poemului „Stele albe”: „Sub sticla apei / Lumea începuturilor. / Copii / Vestesc / În ritm de nea. // Munți albi / Țin în căuș / Vatra satului.”

Poate c-ar fi trebui să-ncep prin a spune că autorul, filolog absolvent la Babeș/Bolyai (membru al USR și UZP) este președintele Societății Scriitorilor din Bistrița-Năsăud, director al cotidianului „Răsunetul” și autor al unor volume (poezie, proză, critică și etnologie) multi-premiată, inclusiv și mai ales, peste hotare. Am făcut-o acum, tot ca un respiro, după care mai pipăi cu retina alte produse de orfevrărie poetică, din volumul tripticului liric „Crucea nopții”, „Cețile dimineții” și „Stingher în miezul lumii”, precum poemul „Fruct oprit”: „Mușc din malul vieții / Până buzele se fac una / Cu valul. // Apele învolburate / Sunt aproape”. Sau: „Când plouă / Ascultăm / Icoane / Cu bucurii.” (Povești) și „Mă desprindeam de pământ / Ca un înger albăstrui // Gust de mere coapte.” (Zborul)

Ponderea poemelor sunt de inspirație religioasă, dar parcursul existenței lirice privește și revelațiile filosofice, telurice, idilice, toate mai ales rurale. Ca-n ecourile lirice: „Copacii își adună crengile / Mâini de rugăciune” (Fereastră), „Primăvara asta / Începe în ghiozdan. // Flori colorate / Și zâmbete.” (Primăvara), „Parcată la două blocuri de tine / Iubirea mea așteaptă / Cuminte semaforul” (Iubire)

Deși ne leagă publicistic și beletristic firele unui destin asemănător, nu ne-am cunoscut fizicește. Dar ce mai contează când cuvintele devin moneda de schimb, sau și mai mult, nestematele unui troc sublim pe care numai poezii îl pot ascunde și învălui în mister pentru a dănui. Menuț Maximinian este un asemenea dibaci meșter de ascunzișuri magice. El și aliații săi: metaforele, ideile, îngerii, nostalgia, setea de umblet și tradițiile dintru obârșii.





Gheorghe VARGANICI

Sonete

I

De vor umbri înalți copaci mormântul
În care trupul meu cel rece-a zace,
Cu rădăcini sfoase vor desface
Și oasele, și carnea, și cuvântul,
În scoarță sufletul să mi-l îmbrace.
Căci de-ar găsi în groapă doar pământul
Nu m-ar mai ispiti din cer Preasfântul
Și m-ar lăsa și îngerii în pace.

Dar tu, ce vieții mele ești străină,
Înveșmântată elegant în smoală,
Cu chip amăgitor și vorbă goală
Degeaba-ntinzi amara-ți rădăcină,
Căci sufletului meu i se închină
Înalți copaci și-a umbrelor răceală.

II

Deschis-au raze lacătele zilei
Și-n geamul meu s-a ostenit să bată,
Din zarea umedă și-nfrigorată,
Un soare de culoarea xantofilei.
Am adormit citind sub lampa spartă
Și tot visând că-s la sfârșitul filei
S-au înroșit copertile pupilei
Și prima rază m-a trezit îndată.

Dar am ascuns într-un sertar volumul
Ca astrul cu lumini iscoditoare
Să nu-l zărească nici din întâmplare,
Doar eu, citindu-l, să îi simt parfumul.
Căci scris cuvânt în el e numai unul,
La nesfârșit pe foi: întunecare.

III

Despre lumină, vară și iubire
Nu pot să mai îndur nimic a scrie
Căci orice-astfel de seacă poezie
Leșită din a minții irosire
E doar bolboroseală pe hârtie,
Iar mâna ce se mișcă în neștire
Prin rime își găsește osândire,
De parc-ar vrea a altcuiva să fie.

Însingurat, sub nori de ploaie rece
Versuri de toamnă așteptând să vină
Am să mă-mpac cu mâna cea străină,
Și-a mea singurătate de ar trece
Aș îndura un vers, sau poate zece,
Despre iubire, vară și lumină.

IV

De n-ar mai trece toamna peste noi
Cu rupte aripi și pierdute zboruri,
Cu băntuite, jilave decoruri
Sub ploaia rece respirând greoi,
De nu s-ar stinge ale noastre doruri
- În suflet torțe și-mprejur noroi -
Un adăpost găsind pentru-amândoi,
Ne-am încălzi o iarnă cu amoruri.

Dar uite, ziua tot mai iute trece
Și soarele tot mai târziu se-arată.
Rămâi cu bine, dragoste uscată!
De vrei o iarnă-n flăcări a petrece,
Te-aprindă altul, eu de-acum sunt rece
Și-mi bate-n piept o inimă plouată.

V

Departate sunt acele zile-n care,
Netulburat de-a iernilor povară,
Trăiam într-o eternă primăvară,
Un mâine așteptând cu nerăbdare.
Căci amăgit de soarele de-afară
Nepregătit m-a prins o grea ninsoare
Și m-am gândit atunci: cum ar fi oare
În fiecare zi să ningă iară.

Am așteptat zăpada să mai vină,
Cu nerăbdare însă, nu cu teamă,
Simțind cum primăvara se destramă.
Iar de-a pălit a soarelui lumină
Am auzit și fulgii cum suspină
Și-n glas de crivăț înghețat mă cheamă.

VI

Deopotrivă-mi sunt în astă viață
Și ploile, și norii, și beția
Ce trist îmi prelungește agonia
Când de vreun vesel simțământ se-agață.
Doar un moment durează bucuria
Și-apoi mă-ntorc, cuprins de-aceeași greață
Spre-a unei patimi palidă dulceață,
Să-ngrop în ea tristețea și mânia.

Dar aș mai sta lucid o toamnă parcă,
Deopotrivă mi-e și beat, și-n ploaie,
Ori lângă geam, cum curge în șiroaie
Potopul, să privesc ca dintr-o arcă,
Să simt cum mâna mea să-ngroape-ncearcă
Tristețea și mânia într-o foaie.





Constantin STANCU

Jurnal de călătorie din infinitul celor șapte zile

Luminița Huniade este o bună traducătoare, pasionată de literatură, de valorile spirituale, istorie, credințele lumii, de călătorii. Are un simț aparte în ce privește latura spirituală a vieții. A publicat o carte despre călătoria de șapte zile în Egipt, un pelerinaj care i-a marcat lumea interioară. Titlul cărții este semnificativ: *Egiptul, o poartă spre infinit**, carte a apărut la Editura David Press Print din Timișoara, în anul 2022. Un titlu profund, indică spre o lume cu deschideri în trecutul omenirii și cu un pas spre viitor, un loc de trecere dintr-o lume atinsă de luminile cunoașterii. Mesajul este cu impact: *Impresii și trăiri dintr-un pelerinaj de șapte zile*.

Jurnalul spiritual în sine este dublat de scurte și profunde remarci culturale legate de Egiptul antic, de lumea de astăzi, de impactul piramidei spirituale asupra ființei. Cele șapte zile, un număr simbol, sunt trepte pentru trăiri aparte, de întâlniri cu misterele și miracolele petrecute aici, trecutul având impact în lumea civilizată.

Această vizită reprezintă un punct de reper pentru viața autoarei, dincolo de evenimentele petrecute într-un timp scurt, se profilează un fenomen aparte: recuperarea memoriei de la început de lume, afectată de curgerea istoriei. Jurnalul are un motto din *Isaia 19: 19-20*: „În vremea aceea va fi un altar pentru Domnul în țara Egiptului și la hotar va fi un stâlp de aducere aminte pentru Domnul. Acesta va fi pentru Domnul oștirilor un semn și o mărturie în țara Egiptului. Ei vor striga către Domnul din pricina asupritorilor și El le va trimite un mântuitor și un apărător care să-i izbăvească”. Citatul pune accentul pe punctele de rezistență ale omului în fața destinului, în meandrele istoriei.

Călătoria ne arată impactul pe care fostul Imperiu, printre primele coagulate în istorie, în fața unei societăți tribale aflate în vecinătate. Imperiul a acumulat putere, cunoștințe, cultură, tehnică, sisteme religioase, o economie cu forță care a produs bunăstare, a generat liniile de putere ale societății organizate, în general. Istoria Egiptului este un reper pentru istoria lumii și pentru istoria viitorului, oglindă pentru posibile imperii... Civilizația Nilului s-a format în jurul fluviului miracol, el a asigurat resursele materiale ale existenței, a propulsat societatea spre noi aspirații.

Punctul de tensiune se evidențiază în sistemele religioase separate: credința în mai mulți zei și credința în Dumnezeu Unic – politeism și monoteism.

Această contradicție a avut impact, autoarea marchează evenimentele și constată, acut: lumina leagă părțile în lumea spirituală. Trăirea este marcată de un poem aparte, încărcat de suflet și miracol: „Să ne bucurăm de lumina/ care curge liberă,/ precum copilul care/ își lasă părul în vânt./ Dincolo de atingere. De formă și gând/ este liniștea și cântecul ei primordial” (p. 14 și Ultima copertă). Lumina este semnul punte între



lumi. În fond, sunt acei oamenii care au credință, o credință care transcende realitatea imediată, cu formele complexe și nesigure. Este meritul autoarei de a reține esența și de a arăta *taina porții*.

Întâlnirea cu piramidele din Egipt îi atrage atenția asupra fiorului interior: „Acela care știe să-și stăpânească inima sa, posedă împlinirea tuturor învățăturilor” (p. 15, *Papirul Insinger*, VIII, 3). La ieșirea din piramidă, Luminița Huniade reține: „... Marea piramidă, un locaș al luminii care face trecerea la dimensiuni superioare ale conștiinței” (p.16). Sunt prezențe cititorului obiectivele turistice vizitate, autoarea o face într-un limbaj curat, direct, sincer, emoționant. Există rădăcini care nu s-au stins în nisipul greu al timpurilor.

Descoperim în carte viața creștinilor în antichitatea târzie, oameni singuri, în pustiu, legați de Creator, au apărut mănăstirile ca loc de refugiu și rezistență spirituală. Căderea Imperiului Roman a dus la revitalizarea creștinismului în sistemul politic al vremii. Unii dintre ei, speriați de corupția din societate, s-au retras din lume și au creat o civilizație aparte. Au dat un nou impuls relației om - Dumnezeu, arta creștină a avut de câștigat: icoane, cântece, povestiri cu tâlc, apariția copiilor după cărțile sacre, s-a cimentat doctrina creștină coptă etc. În paralel, au apărut și miturile care au atins mintea și inima oamenilor. Mituri cu bătaie lungă. S-a revitalizat vremea în care Iisus și Familia Sfântă au fost Egipt pentru a se împlini Scriptura. Temele majore ale creștinismului au căpătat putere și Egiptul a oferit doza de fascinație și bucurie. Luminița Huniade notează: „Între mănăstire și peștera sfântului Paise este un coridor. Aici a trăit monahul în rugăciune. Se spune că l-a căutat Sfântul Efreem Sirul, care ar fi stat

(continuare în pag. 28)

Mircea Dorin ISTRATE

Dorian Marcoci – „Pomul cu muguri de iubire”

Distinsul nostru coleg în “robia cuvântului cel scris și rostitor de adevăr”, poetul până acum, dr. Marcoci Dorian și scriitorul picurat cu har și dar de acum înainte, ne surprinde mereu cu câte ceva plăcut în creația sa literară. Și asta pentru că noi, prietenii și cititorii lui consecvenți care îl știam ca pe un poet liric, cu pana înmuiată mereu în călimarea sufletului său cel plin de înfiorare, debutează de-acum și ca scriitor.

Cartea sa, cu titlul „Pomul cu muguri de iubire”, pe care eu aș fi intitulat-o mai degrabă „Dulci amintiri, clipe de viață”, este scrisă în aceeași notă ca toate poeziile Domniei sale: cu drag și mult respect față de personaje, cu nostalgie față de acea clipă pierdută de-acum pe lungul drum al vieții, cu smerit față de cei apropiați lui, cu iertare față de cei care i-au greșit cândva într-un fel anume, cu înfiorare față de persoana iubită, etc, autorul deschizându-și sufletul și punându-l în fața noastră pentru a-l cunoaște și a-l înțelege pe el, omul, cel care este cu multe calități și cu defecte, a cărui viață a fost până acum cu sușuri și coborâșuri, la fel ca a fiecăruia dintre noi.

Pe toate acestea scrise el le-a trăit, le-a simțit, le-a interpretat și judecat așa cum a putut cu mintea sa de atunci, dac-au fost bune și fericite le-a tănuț într-o țandără de gând, dac-au fost neplăcute, cu necaz și suferințe, le-ar ierta de-acum de mult. Toate sunt „Clipe de viață” aidoma cu clipele de viață ale noastre, cu singura deosebire că mulți dintre noi nu îndrăznim încă să le nemurim în tușul unui rând de carte, din modestie, din vrerea de a le păstra numai pentru noi, din îngrijorarea că nu știm cum vom fi judecați mai apoi de semenii și atâtea multe altele.

Pe toate cele evocate în carte, el, autorul, le-a văzut, le-a trăit, le-a „sorbit” în el pentru a le judeca, le-a „curățat” de ură, de pornirile nepotrivite de-atunci și ni le-a dat nouă spre a le cunoaște ca modele de cum înțelepciunea vârstei trebuie să le așeze în pagina de carte, pentru a fi îndreptar de învăț și de folos cititorului și lumii celei de azi.

Ele mai au însă o calitate: sunt scurte, concentrate, la obiect, surprind esențialul, nu plictisesc, au farmec, parfum de vremi trecute, în care, la fel ca acum, toate s-ar fi putut întâmpla aidoma, în fiecare clipă a vieții sale, numai că atunci era parcă mai multă liniște, mai multă siguranță, lumea aceea era mai așezată, mai prietenoasă, mai iertătoare, mai cu speranțe spre ceva de bine, mai dornică de viață, de trăire, de împlinire.

Citind toate acestea, în această cheie, ne detașăm de nebuna viață de azi, de toate tristețile ei, de toate gândurile noastre cele negre, înfricate, tenebroase, ca să ne putem umple o boabă de timp cu un pic de fior, de liniștea sufletească atât de necesară acum, de nostalgia pentru vremile cele fumoase, trăite cândva, odată, dar trecute și pierdute în vâlmășagul nemilosului timp.

Apoi, la fel ca în poezie, autorul îmbracă totul într-o vrajă de cuvinte care te învăluie, te îmbunează, te fac să re trăiești și tu alături de el aceleași sentimente, aceleași supărări, frustrări și bucurii, uitând pentru o clipă de vremea și vremile ce te înconjoară acum care te îmbolnăvesc, te disperă, te amărăsc fiindcă n-au nici-o cale de



ieșire spre un liman de siguranță.

Domnia sa are marea calitate de a integra povestirile sale în peisaj, în natura cea mai potrivită locului și timpului, cel care să le înveșmân-teze într-o aura mirifică, nostalgică, sau întristă-toare, toate conforme cu vremea și vremile în care se desfășoară aducerile sale de-aminte. Ingenua copilărie, cea plină de curat și de adevăr, nu are pereche în cuprinsul cărții, ea ne înmoaie și ne lăcrimează pur și simplu sufletul. Vremea înmuguritelor iubiri, toate trăirile și visele sale sunt pure, pline de simțire, de dorințe atât de firești și de speranțe nebunești specifice vârstei, iar iubirile din vremea omului de-acum mai „copt”, la minte, au decență, exprimă doar atât cât trebuie pentru a nu deveni frivole și a nu strica din farmecul, frumusețea și înfiorarea lor.

Și încă ceva, toate, dar absolut toate micile povestiri din carte sunt „clipe autentice” din viața autorului, cuprinse într-o începută vreme de după război, neașezată încă între maluri de dreptate, de bunătate, de respect din partea unora așezați fără nici un drept și notoritate în jilțul puterii proletare, dar și de dragostea, respectul, compasiunea oamenilor de rînd pe care autorul, medic pe atunci în mai multe locuri din țară, i-a slujit cu credință și devotament întotdeauna.

Toată această vreme nisipoasă, măloasă, încălțită, descrisă fără ură și patimă de autor, este “echilibrată” întrucâtva de timpul trăit după pensionare, când natura, poezia, scrisul în genere, i-au umplut viața de familie, i-au înfrumusețat-o, i-au făcut-o plină de sens și de trăire, de mici plăceri și de dorința de viață.

Citind această carte dragă autorului, Domnia ta parcă ai înnobilat, ai luminat, ai înfrumusețat plaiurile-ți natale, valea Mureșului, Delta, cărările și poienele munților pe care i-ai cutrierat în drumețiile tale, ai dat mai mult farmec și mister crângurilor înflorite, sălașurilor sfinte, nesfârșitului univers

Așadar, cartea în sine poate fi deci o carte scrisă de fiecare dintre noi, numai dacă am avea curajul să o facem și să punem în pagină momente, clipe de viață prin care am trecut. Acum, citind-o, simțim aproape fizic cum ea alintă și alină sufletul nostru cel însetat după asemenea clipe, apoi, cum ea ne dă o stare de liniște, de

(continuare în pag. 28)

împăcare, de iertare a tot și toate câte ni s-au întâmplat în această viață, putând spune, fără a greși cumva că ea, cartea, este aidoma cu firea și sufletul Domniei tale: curat, sincer, drept, smerit, iertător, așa cum ar trebui să fie și al nostru de atâtea ori.

Citiți-o deci, pentru a vă descătușa și voi chiar și numai pentru o scurtă clipă de prezentul nostru acesta rece, gri, însingurat și a trece cumva în lumea amintirilor, lumea aceea plină de vis și de visare, de lumină și de bucurie, dar uneori și de necaz și de tristețe, pentru a nu vă uita și a nu vă lepăda de trecutul vostru, al neamului acestuia, al țării și al lumii celei de-acum trecute.

Toate aceste considerente pe care le-am expus aici, stimate autorule, te rog să le iei doar ca spusa unui cititor care, citindu-ți cartea așa te-a văzut și te-a simțit din scrierea Domniei tale și care acum, împreună cu noi toți îți urează din toată inima „bun venit în lumea prozatorilor” tocmai pentru că ai har și dar, dar și că ai ce spune celor de azi despre tine și despre noi cei întomnați de-acum în timpul cel care devorează necruțător și cu mare plăcere, secundele scurtei noastre vieți, și, peste tot și toate, ține cât mai mult poți în înflorire „pomul tău cu muguri de iubire”, spre a noastră bucurie.



(urmare din pag. 26)

În acest locaș o săptămână. Înainte ca Efrem să intre în peștera lui Paise, a înfipt toiagul la intrare. La plecarea acestuia, toiagul a înfrunzit, a prins rădăcină și apoi s-a înălțat copac, care se află la intrarea în mănăstire. Vechimea acestuia este foarte mare și poartă numele de «Copacul Sfântului Efrem Sirul».

Legendele au făcut parte din istoria Egiptului, autoarea transmite explicațiile primite în timpul excursiei, una dintre ele se referă la cea a Creației, legată de Nut, cerul (p.72).

De remarcat obiectivele vizitate, printre acestea se remarcă și Muzeul Egiptean din Cairo, obiectiv imens, cu multe artefacte recuperate de-a lungul timpului. Ele dovedesc bogăția istoriei vechi. Emoția este intensă, Luminița scrie un poem atins de fior: "Fie ca așa cum Lumina Soarelui cunoașterii/ te-a dus spre orizonturile/ Adevărului, iubirii, păcii/ nesfârșite,/ Lumina Sa să fie revelată/ tuturor oamenilor./ Fie ca noi toți să ajungem/ la cunoașterea strălucirii divine,/ a păcii infinite, a armoniei și/ Înălțării" (p. 95). Explicațiile autoarei sunt edificatoare, ele reflectă viața în Egiptul antic, misterele, civilizația care fascinează prin taine și căutări infinite.

În altă parte, statuile comandate de Faraonul Amenhotep al III-lea în cinstea domniei sale, fascinează prin măreția transmisă de om privitorului, una dintre ele „fluieră”. Reținem: „Conform unei povești statua din partea nordică emitea un sunet, de parcă fluiera. Oamenii vremurilor credeau că vor avea noroc dacă auzeau cântecul statuii, considerând că este plânsul lui Memnon. Sunetele ascuțite se datorau dilatării rocilor, dând astfel naștere legendei «Colosului Cântărilor»”.

Jurnalul de față ne prezintă și viața de azi din Egipt, modul cum egiptenii își apără și folosesc istoria ca pe un

vehicul spre fascinație, obiceiuri legate de mâncăruri (ceapă, cereale, măsline, smochine, curmale etc.) cazare, ospitalitate, paza turiștilor (necesară în aceste vremuri complicate în care religiile separă oamenii). Istoria devine dinamică, vechile taine se multiplică și devin tot mai complexe și atrăgătoare. Timpul le conferă valoare, iar autoarea ține să sublinieze și să transmită emoția ei. Partea spirituală, evident, are importanță și dă valoare textului, îl înobilează. Astfel, legenda lui Maat are un rol aparte în judecarea sufletelor, principiile de adevăr, echilibru, moralitate, justiție, revin în actualitate îndemnând omul de astăzi la mai multă responsabilitate față de viața sa. Conform legendei, *pana* acesteia se afla pe cântarul care cântărea inima defunctului, înainte de a fi primit în Regatul lui Osiris, în Paradis. *Cântărirea inimii* pune în evidență viața trăită a omului, realitatea vizibilă și invizibilă în care a ființat.

Sunt multe obiective vizitate: Biblioteca din Alexandria, Farul din Alexandria, Valea Regilor, mănăstiri legate de viața unor sfinți consacrați în istoria creștinismului, mormintele faraonilor, deșertul ca impuls spiritual, Canalul de Suez, Cairo - capitala cu punctele de atracție etc. Cartea are o bibliografie care dă credibilitate textului și întărește susținerile. Sunt cărți de mare valoare care dau indicații legate de viața Părinților deșertului în Egiptul vechi (sec. al IV-lea), viața și activitatea faraonilor, date legate de istoria temelor, ideilor și credințelor religioase, despre bisericile Egiptului de pe vremea Familiei Sacre și până în prezent; cărți dedicate legendelor și miturilor care au făcut din acest loc o poartă spre o altă istorie, cumva pierdută, cumva regăsită, prin dreptul fiecăruia de a călători în lume. Lumea care ne așteaptă. Sunt enumerați istoricii și scriitorii care au reținut aceste comori, de la Ion Miclea la Mircea Eliade, la dr. George Hart sau Luis T. Melegar Valero etc. Printre ultimele obiective vizitate se află și mănăstirea Sfântului Sergius, este un semn subliminal transmis fiului ca moștenitor al valorilor spirituale.

Luminița Huniade și-a luat rolul în serios și a ne-a pus la dispoziție un jurnal de călătorie inițiat prin vechile taine ale istoriei, alături de familia sa (Adrian, soțul; Sergiu, fiul) și alți iubitori de spiritualitate. Cartea este o reușită prin sinceritate, emoție, rigoare, seriozitate, toate atinse de o lumină „furată” din viața de zi cu zi a celor care au trăit la limita deșertului, alături de porțile luminii. Apare și tentația poeziei, la limita dintre liric și rugăciune, reflex al celor trăite intens în cele șapte zile. Un poem din carte redă mirajul: „Chiar dacă noi/ vedem doar Unghiuri,/ Întregul este în Tot/ și în Toate./ Privește mai adânc în inima ta/ Și mă vezi pe mine ” (*Marea Piramidă*, p.19).

*Huniade, Luminița, *Egiptul, o poartă spre infinit: impresii și trăiri dintr-un pelerinaj de șapte zile*, 118 pagini, Timișoara: David Press Print, 2022. Colecția *Jurnal de călătorii*, prefața Adrian Huniade; concepția artistică a copertei și tehnoredactare: Daniela Florian și Loredana Bradea.





Luminița POTÎRNICHE

Anotimpul sunetelor

Sunetele au anotimp uneori. Pe strada Dumitru Chicuș acum ele își caută un flanel de culoarea ierburilor bătrâne și pantaloni mai scurți. Soarele are o vestuță de nori și un cocor tânăr își caută locul său într-un șir gălăgios de învățacei la zbor. O mamă este staroste de zbor. De aceea păsările răpitoare nu au culoar pe aici. Pacea desenează case cuminiți și curți însorite, până în somn. Acolo alte ființe luminoase ne învață levitația pe acoperișul imaginației. Strânge la piept sentimentul acesta că vii de undeva și te îndrepti către ceva. Și că tot timpul ai fost și ești înăuntrul unui concept fericit din care niciunul dintre ai tăi nu lipsesc. Bate la poarta verde cu un diapazon. Este important să iei la-ul bine. La îl cere pe acasă. Este o linie punctată pe orizontul din ochii minții. Stau pe ea copiii cuminiți de bătrânețe care nu au plecat.

Ochi de toamnă

Cartierul a deschis ochi de toamnă. Semiobscur, geamuri mijite de sub jaluzele întredeschise... Păstrează liniștea înăuntru și prezervă căldura. Vecinele fac ardei umpluți și toată strada se umple de dune albe de orez cu bobul rotund. O mulțime de nostalgici ai verilor netrăite în locuri necălcate vor veni mai târziu să își ia în gălețușe de jucărie prinosul imaginației. Bun mirosul toamnei. Ape clare fierb în ibrice. Recipiente obscure așteaptă să întunece apele, să tulbure poțiunile dimineții. O lingură de cafea, un smoc de flori de ceai, o mână de buruiană aducătoare de melancolie. Iată, prima lacrimă de frig! Se prelinge o emoție pe un perete căptușit cu faianță. Ștergem și uităm. Vor mai fi lacrimi. Emoțiile se vor canaliza într-un scris de prea devreme sau de prea târziu. Eu ziua aceasta de august parcă o știu de undeva, de cândva... Numai în calendar apare o inadvertență. El zice că nu și nu... Dar nu cred în adevărul hârtiei. Mă încred doar în osul luminos al copacului de sub geam. El freamătă sincer un dor de septembrie. De ce l-aș contrazice eu? Și mie mi-e drag septembrie pe prag de bună speranță și vârstă de miere. Aurește-ne, timp!

Noaptea cucuvelelor albe

Noaptea cobora luna pe sârmele de rufe. Liniștea în praguri se oprea. Se ștergea pe picioare pe bucata de preș de cârpă. Trăgea cu urechea. Undeva se tușea cu mâna la gură. Undeva se puneau masa, vasele trăncăneau între ele. Unele se ciobeau, fiind rele de clonț. Dincolo un radio își cânta romanțe de amor. Îndrăgostiți nu mai erau în cartea de imobil. Vreunul flotant avea un flirt. Niște crini într-un lighean cu fundul

ruginit înmiresmau întunericul din ochii bufniței care sigur era pe undeva. Mereu dispăreau pâinea și sarea de pe pervaz. În fricile adulților era măcar o cucuvea în ou. În fricile copiilor un câine generic rupea un lanț și năvălea în stradă. Strada era locul unde întotdeauna cineva era mușcat, călcat, băgat în sac, împiedicat și trântit în genunchi. Pentru a se evita toate acestea exista curtea. Noaptea lăsa curtea afară. Casa se cuibărea în lumină și, până dimineața, nici nu se ieșea, nici nu se intra. Nu risca nimeni să calce liniștea pe coadă.

Despre crucea pe care ți-o pune Dumnezeu în cale

Nu, nu era de Ziua Crucii. Cred că era prin februarie, când zilele sunt mici și te trezești că din seară pășești deja în întuneric. Aveam 12 ani și niște amigdale năvăleșe care mă chinaseră mulți ani ai copilăriei, până făcusem potențial reumatic. Orelistul îmi propunea an de an operația. Eu mă împotriveam cu toate puterile. A mers o vreme. Dar până atunci, la 12 ani. Am ieșit de la consultație de la dr. Nicolescu, orelistul cu mânușă neagră de pe Primăverii, cu bilet de trimitere la spital. Era după amiază, spre seară. Până să ajungem pe Frumoasă, acasă la doamna doctor Bratu, cea care toate rănilor ni le pansa (și pe cele trupești, și pe cele sufletești), ca să ne sfătuiască și să ne îndrume, se făcuse deja noapte. La colțul străzii Frumoasă, cum veneai de pe Brăilei, era un stâlp de înaltă tensiune, din beton și ancorat cu un fel de tirant din sârmă groasă. Acolo era un pericol de a te împiedica, dacă nu vedeai bine. O aud pe mama spunându-mi să fiu atentă. Mie, copilului miop. Și, imediat, zicând stai, stai! Ea agățase ceva cu piciorul. S-a aplecat și a ridicat de pe jos un rozariu cu mărgelile de sidex, rupt. Se rupsesse de la gâtul cuiva și fiind iarnă îi alunecase pe sub palton. Când am ajuns mai la lumină am putut vedea că era ros și subțiat iar unele zale de argint erau înlocuite cu firicele de liță. Așa, cârpit, cedase ușor. Un rozariu uzat înseamnă o purtare îndelungă și o rugă și mai lungă. Mama l-a luat ca pe un semn de protecție din partea lui Dumnezeu. Nu a contat că noi eram ortodocși și rozariul era catolic. Nici că mergeam la doctorii Bratu, care erau evrei. De acolo am plecat cu încurajări, o cutie mare de bomboane și o scrisoare colegială de recomandare către doctorița Peticilă care urma să mă opereze. A doua zi m-am internat și am fost operată. Nu mai spun că din momentul găsirii crucifixului eu l-am avut mereu asupra mea. Până în 2008 când am pierdut sau mi s-a furat portofelul (încă neelucidat), iar el se afla acolo, într-un buzunărel. Multă vreme am așteptat să mi se întâmple ceva rău, odată cu pierderea.

O cruciuliță am primit în plic, lipită cu scotch pe scrisoare, de la madam Sand (acea madam Sand), imediat după ce emigrase în Israel. Peste ani, o cruce din lemn de măsline cu efigia Mântuitorului pe ea, am primit de la doctorița Bratu care între timp se stabilise și ea în Israel. Mi-a scris

(continuare în pag. 30)

că a găsit-o pe pământ și în tradiția evreiască se spune că tot ce este găsit pe pământ aduce noroc. Asta voiam să vă spun despre cruce și despre alte confesiuni. Pentru cei care îi văd pe cei de o altă confesiune ca pe o amenințare, nimeni nu ne fură crucea dacă o avem. Poate, din contra. Cine îi urăște pe cei care nu sunt ca ei, să nu citească acest text!

Duminici paralele

Bate vântul în cartierul meu. Pe desupra toboganelor se ridică bunicile cu fustele vâlvoi. Copilași prea mici, ancorați în feșe, rămân singuri pe bănci de lemn pe care e scrijelit I love you. Stâlpii de lumină, plopii optzeciști, gropile, chiar și gropile, refuză să se ridice la înălțimea dorințelor. La ghenă, niciun pescăruș, niciun corb, niciun câine. Poate și-au deviat culoarele de zbor ca să nu dea peste ei norodul. Prin ferestre larg deschise dă buzna în ozon mirosul de cartofi prăjiți și carne arsă. Azi e duminică. Lumea mănâncă de duminică, se îmbracă de duminică, se odihnește de duminică, se distrează de duminică. Cei care simt de duminică, o minoritate nerecunoscută de ceilalți, sunt cei plecați de pe la 7 pe ridicăturile către cer, cu o cruce deasupra. Mai e și un fel de popor la halbe rugător. Pe acesta îl găsești în birturile fără număr și fără căpătâi din toate punctele vulnerabile ale mahalalei. Ei nu zboară, fiindu-le prea grele brațele prevăzute cu pahare, halbe, sticle și alte recipiente pe care le umplu și le golesc sacadat, după cum bate toaca la biserică. Mulțumim lui Dumnezeu că ne vedem sătui, fiecare de setea și foamea lui!

Moartea unei cârciumi

La noi s-a demolat o cârciumă. Și nu orice fel de cârciumă. Una din alea urâcioasă care dădea damf pe zeci de metri, jur-împrejur. Așezată strategic și cu un nume ce te ducea la home, sweet home. La căsuță. Atât ce m-am bucurat că au dărâmat-o, că nu m-am putut abține, nici măcar din politețe, să mă bucur manifest, chiar de față cu proprietara deposedată care, în ultima clipă, am aflat că era o bună cunoscută de-a mea. Pentru mine era doar un loc puturos și atât.

Dar aseară mi-am dat seama că îmi pare rău după ea.

Anul trecut sau acum doi ani am remarcat un tânăr, până în 30 de ani, înalt și excesiv de slab, însoțit de un băiețel. Tată și fiu. Tatăl, mai târziu am observat, avea pe gât o tumoră care îl făcea asimetric. Curat îmbrăcat, tuns (era tot vară). L-am văzut pe strada principală în timp ce așteptam autobuzul. M-am gândit cu jale că își petrecea timp cu fiul lui, iar timpul era pe terminate. L-am mai văzut apoi o dată, de două ori.

Anul acesta, de când șantierul străzii ne-a cuprins cu totul, am fost obligată să trec zilnic prin pragul căsuței cu bețivi. Treceam și nu aruncam nici măcar un ochi către. Era suficient ce auzeam și ce miroseam. Începusem să cunosc societarii.

Într-o zi îl văd pe tânărul cu gât diform, mult mai slab acum, îndreptându-se către cârciumă. Eu eram în urma lui. Cu greu se ținea pe două picioare ca niște bețe. Boala se vedea că avansase. Dinăuntru am auzit

imediat niște voci care altădată îmi făceau silă. Voci dogite de băutură. Unul îi spunea cu drag pe nume, se vedea că îl așteptau. Și până să ajungă la ei i-a spus de am auzit și eu, ce bine arăți, te-ai îngrășat.

Acum eu sunt sigură că băiatul ăsta nu se ducea acolo ca să bea cu ei. Se ducea pentru un pic de comuniune umană. Ea poate fi acolo unde nu te aștepți. Se spune că sufletele proscrise au mult mai mult de dăruit. Îmi pare rău că s-a dărâmat căsuța cea urât mirositoare în care se înfăptuia o lucrare de solidaritate în fața destinului.

Sticla și paharul

Le spuneam sticla și paharul. Lucrau la o întreprindere importantă din oraș care avea o clădire de birouri în apropiere. După terminarea programului, pe la trei și jumătate, îi și vedeai apărând. Întâi el. Ca să aibă timp să se asigure că masa lor din colț nu e ocupată. Apoi ca să facă semn cu ochiul că mai așteaptă pe cineva. Apoi venea și ea. Se ducea direct în cea de a doua încăpere, acolo unde știa că el o așteaptă la masă. Cred că își spuneau, bună, ce faci, ca și când ar fi fost o întâlnire întâmplătoare. Apoi el comanda, ca de obicei, bere Silva brună, pizza, uneori plăcintă.

Când li se aducea comanda, conversația dintre ei înceta. Ochii lui sclipeau ca ai unui animal ațâțat. El era paharul. Un bărbat plinuț, blond-roșcovan, cu un început de calviție. Vreo 35 de ani. Vreun metru și cincizeciciinci. Ea, sobră, distantă, sigură pe ea. Ea era sticla. Înaltă și bine făcută. Tot vreo 35 de ani. Dar vreun metru și optzeci.

Probabil erau colegi de serviciu. El, sigur holtei. Ea măritată și cu ceva copii, măcar unul care începea să o sune pe mobil dacă se întâmpla să se facă ora șapte seara și ei să fie tot acolo. O voce smiorcăită de copil, voia și el ceva. Începea cu mami. Apoi cerea ajutor la lecții, întreba când vine, unde este. Ea răspundea invariabil cu sssst, sunt în ședință, nu pot vorbi. Mai stăteau puțin, cerea el nota. Apoi ieșeau pe rând, cum au venit. Întâi ea. Apoi el. Vis à vis era o stație de autobuz. Niciodată nu se opreau acolo. De cum ieșeau pe ușă, o luau fiecare în direcții opuse, cu mare viteză și fără a întoarce capul. Cred că pe stradă nu se salutau.

Sticla și paharul, unul lângă altul, nu stăteau niciodată pe stradă. Împreună nu veneau zilnic. El mai venea singur uneori și abia aștepta să îl întărate cineva ca să se laude. Se înfoia ca un cocoșel american și se înroșea în timp ce povestea. Era dispus să dea orice detaliu. Era atât de încântat de norocul lui. Povestea simțindu-se invidiat. În focul povestirii și al detaliilor picante, chiar lămuritoare asupra gestionării ergonomice a diferenței nete de înălțime, nu băga de seamă că ceilalți îl ironizau. Pleca satisfăcut, calcând apăsat pe tocurile supraînălțate ale pantofilor de culoare camel.

O dată sau de două ori a venit și ea singură, căutându-l din ochi. Dar astea erau momente rare și el apărea imediat găfâind și cerându-și scuze.

Nu știi ce s-o fi ales de ei și de relația lor

(continuare în pag. 31)

clandestină. Cred că i-am zărit o dată mai aproape de clădirea unde lucrau, fiecare cu niște covrigi în mână și la o distanță considerabilă unul de celălalt. Era prin apropiere, pe dreapta, un cuptor de covrigi. Poate ajunseseră la covrigi. Erau pe toate drumurile. Dacă ar fi ajuns la pepeni, piața era tot aproape, dar în stânga.

Pe sprânceană

Era bolnavă mătușa mea, una dintre surorile mamei. Venea la ea o doamnă care fusese asistentă și ieșise la pensie, ca să îi facă injecțiile. Cealaltă soră a mamei avea nepoțica de vreo doi ani și ceva. Într-o zi a întrebat-o pe bunica ei de ce doamna care vine să facă injecții are sprâncenele „scriate“. Eu, una, nu observasem. Dar am fost întotdeauna mioapă. Copilul avea ochi buni. Doamna avea sprâncenele creionate. Acum îmi dau seama că asta devenea inerent cu vârsta. Dacă nu, nu mai aveai deloc. Rar femei în etate cu sprâncene bogate, mai ales când nu au fost stufoase ca ale unor bărbați. Există o conspirație a sprâncenelor, se decolorează, albesc, dispar. Ale mele au urmat aceeași soartă, fără a le chinui deloc la timpul lor. Am citit pe fb la un moment dat ceva scris de o tânără. I se părea că femeile de o vârstă au ceva de vrăjitoare cu sprâncenele lor subțiri, rețușate cu creion. Eu zic că vom străbate istoria până la dispariția noastră așa. Apoi va urma o altă generație mirată de femeile de o anumită vârstă cu sprâncenele tatuate gros. Lumea va merge înainte. Nu se va încurca în fire de sprânceană. Sau poate nici nu va observa. Cum nici noi când eram foarte tinere.

Aveam drept vecini la parter o familie de basarabeni din Bolgrad, veniți în România imediat după cedare. Erau mai vârstnici decât ai mei. Simpatici amândoi. Încă vorbeau cu un pregnant accent, după o viață de om petrecută în România. Numele de familie era românesc, dar numele lor mici, rusești.

Cum stăteau la parter, într-o zi era doamna cu ușa deschisă și m-a rugat să intru să o ajut la ceva. Să îi mișc o bibliotecă. Soțul ei murise. Și stând puțin la ea mi-a arătat niște fotografii înrămate pe care le avea pe rafturile bibliotecii. Fotografii cu ea tânără, de pe când era la Bolgrad. Și a zis, uite, poze de pe când aveam sprâncene. Abia atunci am realizat că nu avea sprâncene. Așa o cunoscusem, fără. Blondă și fără sprâncene. În pozele de la Bolgrad avea. Tot atunci mi-a povestit ceva impresionant. S-au dus în locurile natale după vreo 40 de ani. Mai erau clădiri din vremea aceea. Le-au căutat. Mai exista școala lor generală la care învățau că „eu scriu“ este „ia pișu“ și râdeau și nu se puteau acomoda. Pe vremea aceea școala era a doua ca mărime și înălțime după biserică. Acum, a spus ea, erau mici, mici de tot. Și școala și biserica și amintirile ei.

Eroina cu coc cărunt

În nota generală de lașitate și de capul la fund ajung să prețuiesc tot mai mult un gest de curaj civic, chiar și lipsit de glorie. Azi în autobuz, cu doar două stații înainte de cea la care cobor eu, urcă un tânăr cam fioros la înfățișare și ținând de lesă un câine lup a cărui

botniță îi atârna deschisă la gât. Deci, era și nu era. O doamnă destul de vârstnică dar dreaptă ca un soldat, nu genul acela prăbușit, i se adresează chiar din primele secunde, îi cere să îi pună botnița câinelui. Bineînțeles, tipul ripostează că animalul lui nu mușcă, știți, vorbe de împotrăvire. Îi spune doamnei că ea nu știe că doar nu stă cu el în casă. De astea. Și, să-mi fac cruce, nu alta. Autobuzul nu pleacă din stație. Vine șoferul și asistă până stăpânul pune botnița câinelui. Deși nu se făcuse mare zarvă, iată, un șofer atent la ceea ce se întâmplă în spatele lui. Până să cobor eu am auzit-o pe doamna aceea zicându-i tânărului că nu are de ce să se uite urât la ea și să fie supărat, pentru că există niște reguli care trebuiesc respectate. El a mormăit ceva despre faptul că așa e uitătura lui și cine spune că e cineva supărat. Și pot depune mărturie că avea o uitătură urâtă. Dar lucrurile nu au escaladat. Am văzut cum regulile normalității și ale bunului simț au câștigat o victorie în fața bunului plac și a sfidării. Eroina de azi e doamna aceea micuță cu părul strâns într-un coc cărunt.

Printre oameni

Bulevard posac și anost. Pe o parte și pe alta, depozite de cherestea și de materiale de construcție. Liceul, uitat între ele. Pustiu. O stație de autobuz din care nimeni nu se urcă, în care nimeni nu coboară. Vechea clădire de pe colț, cu balcoanele ei gata să pice la orice pală de vânt, acum în haine noi. Consolidată, renovată. Dar tot seamănă cu acea colivie aproape de prăbușire, din timpul adolescenței mele. Nici țipenie de om. Doar mașini, încoace și-n colo, străbătând artera. Stau la semafor. Eu și cu mine. Vis à vis, doi cățeluși mici de tot, unul alb și unul negru, stau aproape de bordură, de parcă ar vrea să traverseze. Mă tem pentru ei. Mașinile trec în viteză, de le fâlfâie urechile. Nu că aș putea vedea eu urechea unui cățeluș de pe partea mea de stradă. Îmi închipui. Se face verde pentru pietoni. Pieton sunt doar eu. Traversez pe partea cu cățelușii. O văd pe mama-câine, foarte recunoscătoare pentru că mă uit cu drag la puii ei. Acea recunoștință de câine. La oameni, n-ai să vezi. Ajung acasă și mă conving. Sună telefonul. La capătul celălalt, lipsa de recunoștință a unui om. Îmi vine să mă încălț și să mă duc înapoi în bulevard. Poate voi reîntâlni cățelii aceia cu ochii plini de sentimente pe care noi le-am pierdut pe parcursul evoluției. Dar, oricum, e prea târziu. Îmi zic, bunvenit între oameni! Cum îmi zic, cum mă întristez.

(din volumul în curs de apariție
"Nu lăsa ziua nescrisă")



Constantin STANCU**POEMELE DE AZI***Breaking news*

Știri, mereu știri, ceva nou din fapte vechi,
violența pe o rădăcină de hrean, sport în ceașca de
cafea, știri...

Formatorul de opinie se ține de mână cu
cenzorul și magistratul îmi explică libertatea pe
degete,
pe degetele mele, bineînțeles...

Povești cu virgine de plastic, cu sportivi din cel mai
bun cauciuc,
sau cu politicieni din arcuri moi, recuperate din
ceasurile apărute pe piață
în secolul trecut, un secol de aur și rubine...

Cineva alege știrile pentru tine precum boabele de
fasole.

Rămâne ultima știre:

Un copil cu multe cuvinte în brațe și veninul
curgându-i pe genunchii răniți...

Pe un câmp de lavandă

Mâinile îți miroseau a lavandă, seara mirosea la fel,
am retezat planta aceea pentru a se regenera,
apoi am realizat că memoria cerului
s-a scurs într-un câmp de lavandă.

E un sunet unic făcut de greieri
pe o bucată de tablă ruginită,

stătea luna într-un picior și întreba de tine,
femeie cu o infinitate de chipuri tinere!

Ambalajul zilei

Vă scriu din provincie banalități:
leri a mai murit un poet în cetate,
nimeni nu-i citea cărțile,
acum toți sunt interesați de povestea vieții lui
scrisă cu un pix ordinar care lasă pete
pe hârtia de ambalaj,
recuperată din zilele unui calendar vechi,
cu 365 de luni.

Au aflat din cărțile lui că primarul avea biroul
pe acoperișul instituției,
magistratul se plimba pe străzile de carne
într-o caleașcă trasă de melci aurii,
prostituata cunoștea toate secretele doamnelor
care purtau pălării mov asortate
cu pene de cocoș de munte.

Și-au adus aminte că poetul acela a notat totul,
întâi pe hârtie, apoi pe bucăți de carton smulse
din ambalajele zilelor pierdute sau rătăcite în
obsesii oranj,
pe bucăți de piele retezate din muzeele eroilor
anonimi,
apoi pe elastici pereți care abia rezistau sub
greutatea versurilor.
Așa era casa lui:
Un țipăt de sticlă format din mai multe cuvinte
rănite.

Magnetismul morții

Avea un rai personal, purta în buzunar cheia
de la poarta mare de lemn,
unii nu puteau vedea dincolo de poartă.

Trebuia să știi un ritual secret,
să levitezi deasupra porții mirosind
a lemn de munte.

Când ajungeai deasupra, cineva bătrân,
cu o față de aur, te privea în ochi,
rămâneai mut cu toate cuvintele în creier.

Simțeau mirosul lemnului de munte
copleșit de ploile anotimpurilor și de insomniile
celor care vor să vadă ce se află
dincolo de poartă,
în raiul acela personal
din care răzbeau lumini dense
și delte de întuneric,
prepelite confuze,
pentru că acolo magnetismul cerului era altfel
decât magnetismul morții...



(urmare din pag. 16)

eu însumi începeam să am propriile mele îndoieli,
să cred că închipuirile mele nu sunt decât niște iluzii
care-mi erau date doar pentru a mi se pune la
încercare puterea ca să rămân sclavul lor.

Trebuie să recunosc, eu însumi simțeam că, cu
cât mintea mea încerca să dezvăluie mai multe
taine, să-mi răspund la mai multe întrebări, cu atât
mai mult mă afundam în profunzimile echivocului.
Toate contradicțiile noastre de atunci, dar și altele
care au urmat, m-au lămurit că nu vom avea
niciodată vreo șansă să găsim un numitor comun în
privința acestui subiect sensibil. De nicăieri nu a
venit vreo salvare și singura reacție a fiecăruia
dintre noi, care s-a dovedit a fi cătuși de cât
liniștitoare, a fost resemnarea.

*Shooters (din engleză) = trăgători.

(fragmente dintr-un roman în pregătire)





Elena GHIȚULESCU

Apă proaspătă pentru flori - Valerie Perrin

Cred că ni se întâmplă des să mergem pe intuiție atunci când e vorba de cărți. Ne uităm puțin la carte, îi răsfoim paginile, ne atrage coperta și în cele din urmă ne decidem să o luăm de pe raft.

Atunci când o prietenă s-a căsătorit, femeile din jurul ei erau înversunate de faptul că ea și-a ales buchet de flori din cale. Și mie mi-au făcut cu ochiul atunci când mi-a venit rândul să mă căsătoresc, numai că atunci urechile mele ascultau mai mult în jur în loc să asculte ceea ce voiam eu. Se spune că aceste flori se duc atunci când moare cineva. Și uite așa mi-am făcut buchet din jerbera. Frumos de altfel, dar nu ceea ce mi-aș fi dorit eu.

"Apă proaspătă pentru flori" este o carte atât de emoționantă, încât te face să o citești pe nerăsuflăte. Nu te grăbește, dar nici nu te lasă indiferent. Acțiunea este povestită blând, cu rămășițe din trecutul Violettei, este o carte despre care sunt multe de scris, dar mi-aș dori să o citiți și, după ce o terminați, gândul cimitirului să nu mai fie asociat numai cu moartea.

Violette este acum îngrijitoare în cimitir. Prima dată când s-a angajat a fost barmaniță (aici l-a cunoscut pe soțul ei) și apoi paznic de barieră. Din fiecare meserie a învățat câte ceva, însă cea mai frumoasă etapă a vieții ei, a a trăit-o atunci când lucra ca paznic de barieră: a învățat să citească, a descoperit ce e iubirea adevărată, a născut, a suferit, a aflat cum e să îți moară cineva pe care îl iubești foarte mult.

Povestea de dragoste dintre ea și Philippe nu este ceea ce noi ne dorim în general. El este genul de om care o înșeală des, ea, soția iubitoare care îl așteaptă în fiecare seară cu mâncare caldă pe masă, curățenie în casă și cu haine curate pentru a doua zi. Emoționantă este lupta interioară pe care cei doi o au după moartea fiicei lor; ambii realizează că stau împreună în continuare, deși acest lucru le face mai mult rău decât bine.

Neștiind unul de altul, fiecare încearcă să afle adevărul referitor la moartea fiicei lor. Impresionat este de văzut și de ce Philippe are acest tip de comportament și ne este relatată viața lui din copilărie până în adolescență de către o mătușă a lui. În spatele comportamentului său stă un copil nevăzut, cu o mamă autoritară și un tată care nu are curaj să se opună vorbelor soției.

Pe parcursul romanului descoperim o femeie puternică, iubitoare, care pe sub hainele de iarnă pe care le poartă în cimitir din respect pentru "vecinii" ei (cele negre) poartă haine de vară (pline de culori) – pentru a aduce elogiu vieții. Ea are puterea de a se ridica și de a merge mai departe, însă asta numai cu ajutorul lui



Sacha – pe atunci îngrijitorul din cimitir. Acesta o ajută să descopere tainele cimitirului, o învață că moartea nu oprește progresul și că respectul pentru oameni poate continua și după moartea lor. Învață cum se bea un vin bun, că un om nu se judecă fără a-i da șansa de a-l cunoaște, iar de la Sacha învață să scrie câteva cuvinte într-un caiet despre fiecare înmormântare, să planteze flori, tainele grădinăritului și iubirea pentru animale.

Gândindu-mă la povestea ei, am realizat că atunci când merg în cimitir nu văd nimic frumos. De multe ori mi-e și teamă să mă duc pentru a nu asista la suferința altora. Tămâie, plânsete, colivă și morminte. Cam la asta se rezumă viața într-un cimitir. O văd mereu pe Tanti Anica că vine cu o bucata de tămâie din care iese fum pusă într-o conservă goală de pateu și mi-o dă pentru a tămâia mormântul din fața mea. Mă uit așa la ea cu recunoștință, îi văd mâinile murdare de pământ, roșiaticice de la frig și la rândul ei ea se uita la mine cu ochii plini de tristețe, apoi își lasă privirea către mama și spune: - Uite, Dorina, a venit fata dumitale la tine.

Ea este una dintre persoanele care știe cel mai mult despre cel înmormântat, știu sigur că de fiecare dată când mă duc în cimitir o mamă, un soț sau un copil îi povestește despre cât de bun era omul care acum nu mai este. Că vede durerea celor care își îngroapă persoana dragă și nu știu dacă plânge de mila celorlalte, spune o rugăciune, sau pur și simplu stă în liniște.

"Măine avem o înmormântare la ora 16.00. Un nou locatar al cimitirului meu. Un bărbat de cinzeci

(continuare în pag. 34)

(urmare din pag. 33)

și cinci de ani, mort pentru că a fumat prea mult. În sfârșit, așa spun medicii. Ei nu spun niciodată că un bărbat de cincizeci și cinci de ani poate muri că n-a fost iubit, că n-a fost înțeles, că a primit prea multe facturi, că a luat prea multe credite de consum, că și-a văzut copiii crescând și apoi plecând, fără să apuce să se despartă în realitate. O viață de reproșuri, una plină de aparențe. Așa că i-au cam plăcut țigărica și țoiul care să-i înecă amarul."

Ce ți-e cu moartea asta! Atât încercăm să o evităm și ea, biata, vine când are chef. Nu întrebă în stânga și dreapta: - Auzi, tu, fată, mai ai chef să trăiești?

- Păi așa mai avea oleacă.

- No, atât ți-a fost, hai cu mine.

Și aia e. Lași în urmă oameni care te iubesc și apreciază, care nu te apeciază, dar văd apoi că ai fost cineva în viața lor. Ne căznim să ne facem de toate într-o viață și când să ne bucurăm de ele... Cioc- Cioc, am venit.

Nu întrebă pe nimeni și n-o interesează de nimic. De părinți, de copil, de ce îți dorești și tu. Consideră că ai avut suficient timp să îți găsești calea și fericirea și că de atunci ești proprietatea ei. Vii cu mine că n-ai ce face.

"Apă proaspătă pentru flori" a fost o lectură care m-a făcut să mă gândesc că a fi îngrijitor de cimitir e o meserie ca oricare alta. Că atunci când o faci bine primești aprecieri, laude și iubire din partea celor care vin acolo să se reculeagă. Dacă vrei să știi ceva despre cel care este înmormântat poți întreba pe cel care îngrijește de cimitir. El sigur este obiectiv și nu înflorește de dragul de a vorbi.

Am ales să scriu despre această carte ca pe o continuare a cărții lui Yalom "Privind soarele în față". Ambele m-au adus mai aproape de normalitate și m-au făcut să văd altfel cercul vieții.

Recomand cu încredere această lectură, mie mi-a făcut mult bine. Stilul lejer al autoarei și modul în care a scris acțiunea m-a plimbat dintr-o parte în alta cu gândul. Dați-vă două-trei zile din viața și citiți această carte frumoasă. Dacă ar fi să alegeți un moment din carte care v-a impresionat, acela ar fi?

(Valérie Perrin - **Apă proaspătă pentru flori**, traducere din limba franceză de Eduard Claudiu Brăileanu, Editura Litera, București, 2021)



Tatăl celuilalt copil – Parinoush Saniee

De fiecare dată când scriu o recezie, nu știu cu ce să încep. Acum, uitându-mă la coperta acestei cărți, v-aș întreba: ce simțiți când vă uitați la acest copil? Ce vă transmit ochii lui? Tristețe, furie, încăpățănare? Măinile lui în jurul corpului vă sugerează nevoia de îmbrățișare, conexiune sau negare? Înainte să încep să citesc această carte, mi-am luat câteva minute, m-am uitat la poză și mi-am imaginat despre ce va fi.

Am deschis cartea și am început să citesc dialogul de la început, când mi-am dat seama că este despre

copilăria lui Shahab. Un băiat strigat "prostule", un copil batjocorit de câțiva apropiați și folosit de fiecare în parte pentru diferitele interese. Vărul lui îl ia la joacă numai pentru a demonstra în fața prietenilor săi că este puternic și poate fi un lider, iar verișoara îl folosește în plimbările zilnice prin parc pentru a se întâlni pe ascuns cu prietenul ei, ambii profitând de întârzierea de vorbire și de faptul că în bucuria lui de copil se entuziasmează când primește o înghețată de la ei. Shahab este un băiețel care este catalogat de către rudele lui ca fiind un băiat cu probleme din punct de vedere cognitiv și comportamental, nu vorbește la vârsta de patru ani și face diverse lucruri considerate de adulții din jurul lui de neacceptat: zgârâie mașina tatălui, taie rochia de mireasă a mătușii și desenează pe caietele fratelui de la școală. Prin gesturile lui refuză orice fel de ajutor din partea specialiștilor pentru că se simte marginalizat și etichetat, ajunge să își spună și el "prostul". Este furios pe tatăl lui și orice tentativă a acestuia de a-l face să vorbească duce la frustrare din partea amândurora, fiecare acționând violent.

"Tatăl" se comportă cu Shahab cu indiferență și îi acordă atenție numai fratelui mai mare - Arash pentru că are note bune la școală, că îl face mândru în comunitatea în care trăiesc și pentru că toți apropiații au numai cuvinte de laudă la adresa băiatului. Sora mai mică, Shadi, este o fire vorbărească, care se bucură de copilărie și de la care familia nu are nici un fel de așteptare. Ea a crescut pentru a fi în centrul atenției și captează atenția lor prin comportamentul copilăros pe care îl are.

Mama este Universul lui, în ea are încredere deplină, însă nu de puține ori are impresia că este trădat. Se simte părăsit atunci când aceasta pleacă să își vadă pentru ultima dată tatăl - care, în cele din urmă moare, abandonat atunci când nimeni nu îi oferă nici o explicație: de ce ea a plecat de acasă și a fost lăsat în grija rudelor și a tatălui, umilit, descurajat de comportamentul pe care îl are "tatăl" când ea nu este de față. Mama este încolțită și judecată de cei din familie pentru că fiul ei nu vorbește, încât atunci când acesta rostește primele lui cuvinte cu voce tare îl duce în fața întregii familii pentru a le arăta că și el este un copil normal ca toți ceilalți. Shahab se simte expus și trădat de mama lui, iar atunci când s-a văzut înconjurat de toată familia, el se face că nu înțelege ceea ce este rugat și se duce în camera lui. Își promite că niciodată nu va mai vorbi nici în preajma mamei.

Relația pe care o are cu "tatăl" este una tensionată, acesta își dorește ca Shahab să fie ca Arash, îl compară mereu, îl umilește pentru că nu vorbește, se comportă cu el ca și cum nu ar fi, îl ignoră. Este pedepsit, bătut pentru că acesta crede minciunile pe care alți copii i le spun despre Shahab și îl face să nu se simtă iubit pentru că este diferit față de alți copii.

"Nu știu prea bine când și unde s-a rupt legătura mea cu tatăl. Cea mai veche amintire e din ziua când au adus-o pe Shadi acasă. El a luat-o fericit în brațe. Îi străluceau ochii. Pe vremea aceea eram obișnuit să îi sar în întâmpinare ori de câte ori se

(continuare în pag. 35)

(urmare din pag. 34)

întorcea acasă. Mă duceam la ușa și-mi ridicam mâinile ca să mă ia în brațe. Când eram la pieptul lui – locul cel mai înalt și mai frumos de unde se putea privi lumea – îmi spunea să îl sărut, iar eu îl ascultam cu bucurie. Pe atunci tatăl încă spera că eu o să vorbesc și nu știa că sunt înapoiat. Dar în acea zi nu m-a mai luat în brațe, oricât am ridicat mâinile și m-am învârtit în jurul lui. Nici măcar nu m-a văzut. Doar m-a dat la o parte, iar eu am rămas deznădăjduit lângă el (...) Cu cât întârziam eu să vorbesc, tatăl se îndepărta mai mult de mine, ca și cum l-aș fi jignit în mândria și bărbăția lui și i-aș fi pus sub semnul întrebării părerea că e un om desăvârșit. Se uita nedumerit la mine și nu înțelegea de ce îi dăduse Dumnezeu un asemenea copil. Nu mai vorbea cu mine. Probabil, în logica lui, un om întreg la minte n-are de ce vorbi cu cineva care nu poate să-i răspundă. Nu vreau să spun că făcea toate astea intenționat, dar în adâncul lui era rănit și rușinat de existența mea și eu, așa mic cum eram, simțeam foarte limpede totul."

Venirea bunicii Bibi la ei acasă schimbă cu totul dispoziția în familie. Aceasta este atentă la fiecare în parte și vede diferențele pe care le fac părinții între copii, cum este tratat Shahab și cum el se răzvrătește pentru a-și descărca furia pe care a acumulat-o pe parcursul anilor. Bibi îi permite să fie furios, să plângă, să dea cu pumnii în perne, mai mult decât atât îl încurajează să își exprime sentimentele. Ea devine confidentul lui și pe măsură ce se simte acceptat și iubit încep să își spună secrete unul altuia. Datorită bunicii, Shahab începe să vorbească. Aceasta, pentru a nu-i pierde încrederea pe care i-a câștigat-o, îi promite că o să păstreze secretul lor până când Shahab se decide că este pregătit să arate familiei că este un copil normal.

Dorința noastră, transmisă din generații în generații este să avem copii premianți, cu diplome, medalii și cupe. Punem presiune pe ei pentru că nu putem scăpa de comparații, ne simțim vinovați de copilul vecinului e mai deștept decât al nostru, le cumpărăm lucruri scumpe pentru că altfel acei copii care au răd de ei și îi fac să se simtă inferiori. Rar spre deloc ne punem întrebarea: oare copilul meu peste ani va aprecia perechea de adidași de sute de lei ori își va aduce aminte că ne-am jucat fotbal pe terasă până am tocit teneșii de 20 lei? Eu ce o să îmi aduc aminte? Cu ce era îmbrăcat atunci când ne-am jucat sau că am dansat îmbrățișați ca Mbappe și Messi atunci când el contra mea a câștigat la fotbal?

De multe ori m-am înfuriat atunci când cineva din exterior se purta cu superioritate referitor la modul în care eu îmi cresc copilul. Când mi se spunea la început că nu îl tin bine, că are două luni și nu își ține bine capul, că eu nu vorbesc cu el și de asta pocește cuvintele, gândul era că eu nu mă descurc, că n-o să reușesc și că toți ceilalți fac mai bine decât mine. Am fost furioasă atunci când copilul meu plângea, iar eu ca mamă, cu teoria citită și zeci de cărți de parenting aproape memorate nu știam cum să îl liniștesc. Pentru că, așa cum bine știm, nimeni nu ne învață să fim părinți și practica nu-i ca teoria.

Ne uităm mereu la grafice, comparăm copilul cu graficul. La trei luni ce greutatea trebuie să aibă? Ne uităm în grafic. Ce trebuie să facă la trei, șase, nouă luni? Verificăm graficul. Ne ducem la medicul pediatru și ne face graficul de creștere. Copilul e aici, însă ar trebui să

fie aici. Ceva nu e bine. Hai să facem analize suplimentare. Plânge mult? Ceva nu faci bine de plânge atâta. Și uite așa cu frustrare și furie începem să zicem copilului: taci, nu mai plânge! Ce tot ai? Ce îți lipsește? Apoi tot noi la câțiva ani ne auzim zicând: mămă, dar copilul meu nu plânge, eu nu știu dacă l-a supărat cineva, dacă a pățit ceva la școală. Că nu plânge, numai stă așa și când îl întreb ce are zice că nimic.

Apariția atâtor articole și seminarii de parenting, presiunea pusă pe noi pentru a fi părinți perfecți și vinovăția pe care o simțim că nu oferim copilului o copilărie fără strigăte ne fac să ne zicem: eu nu sunt un părinte bun. Ne reproșăm că nu suntem suficient de înțelegători cu crizele lor de furie, ne enervăm când plâng și se tăvălesc pe jos, ne îngrijorăm că visează noaptea urât și ne gândim că e din cauza că am ridicat vocea la ei și i-am speriat, ori miile noastre gânduri că nu va ajunge un adult echilibrat din cauza noastră. Ne blocăm în fața atâtor tehnici de educare a copilului și deseori uităm să vedem esențialul: copilul are nevoie să simtă că este iubit și să i se spună asta cu căldură în voce, însoțită de o îmbrățișare.

Trebuie să acceptăm că fiecare om are ritmul lui și ne dezvoltăm diferit. Mi-ar plăcea să înțelegem că nu toți am fost norocoși să ne naștem sănătoși, că cei care nu aud, nu vorbesc sau nu văd nu sunt cu nimic mai prejos de noi cei care le putem face fizic pe toate, dar care nu ne bucurăm de nimic. Și acei copii au dreptul să aibă prieteni, să fie apreciați, fericiți. Când vedem pe cineva în scaun cu rotile să explicăm copilului nostru că părinții celui pe care l-am văzut trebuie apreciați de o mie de ori mai mult decât un părinte care are un copil sănătos. Când ne trezim dimineața și ne enervăm pe copilul nostru că nu se grăbește să mănânce, îmbrace, spele pe dinți să ne amintim că alții nu au această dimineață.

Ne mândrim în fața altora că avem copii deștepți, că învață bine, dar pe ei nu îi întrebăm dacă își doresc să învețe de nota zece sau își doresc să își trăiască copilăria. Punem accent pe lecturi suplimentare, cursuri peste cursuri, cluburi de socializare. Îl cărăm dintr-o parte în alta pentru că noi nu mai știm să ne jucăm. Suntem mereu într-un du-te-vino.

Mi-am dat seama pe parcursul anilor cât de frumos e să te joci, cât de bine te simți după ce ai dansat cu copilul în casă pe melodia celor de la Zdob și Zhub – Dj Vasile, cât de împlinit ești când vine copilul și zice: *Azi a fost o zi grozavă pe care am petrecut-o împreună, jucându-ne. Așa-i mami?* Când seara se termină și după ce îl îmbrățișezi de noapte bună el zice: *Măine te mai poți juca cu mine?* Cinci minute de joacă pe zi sunt suficiente uneori, cinci minute în care suntem acolo alături de ei, îi privim pe furiș și ni se umple sufletul de iubire și mândrie și avem iarăși energie pentru ce va urma. Pentru că nici o zi nu e ca alta. Să acceptăm că fiecare copil are drumul lui, să renunțăm să facem din copiii noștri ceea ce ne-am fi dorit noi să fim, să nu le mai punem totul la picioare doar cu

(continuare în pag. 42)



Ana Lucreția NEDELCU

Viața se/te cheamă-ntr-o fotografie

Un acasă-n amintiri
 Un timp probabil
 Sfârtecat de fluxul gândurilor
 O toamnă ce cade
 Rugină cu rugină
 În suflet
 O vară ludică chicotind
 În fluxul mării
 Și un zbor cotropitor
 Un tiran al speranței
 De a răzbate.
 Viața e un instant fotografic
 Prizonier într-o hologramă
 A văzduhului
 Capturată de păsări în treacăt
 Spre nicăieri și pretutindeni...
 Și de ploaia ce se îngână
 Cu străzile.

lubirea dintre un râu și o pasăre

Respirația mea se îngână cu vântul
 Îmi bate pe cord deschis
 Și-n plămânul umflat de nesaț verde
 Plesnesc a flori de munte
 Abia născute de argila clocotitoare
 A vulcanului nevăzut...
 Apa râului grăbit
 Mă întrece
 Până la kilometrul 0
 Al bățăliilor planetare
 Îmi ard tălpile
 Pe frontul viețuitoarelor sălbatice
 Iar simțurile fierb
 Peste limita cuprinsului...
 Căci necuprinsul nu poate fi îmbrățișat
 Decât printr-o respirație fină a vântului
 Ce mișcă aripile
 Unei păsări călătoare...
 Oarecare... În depărtare...
 În zbor amețitor...
 Transformând-o într-o notă muzicală
 De pe un portativ neidentificat...
 Un sunet difuz
 Ce reverberează până dincolo
 De crestele albe...
 Atingând suav fluturii îndrăgostiți
 Ai susurului de apă...
 Un râu amorezat
 De o pasăre cântătoare.

**Senzualitate**

Ceva, undeva
 În nemărginirea abisului
 Dintr-un bulb tremurând
 Dintr-o sămânță cu aripi
 Îmi spune șoptit
 Într-un răgaz înmiit
 Că noi doi suntem la fel
 Plămădiți din sare și piper
 Din zahăr brun
 Și din taifun
 De carne arsă...
 M-ai făcut scrum
 Cu vorba-ți toarsă
 De fuiorul inimii...
 Mă adun celulă cu celulă
 La miez de noapte
 De pe fețele de pernă
 Înmuiate în parfum senzual...
 Abia-mi respiră măruntaiele
 Placenta inimii
 Stă să nască fluturi.



Zafer OZTURKAN

OM PERFECT

Nici urmă de tristețe pe față de copil,
 Un simbol de blândețe și cu un trup fragil
 Pe față de copil nici vorbă de păcate,
 Fiindcă mereu copilul înseamnă puritate.

Pe față de copil nicicând de indecență
 Fiindcă copilu-i plin numai de inocență
 Și spuse toate-acestea mai sus enumerate
 Ce pot fi scrise veșnic - o mare calitate

Eu cred că de acum spunem în mod corect
 Copilul-ntodeauna este un OM PERFECT.



Eugen ONISCU

INIMA STRĂINULUI
Nuvelă-foileton (6)

În acel timp veni la el un vechi prieten de-al său din Spania pe nume Titu ce era un tânăr înalt, cu părul șaten, nu prea corpulent, având o minte ageră și ducând un stil de viață de aventurier. Titu trăise cu mai multe femei și mai mereu lucra puțin, apoi pleca mai departe atras fiind de alte locuri, nu rămânea prea mult într-un loc pentru a prinde rădăcini, căuta doar aventura și plăcerea de a călători și a vedea locuri noi. Se instală în locuința lui Eusebiu dormind pe un pat rabatabil. Îi povesti lui Eusebiu tot ce mai făcuse în ultimul timp și cum locuise în ultimile luni la un caritas din Hamburg și cum fu trimis de la acel caritas să lucreze la o tipografie. Încercă să-l lămurească pe Eusebiu să se mute în Hamburg unde viața era mai prosperă și mai frumoasă. Lucră aproape două luni cu Eusebiu la fabrica de dulciuri, după care își luă salariul și plecă la Viena unde un prieten de-al său îi promisese să-l angajeze la o fabrică de încălțăminte.

Eusebiu nu putea înțelege cum Titu având mari calități și doar treizeci și șase de ani, umbla dintr-un loc în altul fără să-și facă un rost în viață. Un vagabond mereu pe drumuri care își dedicase viața doar în căutarea aventurii și a călătoriilor nesfârșite. „Oare care este rostul vieții lui Titu? Se pare că doar aventura. Dar eu pentru ce trăiesc care este rostul meu pe acest pământ? Pentru ce mă zbucium pentru a avea o locuință, un loc de muncă, într-un cuvânt un rost pe lume? Și poate că curând îmi voi găsi o femeie și mă voi însura și apoi? Poate voi avea copii, dar oare acesta este adevăratul sens al vieții pe pământ? Trăim, muncim, suferim, ne întemeiem o familie, avem copii și viața ne este brăzdată de această iubire umană egoistă și apoi totul se termină la moarte! În fața morții nu mai contează cine am fost în această viață pentru că devenim cu toții foarte neputincioși și moartea ne cuprinde pe toți! Dar ce este moartea, o trecere în altă lume sau sfârșitul tuturor lucrurilor? Poate că idealurile creștine de care este însuflețită Flavia sunt cele mai importante în viață? Dar până la urmă și creștinii practicanți mor și rămân în morminte, iar raiul și iadul nu știu dacă există? Deși cred că Dumnezeu există pentru că pe când eram foarte pasionat de astronomie și citeam cărți în domeniu, găseam acolo ideea că universul este proiectat de o minte infinită. Deci Dumnezeu există, dar probabil că El este undeva în universul vast și nu privește atât de mult spre suferința noastră a oamenilor de rând. Iar toată această viață a noastră nu este altceva decât o goană după a avea puțină fericire ca apoi în fața morții să capitulăm cu toții. Toată această realitate dură a vieții mă înspăimântă! Simt uneori că există ceva deosebit în această viață pe care omul trebuie să descopere pentru a fi cu adevărat fericit sau măcar pentru a simți că trăiește cu adevărat.” Toate acele gânduri și frământări ale sale, Eusebiu și le purta adânc în sufletul său neînțelegând de ce viața era așa de nedreaptă. Vedea oameni cu familii și nefericiți, alții aveau o bună situație materială dar părea că le lipsește ceva, și foarte puțini păreau cu adevărat fericiți.

Unii oameni luptau din greu pentru a avea cu ce să se descurce lună de lună. În fond ce era un salariu de 1200 de euro pe care îl primea de la fabrică. Erau banii de care avea nevoie lună de lună pentru a supraviețui. Și mereu aceeași cursă nesfârșită pentru a termina luna și apoi o lua din nou de la capăt fără a înțelege rostul vieții! Și așa trăiau foarte mulți oameni ce nu avea altceva decât munca lor și puțină distracție la sfârșit de săptămână și nici un orizont luminos în viața lor.

Unii se mândreau cu copiii lor, dar și acolo erau mari probleme pentru că copiii creșteau și apoi își dezamăgeau părinții și totul se termina cu suferință, certuri, abandonuri. Deci viața era un șir întreg de suferințe mai mici sau mai mari pentru că peste tot vedea oameni stresați, oameni depresivi, oameni săraci, sau oameni care ca și el aveau răni pe suflet și atunci care era soluția? Nicidecum dependența de droguri, alcool, senzualitate. Atunci care era calea? Primise acasă o educație axată pe bun simț și valori morale, dar totul nu era decât ca o mică lumină într-o lume întunecată și plină de răutate. Viața umană i se părea ca un uriaș vâlmășag de ființe umane ce își căutau fericirea pe un drum greșit. Peste omenire trona un întuneric spiritual îngrozitor. După toate aceste constatări peste sufletul lui Eusebiu se așeză o durere adâncă, simțea că viața lui până atunci fusese un mare eșec, crezuse că o femeie îi va lumina viața dar fusese însurat și nu trăise acea fericire neașteptată. Atunci se tot întreba care era calea de aș depăși condiția de om ce se zbătea în acel întuneric dens în care trăiau atât de mulți oameni? Oare exista o cale sau totul era pierdut pentru oameni?

Poate idealurile creștine de care Flavia era animată, însă el nu înțelesese mai mult din ceea ce ea încerca să-i spună pentru că în acea perioadă era prea concentrat pe faptul dacă să o accepte pe Flavia ca nevastă sau nu. Avea tot mai mult impresia că făcea parte dintr-o omenire sortită pieirii și un întuneric moral grozav învăluia viața oamenilor. Era impresia ce zi de zi i se adâncea tot mai mult în mintea sa. Și lucru straniu, oamenii nu își dădeau seama că trăiau într-o condiție spirituală atât de detestabilă, ba unii chiar se simțeau destul de bine cu acea stare în care se găseau. Dar el tânjea după altceva, și în adâncul ființei sale se simțea ca acel pui de vultur ce crescuse între găini și când veni vremea să zboare simțea că trebuie să se înalțe spre văzduhuri însă nu putea fiindcă se simțea neputincios. Până ce la un moment dat, gospodarul ce îl văzuse crescând între găinile sale l-a luat în mâini și l-a dus la câmp unde a început să-i spună vulturului: „Tu ești vultur și trebuie să zbori.” Apoi a început să-l arunce în sus pentru al determina să se înalțe în zbor, și după mai multe nereușite deodată vulturul și-a luat zborul spre înălțimi depășind condiția de găină în care trăise până atunci.

Dar poate că în fiecare om exista condiția de a zbura spre înălțimi spirituale, și doar trebuia conștientizat de posibilitatea de a se ridica peste toată condiția de vremelnicie a vieții omenești. Tot acel dor

(continuare în pag. 38)

imens din sufletul său spre ceva mai înalt era prea conștient că nu putea să-l umple cu distracțiile mundane cu care cei mai mulți în puținul lor timp liber își umpleau viața. Poate că fiecare om la un moment dat în viața sa tânjise după înălțimi spirituale, dar negăsind calea se refugiase în alcool, droguri, senzualitate. Dar nu asta era totul, simțea că trebuia să existe și o altă cale pentru că dacă exista Dumnezeu, atunci trebuia să existe și o cale. Chiar dacă lui i se părea că Dumnezeu este acolo în sfera lui prea distant față de oamenii de rând, sau poate că se înșela și trebuia să facă pași pe calea cea bună. Dar cum, unde, spre cine să se îndrepte?

Se gândi să o caute pe Flavia pentru ai împărtăși toate frământările sale. Însă își dădea seama că totul se terminase între ei. Își aduse aminte de bucuria de pe chipul Flaviei și într-adevăr ea dădea impresia că zbura peste condiția de vremelnice omenească. Deci creștinismul ascundea ceva tainic ce trebuia descoperit? Sau poate că calea era alta. Însă un lucru era sigur, calea spre nemurire exista, și pe acea cale nu puteau umbla decât oameni animați de sentimente nobile, având idealuri înalte, și având parte de o iluminare ce era într-un vădit contrast cu tot întunericul spiritual în care trăiau atât de mulți oameni și lucru straniu, unii se simțeau atât de bine în acea beznă morală în care trăiau. Dar el se simțea asemenea puiului de vultur și voia să zboare să se avânte spre înălțimi, să contemple tot ce era mare, nobil, să caute drumul spre nemurire pentru că Dumnezeu exista, era ferm convins de acel lucru. Și atunci exista și posibilitatea de a intra în eternitatea Sa pentru ei oamenii de rând ce aveau parte de dureri și dezamăgiri în drumul vieții lor.

Eusebiu începu să-și trăiască viața plin de astfel de frământări și căutând calea spre nemurire, constată că nu îi era ușor să găsească acel drum minunat, ba din contră mai mereu se împotmolea și dădea de fundături. Și totuși acea dorință de a zbura din punct de vedere spiritual nu dispărea din inima sa pentru că era convins că dorea ceva mai mult și că în realitate oamenii se nenoroceau singuri apucând pe căi greșite. În adâncul ființei sale se cuibărise convingerea fermă că avea să descopere adevărata menire a omului pe pământ, simțea că trebuie să întâlnească oameni ce ca și el avuseseră astfel de frământări și descoperiseră calea și primiseră lumina și puterea de a se înălța din punct de vedere spiritual mai presus de condiția de păcătoșenie și vremelnice umană.

“Ar fi prea absurd ca totul să se termine doar aici unde totul uneori este extrem de dureros. Trebuie să descopăr și să contemp lu adevărata frumusețe spirituală”. Acele gânduri îi aduseseră lui Eusebiu un freamăt în întreaga sa ființă, era ca și cum o atingere divină venită de dincolo de stele îi atinsese inima și întreaga sa ființă vibrase la acea atingere consimțind să înceapă marea aventură a cunoașterii.

-va urma-



Constantin BEJENARU-BECO

~Balada Liberului arbitru~

Motto :” **DUMNEZEU** este **IUBIRE**”
Sf.Ap. Andrei- Ocrotitorul României

Pentru că **DUMNEZEU**

Este **hic** (aici) **et** (și) **nunc** (acum)

Nu undeva și cândva, ca să fim mântuiți

Prin Tinerețe fără bătrânețe

Si, mai ales, prin **Frumusețe**, există EL –
Puterea bună

Care ne-atrage spre Ea prin forări abisal
semiotico- mitologice,

Dar și forța răului care de-aseenea ne vrea.

Așa că între **întuneric** și **Lumină**

Cum sufletele noastre cer trezvie

Ca să se-nsenineze-n Veșniciei

Pentru-a avea Cale- Adevăr- Viață senină

Și Taina Tainelor să înțelegem

Depinde doar de noi ce vrem să-alegem.

~Cobaiul Destinului~

Cobai al Destinului, deși am pierdut

Precum **lov** totul, mai puțin Sufletul

Alinat doar de prietenii săi Elifaz, Bildad și Tofar

Nu m-am lepăda t nicio secundă

De stăpânul Uni(c)Versului:

”**Domnul** a dat, **Domnul** a luat,

Fie-I **Numele** binecuvântat!”

* Din volumul în curs de apariție “**Poeme Săpientiale** asemeni **Cobrelor Regale**”





Florin LOGREȘTEANU

VISĂTORII

(Fantezie dramatică în patru părți inegale cu inserții din poezia lui Dimitrie Anghel)

PERSONAJE:

DOBRESCU și TĂNĂSESCU - foști profesori suplinitori de literatura română, în prezent văcari într-un sat oarecare

PATRU BOI - în proprietatea celor doi exprofesori

I

(Pârloagă. Petece de pământ cu iarbă. Foarte mulți maci. Într-o parte, doi văcari în costume de oraș: cămașă și cravată. La câțiva metri mai încolo, pasc patru boi)

DOBRESCU (contemplativ): Nelule, văzut-ai pe câmp drogul pământului?... Se scutură macii...

TĂNĂSESCU (scandalizat): Zi-mi Tănăsescu, de câte ori vrei să-ți spun? Sunt profesor... Am sesizat și eu că se scutură macii, dar n-am dat nicio importanță... Poate că e timpul să se scuture...

DOBRESCU: N-avem cum ști... Tănăsescule, pe mine chestia asta mă stresează. Îmi răscolește spleenul...

TĂNĂSESCU (suspicios): Coșbuc?... În lan erau flăcăi și fete... Și macii le râdeau în plete... Juca viața-n ochii lor... Frumos... Cum se numea poezia?...

DOBRESCU: Las-o baltă... Ai citat inexact... Iar spleenul e străin de atmosfera poeziei lui Coșbuc. E bacovian, Nelule...

TĂNĂSESCU: Tănăsescu, ți-am mai spus... Bacovia?... Da, da, da Macii, macii, macii, Roși-s toți ca racii... Că te-apucă dracii... Macii, macii, macii... Superb!... Spleen, Dobrescule... Super!...

DOBRESCU (ironic): Citezi prost, Tănăsescule!... Ai fost profesor...

TĂNĂSESCU: Fost... (se întinde peste pârloagă cu fața în sus) Domn profesor Tănăsescu... Domn profesor de la Liceul Teoretic Cuca Măcăi... Literatura română. Astăzi fost. Fost restructurat, fost suplinitor. Văcar. Astăzi, văcar. Cum sună? Domn văcar... Domn văcar Tănăsescu...

DOBRESCU (gest cu mâna a lehamite): Ce mai contează?... Trăim alte vremuri...

TĂNĂSESCU: Confuzeze...

DOBRESCU (ridică tonul): Timpurile s-au schimbat. Înainte sugeai dintr-o diplomă laptele până la adânci bătrânețe... Trăiai degeaba, nu mișcai un deget. Cartea care-o știai ți-aducea și pâine și satisfacții intelectuale...

TĂNĂSESCU: Astăzi, am rămas cu satisfacțiile intelectuale iar pâinea ne-o aduce vitele.

DOBRESCU: Suntem mai bogați sufletește.

TĂNĂSESCU: Suntem. Har Domnului că părinții n-au înstrăinat vitele. Ce ne-am fi făcut...

DOBRESCU: Mda... Oamenii simpli, dar cu minte... Talpa țării... Bogați sufletește...

TĂNĂSESCU: Frați buni cu tata Nicolae, pupa-le-aș tălpile...

DOBRESCU (interogativ): Cu tata Nicolae?... Ăl de la pruni?...

TĂNĂSESCU: Dracu! Lasă-l pe ăla. Ăl de-a murit... Strămoșul. Nicolae Grigorescu...

DOBRESCU: Da, da, îmi căzu fisa... Ăl cu carul cu boi... Pictorul...

TĂNĂSESCU: Păi vezi! Pictorul. N-a zis el: Bă, carul cu boi e sfânt! Păstrați-l! Fără el, muriți de foame.

DOBRESCU (se scarpină după ceafă): Așa a zis? Nu-mi amintesc, dar parcă asta contează? Am ajuns la vorba lui. De la literatură, ne-am retras la vite. Am fost profesori, suntem văcari. Viața este o necunoscută. Parcă așa a zis poetul național?

TĂNĂSESCU: Nu știu... Interdisciplinaritate. Și cu-vântul ăsta se rostea des când lucram în învățământul de masă.

DOBRESCU: Exact. A avut gură de aur Nicolae Grigorescu: veșnicia s-a născut la sat.

TĂNĂSESCU (își trece degetele prin păr): Chiar el a spus asta?... Până astăzi, am crezut că Blaga...

DOBRESCU: Blaga, Grigorescu, eu, tu. N-are importanță. Cum e proverbul ăla: Poeții mor, scrisul rămâne...

TĂNĂSESCU: Adevărat... Har Domnului că n-am fost de la început văcari. Ne-am îmbogățit sufletește prin facultăți. Câți dintre văcarii de astăzi cunosc un proverb? Câți au auzit de Blaga, de Coșbuc, de Bacovia?...

DOBRESCU: Dă-i dracului! Și de-aia nu trăiesc bine? Sunt mai ajunși decât noi.

TĂNĂSESCU (ironic): Boi sadea! Vite și la propriu și la figurat.

DOBRESCU: Ușurel, ușurel!

TĂNĂSESCU: Ce e?

DOBRESCU: Ești nedrept cu boii. Cu boii s-a identificat nea Nicolae Grigorescu, care a fost un pictor de geniu, pe urmă Boul Apis de la Memfis, alți boi în alte culturi și, nu că n-aș fi modest, dar și noi doi, exprofesori la Cuca Măcăi. Alde Vasile, Godacu, Miroiu și ceilalți sunt ce sunt, dar nici ei nu știu ce sunt.

TĂNĂSESCU (aprobator): N-au identitate.

DOBRESCU: Exact. (privește în jur) Se scutură macii, Tănăsescule...

TĂNĂSESCU (agasat): Mai dă-i dracului!... S-au scuturat toți trandafirii... Vorba rapsodului popular. Macii de ce nu s-ar scutura? E legea firii.

DOBRESCU: Dimitrie Anghel?

TĂNĂSESCU: Cum? A, Dimitrie Anghel. În grădină. Simbolistul.

DOBRESCU: Horticultorul... Dar nu asta mă frământă pe mine acum.

TĂNĂSESCU: Nici pe mine.

DOBRESCU (nostalgic): Țin minte, Tănăsescule! Eram copil. Ieșeam cu tata la câmp să vedem grâu. Lanul, cât vedeai cu ochii, părea un ștergar galben ca mierea, împestrat cu roșu. Flori de mac. Roșii ca sângele... O frumusețe...

TĂNĂSESCU (pasiv): Coșbuc?

DOBRESCU (agresiv): Bată-te peste gură! Am văzut cu ochii mei, Tănăsescule. O mare de grâu. Și

(continuare în pag. 40)

mii de gondole. Roșii ca sângele. Macii. Mureau firesc, sub cuțitele secerătorii, nu se scuturau ca acum, fripți de arșița soarelui.

TĂNĂSESCU (*tresare violent*): Doamne, ce-i viața! Măcar de-ar avea un rost.

DOBRESCU: Teatru. Curată nebunie!

TĂNĂSESCU: Eminescu?

DOBRESCU: Vis. Viața este vis. Un vis frumos sau unul urât.

TĂNĂSESCU: Schopenhauer?

DOBRESCU (*schimbă tonul*): Tănăsescule, se scutură macii. Cât grâu era odinioară pe aceste locuri unde noi, astăzi, paștem vitele!

TĂNĂSESCU: Pășunea?

DOBRESCU: Aiurea! Pârloaga. Pășunea era ceva mai departe, în general pe un sol heroditor. Nea Nicolae venea dimineața, dejuga boii și se apuca de lucru...

TĂNĂSESCU: Picta până seara. Carul, boii. O mulțime de boi. O mulțime de care...

DOBRESCU (*întărind*): Boii l-au făcut celebru. Nicolae Grigorescu - *Carul cu boi*... Zău, pâna asta n-ar trebui să lipsească din niciun muzeu.

TĂNĂSESCU: E adevărat. (*tresare*): O mamă, dulce mamă, din negura de vremi...

DOBRESCU (*surprins*): Ce e? Mă, tu plângi? Ce-ți veni cu mă-ta? Discutam despre altceva.

TĂNĂSESCU: Tocmai asta este.

DOBRESCU: Dracu! Ce-are mă-ta cu Grigorescu? A fost profesoară de desen?

TĂNĂSESCU: Nu, bă, nu. M-am gândit la noi. La tine și la mine...

DOBRESCU (*iritat*): Dracu! Cum să te gândești la tine? Ar însemna să te detașezi de tine, să vorbești cu tine ca și cum n-ai mai fi tu. Sărmane Dionis! Te mai crezi suplinitor calificat la Liceul Teoretic din Cuca Măcăi!

TĂNĂSESCU: Nu, mă! Lasă-mă să-ți explic. Mă gândeam. Reflectam.

DOBRESCU: E totuna. Sau nu e. În sfârșit, ce ți-a mai trecut prin căpățâna aia influențată de postmodernism?

TĂNĂSESCU: Reflectam la ursitoarele noastre. Ce soartă ne-au hărăzit! Ca profesori, ne-am ratat viața în cloaca aia școlară de la Cuca Măcăi. Departe de lumea bună a învățământului național. Auzeam de reforme, dar nu le-am văzut de nicio culoare. Auzeam de schimbări, dar la Cuca Măcăi totul a rămas înțelenit ca-n ziua dintâi.

DOBRESCU: Citează sursa!

TĂNĂSESCU: Dracu! Pe urmă, am acceptat conversia profesională. Am ajuns văcari; alte deziluzii...

DOBRESCU (*ridică tonul*): Cum, mă? N-ai boi? De bine, de rău...

TĂNĂSESCU: La naiba! Ai. Dar unde-i paști?

DOBRESCU (*uluit*): Cum, unde?

TĂNĂSESCU (*ridică tonul*): Locul tău de muncă unde e? Nea Nicolae Grigorescu își păștea vitele pe pășunea tradițională, ca moșii și strămoșii noștri. Noi, pe pârloagă... Nu s-a făcut grâu, a crescut mohorul. La anul, poate fi aici iar grâu sau porumb sau floarea-soarelui... iar noi... Văcari pe o altă pârloagă...

DOBRESCU (*acceptând*): Mda. Am priceput. Din nou suplinitori. Dumnezeule, nu mi-a trecut prin cap: ieri profesori suplinitori, azi - văcari suplinitori. Nu mai e de trăit.

TĂNĂSESCU (*revoltat*): Și-atunci, cum să nu te revolți? Toți colegii noștri și-au aflat locuri călduțe și stabile în

sorbonelele din oraș. Nea Grigorescu a făcut carieră artistică, profitând de stabilitatea unei pășuni tradiționale... Noi?

DOBRESCU (*înaltă din umeri*): Suplinitori, cum ai spus. Dar încă nu-i rău, Tănăsescule...

TĂNĂSESCU: Cum nu-i rău? Ce mai vrei ca să-l simți cum ți se înăbușe pe zi ce trece personalitatea intelectuală!

DOBRESCU: Har Domnului, că mai ai pe cine suplini. Când nu. Dar mai bine dă-ți peste gură. N-avem nicio putere...

TĂNĂSESCU: Ba am. Pot să mă plâng. (*râde nervos*): Noroc că boii noștri nu sesizează diferența dintre ceea ce le oferim noi și ce ar fi putut obține dacă ne-am fi racordat și noi la Reforma Națională...

DOBRESCU: Aia e în învățământ, Tănăsescule...

TĂNĂSESCU: Ba e peste tot. În schimb, boii noștri n-au avut parte nici de pășunea strămoșilor lor. Vai de soarta lor!...

DOBRESCU (*schimbă vorba; admirativ*): În pârloagă, cresc macii, Tănăsescule. Ce frumusețe a mai lăsat Dumnezeu pe pământ! Macii ăștia ca sângele. Vitele au mai multă înțelegere pentru esteticul din natură decât noi, intelectualii.

TĂNĂSESCU (*zeflemitor*): Și la ce le folosește? Macii se scutură. Nimic nu e veșnic. Peste toate, o lopată de țărână se depune...

DOBRESCU: Coșbuc?

TĂNĂSESCU: Eminescu. (*se întinde cu fața spre cer, închide ochii*): Nu voi mormânt bogat. Să-mi fie somnul lin. La marginea mării.

DOBRESCU (*visător*): Minulescu. Mările. Întinderi nesfârșite, țărături necunoscute, exotice... Corăbiile...

TĂNĂSESCU (*il corectează*): Eminescu. Minulescu se studiază în semetrul al doilea... N-am mai prins. Ne-au expulzat...

DOBRESCU (*cu indignare în glas*): Nu-mi place cuvântul.

TĂNĂSESCU: Îți place, nu-ți place...

DOBRESCU: Nu e potrivit. Ne-au determinat să plecăm. E cu totul altceva. Albatroși neînțeleși.

TĂNĂSESCU: Șekspir...

DOBRESCU: Nu, Bodler...

TĂNĂSESCU (*concesiv*): Ei. Tu ai predat franceza într-o vreme. Totuși, la consiliul ăla de pomină au fost transparentți.

DOBRESCU: Sigur. În felul lor. Trăind în cercul vostru strâmt...

TĂNĂSESCU: Norocul vă e rece...

DOBRESCU: Nu... Norocul vă petrece...

TĂNĂSESCU: Eminescu?...

DOBRESCU: Nu, Hiperion... Ci eu în lumea mea mă simt...

TĂNĂSESCU (*schimbă tonul*): Se scutură macii. Și ce miros!

DOBRESCU: Dumnezeiesc.

TĂNĂSESCU (*împăcat*): Bine c-am scăpat. Școli îmbăcșite. Clase îmbăcșite. Copii îmbăcșiți. Pe când aici.

DOBRESCU (*sentimental*): Miroase-a moarte ș-a iubire și crește-o dulce lenevie.

TĂNĂSESCU (*pe același ton*): Acoperind din nou grădina cu-ntunecatele-i mistere. Dimitrie Anghel...

(continuare în pag. 41)

DOBRESCU (întărind): Dimitrie Anghel. Păcat că l-au scos din programa școlară!

TĂNĂSESCU: Ascultă: somn bun ș-odihnitor, natură, somn bun cântărilor vieții; azi prețuiesc tăcerea morții, veni-va altul poate-odată ca prin povești să te trezească spunându-ți vorba fermecată, eu prea sunt trist...

DOBRESCU: Dă-mi voie: Și-n mintea mea, ca într-un templu în care-au plâns dureri profane, se face liniște și pace pe-ncetul ca-ntr-o sihăstrie. Eu care-aș fi murit viața învinsă de melancolie și unde numai trandafirii mai cern petale diafane...

TĂNĂSESCU: Și unde numai macii roșii...

DOBRESCU: E cam același lucru. Trandafirii, macii, mai expresivă mi se pare metafora personificatoare: mai cern petale diafane...

TĂNĂSESCU (schimbă direcția privirii): Grigorescu...

DOBRESCU: Dimitrie Anghel... Ce-ți veni cu...

TĂNĂSESCU: Înjugă boii...

DOBRESCU: (cu reproș): Măi, Tănăsescule...

TĂNĂSESCU: Privește într-acolo. Peste două pâloage.

DOBRESCU: Trei...

TĂNĂSESCU: Peste două... Pășunea satului... Islazul...

DOBRESCU (se ridică în capul oaselor): Da, văd... O fi Nicolae?...

TĂNĂSESCU: Cine altul?

DOBRESCU: Nu-mi dau seama...

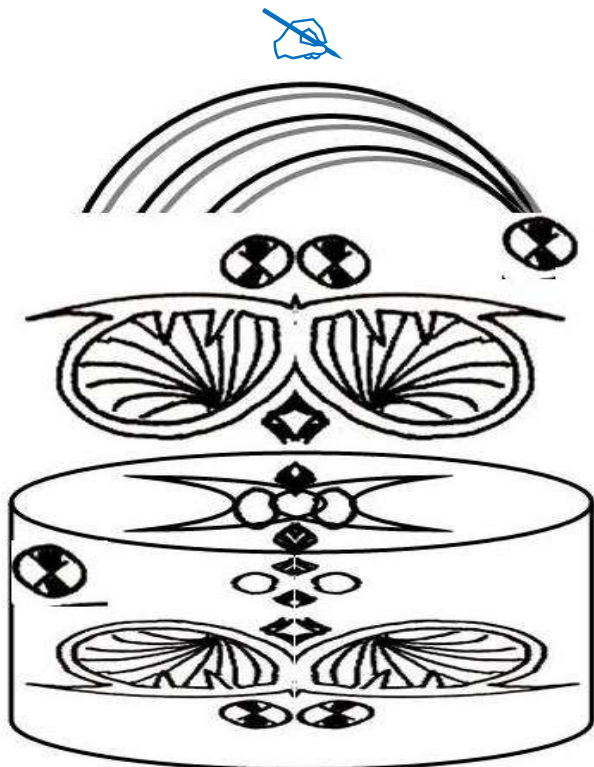
TĂNĂSESCU: Carul... Boii... E el, dă-l dracului!

DOBRESCU: Nea Nicolae. Nu-mi dau seama. Ne desparte pâloaga. E prea departe. (se prăbușește pe spate): Cât întuneric stă la pândă la agonia unei stele...

TĂNĂSESCU: Poftim?

DOBRESCU: Se scutură macii, Tănăsescule (închide ochii): Eu ca o pulbere de aur m-am ridicat ușor subț lună în căutarea altei forme desăvârșite și eterne...

- va urma -



Adrian George ITOAFĂ

AFORISME

Lacrimile curg în adâncul sufletului înecând suferința.

Uneori versurile vin materializate, sculptând sensul spre definirea creației.

Prind un curcubeu și-l așez la inimă, atunci când ne depărtăm gândurile.

Eu sunt Dumnezeu, căci Dumnezeu este viață.

Ne picurăm sufletele pe inimi, poate rămânem în eternitatea conștiințelor colective.

Deschide-ți urechile, să-ți șoptesc despre gânduri.

Nu fac concurență cu scriitorii, scriu diferit cât să am identitate.

Doar fragmente din mine se mai bucură de neuitate speranțe și tac să mă adun.

Apropierea, uneori, doare mai tare ca depărtarea. Cu cât ești mai departe cu atât dorești să te apropii.

Rezerva stiloului umple coala, și rămâne descompusă pe cuvinte.

Până să mă acopăr, deveneam floarea singurătății.

Condimentez cerul pe care plutim, până ne cuprinde aroma fericirii.

Când prea târziu, când prea devreme, ne ciocnim spre a ne afla sensul existenței.

Îmi voi croi cuvintele, cât să mă înalțe, devenind zburătoare pe cerul senin.

Oglindit pe cuprinsul norilor, realizez măreția zeilor, dar și cât de mic pot fi pe pământ.

Răspunzând întrebărilor, întrebând, aflu răspunsul întrebărilor.

Până unde să mă uit atunci când stai, contemplând absolutul? Mă adăpostesc în ochii cuprinsului tău.





Gabriela GRIGORE

TOLERANȚA ȘI VIOLENȚA ÎN LITERATURA ROMÂNĂ

Deoarece literatura reflectă viața, ea ne prezintă și relațiile dintre oameni, așa cum sunt ele în realitate. Nu de puține ori, operele literare transmit valori morale pe care oamenii le respectă în relațiile dintre ei. O astfel de valoare morală este toleranța, o calitate pe care toți ar trebui s-o dobândim și s-o cultivăm, spre deosebire de violență, care trebuie evitată cu orice preț.

De exemplu, în romanul *Mara* de Ioan Slavici, ne este prezentată povestea de iubire dintre Persida și Națl. Ea este româncă ortodoxă. El este neamț catolic. Intoleranța etnică și religioasă a familiilor îi determină pe îndrăgostiții să fugă în afara țării și să se căsătorească fără binecuvântarea părinților. Accepa-i după ce se întorc acasă, nu se bucură de liniște, deoarece tatăl lui Națl este omorât violent de fiul nelegitim. Prin acest sfârșit, autorul își exprimă intoleranța față de încălcarea normelor morale, cum ar fi relațiile extraconjugale.

În basmul cult, *Povestea lui Harap-Alb* de Ion Creangă, personajul principal pornește într-o lungă călătorie, pentru a îndeplini ultima sarcină dată de Spân. Pe drum, el își face tovarăși pe Gerilă, Setilă, Flămânzilă, Ochilă și Păsări-Lăți-Lungilă. Fiecare monstru este diferit prin comportament și personalitate, dar Harap-Alb este tolerant, acceptă pe fiecare cu calități și defecte, intuind că aceștia îi vor fi de ajutor, așa cum se întâmplă. În finalul operei, are loc și un gest violent, când Harap-Alb este omorât de Spân. Ca în orice basm, faptele bune sunt răsplătite, iar faptele rele și răufăcătorii sunt pedepsiți.

În nuvela *Moara cu noroc* de Ioan Slavici, autorul se declară adeptul unor norme și valori morale de la care nu acceptă nicio abatere. Finalul operei este tragic, deoarece Ioan Slavici se dovedește intolerant față de cei care au greșit, pedepsindu-i violent cu moartea. Toleranța o manifestă față de personajele care nu au încălcat normele morale, pe acestea lasându-le în viață și oferindu-le șansa unui nou început.

În romanul *Moromeții* de Marin Preda, incipitul ne prezintă un timp răbdător cu oamenii, tolerant: *In Câmpia Dunării viața se scurge fără conflicte mari, timpul avea nesfârșită răbdare cu oamenii.* Finalul este opus, prezentând tema timpului intolerant, nerăbdător: *trei ani mai târziu izbucnea Cel De-al Doilea Război Mondial.* Războiul este un conflict de o violență extremă, care zdruncină puternic viața oamenilor și le tulbură sufletele.

În alt roman, *Ion* de Liviu Rebreanu, societatea ardeleană de la începutul secolului al XX-lea manifestă intoleranță față de oamenii săraci, care erau priviți cu dispreț și desconsiderare, chiar dacă aveau alte calități. Personajul principal, Ion, este un tânăr chipeș, harnic, inteligent, dar nu reușește să obțină respectul celorlalți deoarece este sărac. Din această cauză, el se bate cu rivalul

său mai bogat, pentru a se impune și pentru a câștiga stima sătenilor.

În concluzie, în lumea în care trăim, consider că toleranța este absolut necesară, pentru a-i accepta pe ceilalți așa cum sunt, cu trăsăturile lor particulare, pentru o bună relaționare și pentru o conviețuire armonioasă. Opusul toleranței este intoleranța, care devine adeseori sursa unor conflicte puternice, generatoare de violență.



(urmare din pag. 35)

pretextul eu nu am avut și îmi doresc ca el să aibă tot ce nu am avut eu, să încercăm să le oferim mai mult timp cu noi decât cu jucăriile din plastic pe care le aruncă într-un colț după ce s-a jucat de două-trei ori cu ele. Să fim prezenți cu mintea și corpul lângă ei.

"Tatăl celuilalt copil" este o poveste care arată exact ceea ce trăiesc copiii noștri în prezent. Suntem lângă ei fizic, dar undeva, cândva, din diverse motive, ajungem să ne îndepărtăm de ei. Se perindă pe lângă noi cu dorința de a fi îmbrățișați și pupați, iar noi le zicem: *Stai un pic că trebuie să spăl vasele astea, stai că uite ce-i pe jos, stai că imediat vin.* Și uite așa, chiar dacă facem asta fără să ne dăm seama copilul crede că nu avem timp pentru el și se îndepărtează. Am văzut de câteva ori că, dacă că a trecut momentul, copilul își găsește altceva de făcut, iar când mi-am terminat de făcut treaba și am eu timp să îi ofer îmbrățișarea, face ce a văzut: *Stai un pic că mai am aici de desenat sau vin acum - mai am de pus piesa asta de lego,* ducându-se astfel momentul nostru de conexiune. De când am conștientizat asta, mi-am promis că, orice aș face, las totul și mă dedic lui, îi umplu rezervorul de iubire și apoi îmi golesc chiuveta de vase.

Această carte este o poveste care ne arată că bagajul nostru din copilărie cântărește mult și uneori e greu de dus - asta până când avem curajul să îl dăm jos din spate. Că vorbele spuse și negândite dor indiferent că ești copil sau adult, că etichetele te fac să devii mic și te descurajează, că iubirea se oferă indiferent de cum ești pe Pământul ăsta și că joaca este cel mai bun mod de a te exprima. Copilul în joaca lui cu părintele poate fi orice vrea și își dorește să fie - atâta timp cât adultul de lângă el îi permite să fie sincer, face jocul așa cum vrea copilul și nu intervine în scenariul lui. Nu se teme de jocurile violente ori de cuvintele pe care le rostește copilul atunci când face un joc de rol și nu se sperie nici de plânsul de după joacă, care de cele mai multe ori înseamnă un mulțumesc din partea lui pentru că am stat acolo și i-am acceptat toate trăirile.

Mi-ar plăcea să îmi spuneți dacă această carte a adus schimbări în comportamentul vostru față de copil și ce conștientizări v-a ajutat să aveți după ce ați lecturat-o.

(Parinoush Saniee - *Apă proaspătă pentru flori*, traducere din limba persană de Cristina Covârname, Ed. Polirom, Iași, 2013)



Mioara PĂGUȚE

Bomboane dulci - amare

O să vă povestesc un caz real despre un băiețel, orfan de tată, care își dorea o minge și câteva bomboane.

Într-un sat din Moldova, într-o zi, o femeie cu șapte copii între 13 și 3 ani a rămas văduvă și cu datorii la bancă. După ce și-a îngropat omul și ochii i-au secăt de lacrimi și-a privit copiii și s-a gândit cum o să se descurce! Fără bani, fără niciun ajutor și cuprinsă de panică, știind că banca îi va lua casa lăsând-o cu copiii în drum, a hotărât să vândă oile, caii, vacile și să achite creditul. A vândut în pierdere și a rămas săracă, dar a salvat casa și a muncit din răpuțeri să asigure hrana la toți, i-a învățat și pe cei mai marișori să o ajute, însă și-a jurat că niciunul nu va abandona școala, de-ar fi să se ducă și la muncă cu ziua. Pe masă nu era întodeauna mult și rar era carne, însă de foame nu a murit nimeni, hainele nu erau noi și elegante, dar erau curate și fără găuri, în casă nu era lux, totul strălucea de curățenie.

În acest timp, mezinul creștea, neînțelegând prea bine de ce e greu, de ce tatăl a plecat la îngeri și mama a uitat să mai rădă. Și nu-și dorea decât o minge și câteva bomboane, însă nu cerea, pentru că așa mic cum era, înțelegea că mama nu are bani. Visa să crească mare, să câștige bani și să-și cumpere mingea și bomboanele cât să umple coșul cu care mama ducea pomeni la cimitir.

Anii au trecut și băiatul intra în clasa întâi, mama o ducea din ce în ce mai greu și, neavând bani să suporte cheltuieli noi, a hotărât să-l dea temporar la internat câțiva ani. I-a explicat copilului, cu vorbe blânde, situația, i-a spus că îl iubește și că în vacanțe vine acasă. Cu lacrimi în ochi și sufletul greu, copilul a înțeles și a plecat trist, speriat de schimbarea din viața lui.

La școală copilul a învățat să picteze și în vacanțe, când se întorcea în sat, picta pe sticlă icoane pe care le vindea pe câțiva lei dar îi ajungeau să cumpere mingea și bomboanele dorite din pruncie, pe care le împărțea cu frații sau tovarășii de joacă. Era fericit, așa cum unui copil necăjit nu-i trebuie mult să fie, dar mai mult era mândru că își câștiga bănuțul din munca lui!

Anii au trecut și băiatul a devenit adolescent, apoi militar și după eliberare și-a luat viața în mâini, s-a mutat la oraș, a găsit serviciu și a făcut liceul la seral. Era plin de speranțe și ambiții, voia ca mama lui să fie mândră de el. Educația, cât a avut de acasă, cât de la școală, cât a citit, cât și-a completat-o singur culegând de la oamenii pe care îi admira, a făcut din el un tânăr politic, cinstit, isteț și cu bun simț. În tot acest timp, niciodată nu a uitat să cumpere bomboanele pe care le împărțea copiilor sărmani care-i aminteau de copilăria lui.

Într-o zi a întâlnit o fată care i-a furat inima și s-a căsătorit! Fata i-a dăruit un băiețel și o fetiță, iar el s-a simțit cel mai fericit și împlinit om. A jurat că niciodată copii nu vor duce lipsă de nimic mai ales de bomboane.

Mergea cu ei pe drum, când întâlneau copii necăjiți îi învăța pe ai lui să le dea bomboane și era fericit de fericirea copiilor, curgându-i lacrimi pe obraz când amintea copilului orfan de tată și dornic de bomboane îi revenea în minte.

Copiii lui au crescut și el a muncit zi și noapte pentru a-i susține să își urmeze visele, ei devenind studenți.

Era fericit că viața copiilor va fi mai bună ca a lui și i-a învățat să fie cinstiți, umani și corecți.

Pe cât de necăjit fusese în copilărie și adolescență, pe atât de fericit își trăia maturitatea, neuitând să împartă mereu bomboane copiilor de pe stradă, ca o jertfă de mulțumire.

La 48 de ani a căzut fulger, secerat de o boală asimptomatică, genetică, aceeași boală care i-a răpus tatăl. S-a întâmplat departe de casă, singur și speriat. În buzunare avea bomboane...

De atunci, copiii lui, azi părinți și ei, împart pe stradă bomboane copiilor sărmani și cred că în subconștientul lor speră la o minune... să vină tata cu bomboane!

Dragostea nu se exprimă numai în cuvinte

Vacanța din iulie a rămas în minte ca o amintire frumoasă, o vacanță binevenită după câțiva ani de muncă, stres, doruri și dureri sufletești, dar din tot ce am trăit în acele 10 zile, un lucru m-a impresionat cu atâta intensitate încât cred că nu-l uit niciodată.

Dimineața, când marea era liniștită, înotam până la geamandură, testându-mă și demonstrându-mi că la vârsta mea încă am rezistență. Ajunsă la mal, mă îndreptam spre șezlong, când observ un cuplu de vârstă a 3-a, venind spre plajă. Mi-a atras atenția domnul care mergea greu, ajutându-se de un cadru și de soție. Au ocupat șezlongurile, întâi el ajutat de ea care, cu grijă, răbdare și tact l-a dezbrăcat, l-a uns pe tot corpul cu cremă să nu-l ardă soarele, l-a hidratat, i-a acoperit capul cu o pălărie, s-a asigurat că umbra făcută de umbrelă îl va proteja, apoi i-a așezat o carte în mână, deschizând-o la semnul unde era și asigurându-se că totul este în ordine, s-a dezbrăcat și a intrat în mare, urmărindu-l în continuare. Din timp în timp îl ajuta să-și schimbe poziția corpului și era foarte atentă cu hidratarea. Nimic din mimica feței ei nu arăta că face asta cu greutate, cu durere și compasiune sau din obligație pentru perechea ei, dimpotrivă, stând aproape de ei, îi auzeam vorbind cu glasuri calde, pline de bunătate și vesele de parcă boala lui nu ar fi existat, nu se vedea la niciunul vreo umbră de tristețe, ochii lor exprimau bucurie. Deși nu au stat mai mult de 2-3 ore pe plajă, am putut să-i văd și să-i admir multe zile la rând, să mă minunez de puterea dragostei dintre doi oameni și să mă conving că am dreptate când spun că nu este nevoie să spui în fiecare zi "te iubesc", nu trebuie cuvinte mieroase, nu cadouri scumpe, nu... Iubirea poate fi arătată în fiecare zi prin vorbe frumoase, grijă, respect, sprijin la nevoie și, cel mai important, prin bucuria, oglindită în ochi, de a se avea unul pe celalalt, bucuria de a fi încă o zi împreună. Privindu-l, am simțit admirație și emoție m-am gândit că nu toți oamenii sunt binecuvântați să primească dragostea așa cum au primit și cultivat ei, nici eu... poate nici tu... nici mulți alții...



BOEMA



www.boema.inforapart.ro